МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР
СОЁЛ, СПОРТ, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ, ЗАЛУУЧУУДЫН ЯАМ

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ НОМЫН САН
THE NATIONAL LIBRARY OF MONGOLIA

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ НОМЫН САНГИЙН 2025 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын
даргын 2020 оны 100 тоот тушаалын
7 дугаар хавсралт

Монгол Улсын Үндэсний номын сан

2025 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦЭС-Н ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

№	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтгэл-ийн хувь
Нэг. Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан зорилт, арга хэмжээ							
1.1.	Уламжлалт төрт ёсны үзэл, Нүүдэлчин монголчуудын эрдэм ухааны өвийг үндэсний бичиг, үсэг, баримтат өвөөр дамжуулан үндэсний бахархал болсон ном судар, баримтат	-	Баримтат өвийг сурталчлах арга хэмжээ-3-4, Үзэсгэлэн - 2-3, Хамтарсан үзэсгэлэн 1, гэрээ-10. Бүртгэгдсэн өвийг 100-аар нэмэгдүүлнэ. Тайлан-3	Үзэсгэлэн-11, арга хэмжээ-9. Байнгын үзэсгэлэнг танхимаар 1824 хүн, цахимаар 1,800,000 гаруй хүнд. Цахим үзэсгэлэнд 50 ном, бичлэг 160 подкаст, нэвтрүүлэг 20. Бүртгэгдсэн дурсгалын тоо 50, бүртгэгдсэн өвийн тоо нэмэгдэж 165 болсон. Тайлан, жагсаалт -3. ЮНЕСКО баримтат өвийн жагсаалтад 1	Уламжлалт төрт ёсны үзэл, нүүдэлчин монголчуудын эрдэм ухааны өвийг үндэсний бичиг, үсэг, баримтат өвөөр дамжуулан олон улсад болон уншигч, судлаачид, ирээдүй хойч үе болсон хүүхэд залуучуудад зориулан суталчлан таниулах арга	Баримтат өвийн сэдэвчилсэн үзэсгэлэн-3, хамтарсан үзэсгэлэн-1 зохион байгуулж, нийт 867 хүнд сурталчилсан. Байнгын үзэсгэлэнг үзсэн 1048 хүн, цахимаар 621,035 орчим хүнд сурталчилсан. Дэлхийн болон монгол сонгодог зохиолууд, үндэсний онцлогтой утга зохиолын бүтээлүүдээс номын сангийн аялал, танилцуулга, дижитал үзэсгэлэн, подкастыг хөгжүүлж, цахим хуудсаар контент, подкаст бичлэгийг хүргэсэн байна. Контент, подкаст бичлэг 56 удаа, арга хэмжээ-2. Үндэсний номын сангийн youtube сувгаар 2.9 мянган хүнд сурталчилсан. “Угийн бичгийн өргөө”-нд монголын тайж язгууртнуудын гэрийн үеийн бичмэл, угийн бичгийн уламжлалыг харуулсан 17 үзмэрийг дэлгэн толилуулж, соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны хүрээнд Гүюг хааны тамгын хуулбар дардсыг	100%

	өвүүдийг нийтэд таниулан сурталчлах.			өв. ЭШ судалагааг 11 байгууллага, судлаачтай.	хэмжээ, үзэсгэлэн зохион байгуулсан байна.	үзэгчдэд дарж өгч үйлчлэв. Угийн бичгийн өргөөгөөр 800 гаруй хүнд үйлчилжээ. Үүнээс хүүхэд 250, жуулчин 50, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн 20 орчим байв. “Уг удам-Өв соёл холбоо” ТББ-тай хамтран ажиллав. Бүртгэгдсэн монгол бичгийн дурсгалын тоо 100. Тайлан, жагсаалт-2. Баримтат өвийн судалгаа, үндэсний болон бүс нутгийн өвд бүртгүүлэх өвийн урьдчилсан жагсаалтад бүртгэгдсэн номын нийт тоо 265 болсон. ЮНЕСКО-ийн Ази, Номхон далайн бүс нутгийн баримтат өвийн жагсаалтад 1 өв бүртгэгдсэн. Түүх соёлын хөдлөх дурсгалт зүйлсийн улсын тооллогын Салбар комисс нийт 491 дэсийн үзмэрийг тоолох ажил 85 хувьтай. Гар бичмэл, барын ном, баримтат өвийг судалгааны эрдэм шинжилгээ, судалгааны эргэлтэд оруулж, хүсэлт гаргасан байгууллага, иргэнтэй 10 гэрээ байгуулан хамтран ажилласан. Гэрээ байгуулсан 3 байгууллагаас судалгааны эргэлтэд орж, хэвлэгдсэн нийт 3 нэрийн 150 ширхэг 15,425,000 үнэ бүхий ном бүтээлийг гэрээнд заасны дагуу авч, сан хөмрөгийг баяжуулав. Хавсралт: 5 файл	
1.1.1	Нүүдэлчин монголчуудын эрдэм ухааны өвийг үндэсний бичиг, үсэг, баримтат өвөөр дамжуулан нийтэд таниулан	-	Арга хэмжээ-1-2, Сэдэвчилсэн үзэсгэлэн- 2-3. Байнгын үзэсгэлэнг танхимаар 600-1000 хүнд, цахимаар 500000 хүнд.	Эхний хагас жилд: Үзэсгэлэн- 2, Цахимаар 11 удаагийн контент бичлэгийг 29937 хүнд сурталчлан, 3802 хүн үзсэн байна. Байнгын үзэсгэлэнг 985 хүнд үзүүлсэн, цахимаар мэдээллийг 800,000 гаруй хүнд	Эхний хагас жилд: Баримтат өвийг сурталчилсан сэдэвчилсэн үзэсгэлэн- 1, хамтарсан үзэсгэлэн- 1 зохион байгуулсан байна. Байнгын үзэсгэлэнг 300-	Баримтат өвийг сурталчилсан сэдэвчилсэн 3 үзэсгэлэн гаргаж, нийт 867 хүнд тайлбарлан үзүүлсэн. Үүнд: 1. “Монгол бичгийн өв” судар ном, сурвалж бичгийн үзэсгэлэнд сан хөмрөгт хадгалагдаж буй монгол бичгээр бичигдсэн үнэ цэнтэй, ховор нандин дурсгалуудаас дээжлэн нийт 100 орчим дурсгалыг сонгон, дэглэж, 5 дугаар сарын 4-23-ны өдрүүдэд нийт 140 хүнд сурталчилсан. 2.“Цогт хунтайжийн санаашрал” баримтат киноны нээлтийн хүрээнд Цогт хунтайжид холбогдох эх урвалж болох 72 нэр төрлийн ном, судар, тогтмол	100%

	сурталчлах.			сурталчилсан. Жилийн эцэст: Арга хэмжээ-3, Сэдэвчилсэн үзэсгэлэн- 5 /цахим, танхим/. Байнгын үзэсгэлэнг танхимаар 1824 хүн, цахимаар 25 танилцуулгыг 1,800,000 гаруй хүнд сурталчилсан.	500 хүн, цахимаар 200000 хүнд сурталчилсан байна. Жилийн эцэст: Улс, үндэстний эх орон, газар нутаг, тусгаар тогтнолоороо бахархах үзлийг сэргээж, монголчуудын уламжлалт төрт ёсны үзэл, сургаалыг орчин үед нийцүүлэн хөгжүүлж эх оронч үзэл, үндэсний эв нэгдлийг төлөвшүүлэхэд нүүдэлчин монголчуудын эрдэм ухааны өвийг бичиг үсэг, баримтат өвөөр дамжуулан сурталчилсан байна. Арга хэмжээ-1-2, Сэдэвчилсэн үзэсгэлэн- 2-3. Байнгын үзэсгэлэнг танхимаар 600-1000 хүн, цахимаар 500000 хүнд	хэвлэлд нийтлэгдсэн бүтээлээс сонгон үзэсгэлэн зохион байгуулж, нийт 120 хүнд 3. "Дэлхийн ном бичигт монголчуудын оруулсан хувь нэмэр" сэдэвт номын үзэсгэлэнг 50 орчим номоор дэглэж, 4 дүгээр сарын 23-25-ны өдрүүдэд 250 хүнд, 4. Монгол бахархлын өдрийг тохиолдуулан "Гэрийн үеийн бичмэл буюу угийн бичгийн үзэсгэлэн"-г 10 угийн бичиг, хаадын эш хөрөг, судалгааны 100 гаруй номоор, нийт 307 хүнд сурталчилсан. Хамтарсан үзэсгэлэн 1 зохион байгуулсан "Сэцэн хан аймгийн хан ван бэйл бэйс гүн засаг олон тайж нарын гэрийн үеийн бичмэл" нэртэй таван ханатай гэрийн буурийн хэмжээтэй угийн бичгийг дэлгэн ШУГЗ, доктор Б.Сумьяабаатартай хамтран лекц зохион байгуулж, түүний 25 ном бүтээлийн дээж, 27 эх сурвалж ном хэвлэлээр үзэсгэлэнд дэглэж уг арга хэмжээнд 50 орчим хүн оролцсон. Үнэт ховор номын музейн байнгын үзэсгэлэнг 1048 хүн /596 иргэн, 452 сурагч/-д тайлбарлан үзүүлж, цахимаар 621,035 хүнд сурталчлав. Хүрсэн түвшин: Улс, үндэстний эх орон, газар нутаг, тусгаар тогтнолоороо бахархах үзлийг сэргээж, монголчуудын уламжлалт төрт ёсны үзэл, сургаалыг орчин үед нийцүүлэн хөгжүүлж эх оронч үзэл, үндэсний эв нэгдлийг төлөвшүүлэхэд нүүдэлчин монголчуудын эрдэм ухааны өвийг бичиг үсэг, баримтат өвөөр дамжуулан сурталчилсан.Баримтат өвийг сурталчилсан сэдэвчилсэн үзэсгэлэн-3, хамтарсан үзэсгэлэн-1 зохион байгуулж, олон нийтэд сурталчилсан. Байнгын үзэсгэлэнг үзсэн 1048 хүнд, цахимаар 621,035 хүнд сурталчилсан.	

					сурталчилсан байна.	Хавсралт: 4 файл	
1.1.2	Дэлхийн болон монгол сонгодог зохиолууд, үндэсний онцлогтой утга зохиолын бүтээлүүдийг хүүхэд залууст заавал унших ном, сонсох подкаст бий болгоно.	-	Контент, подкаст бичлэг 3-4 удаа, арга хэмжээ-2.	Эхний хагас жилд: Цахимаар үзэсгэлэнг – 10 номоор, 7 контент. подкаст 1, бичлэг, контентыг 16 удаа бэлтгэн хүргэсэн. Жилийн эцэст: Цахим хуудсанд үзэсгэлэнг 50 номоор, подкаст 2, бичлэг, нэвтрүүлэг 11, видео контент 7, рийл бичлэгийг 100 гаруй удаа. Ярилцлага, танилцуулга 60	Эхний хагас жилд: Дэлхийн болон монгол сонгодог зохиолууд, үндэсний онцлогтой утга зохиолын бүтээлүүдээс цахим хуудсаар контент, подкаст бичлэгийг 2-3 удаа бэлтгэн хүргэнэ. Арга хэмжээ-1. Жилийн эцэст: Дэлхийн болон монгол сонгодог зохиолууд, үндэсний онцлогтой утга зохиолын бүтээлүүдээс номын сангийн аялал, танилцуулга, дижитал үзэсгэлэн, подкастыг хөгжүүлж, цахим хуудсаар контент, подкаст бичлэгийг хүргэсэн байна.	Соёлын өв, бичиг үсгийн дурсгалын үзэсгэлэнг https://exhibition.nationallibrary.mn/ веб хуудсаар, цахимаар үзэсгэлэнгийн танилцуулга мэдээ, ном судрын талаар хийсэн нэвтрүүлгийг нийт 3 удаа бэлтгэн, Үндэсний номын сан, сан хөмрөг, үзэсгэлэнгийн болон сурвалж судлал-судлаачдын ярилцлага зэрэг контентыг 56 удаа хийж цахим хуудас, Үндэсний номын сангийн you tube сувгаар 2.9 мянган хүнд сурталчилсан. Үүнээс онцлох нь ССАЖЗЯ болон Монгол Улсын Үндэсний Номын сангаас хамтран зохион байгуулсан "Дэлхийд данслагдсан монгол өв" эрдэм шинжилгээний хурлын 11 илтгэгчийн видео , “Номын сангийн хишиг өдөр”, "Номын сантай танилцах аялал" хөтөлбөр болон номын үзэсгэлэн арга хэмжээний тухай оролцогчдын ярилцлага зэргийг Facebook болон YouTube хуудсанд байршуулав. “Соёл түгээе”, “Соёлын бүтээлч сар” аяны хүрээнд номын сангийн цахим хуудсанд 10 видео контент, 21 рийл бичлэг, 15 мэдээлэл оруулсан ба "Уншигчийн хөг" нэртэй цуврал урлагийн боловсролыг сурталчлах номын санд ирсэн уншигч, хүүхдүүдийн төгөлдөр хуурын аялгуу бичлэг хийн түгээсэн. МОНЦАМЭ агентлагтай хамтран 2 удаа өв соёлын мэдээлэл бэлтгэн хүргэсэн. МҮОНРТ, Стар ТВ, Монгол HD8, UBS зэрэг хэвлэл мэдээллийн байгууллагад мэдээ, ярилцлага өгч ажилласан. Хүрсэн түвшин: Дэлхийн болон монгол сонгодог зохиолууд, үндэсний онцлогтой утга зохиолын бүтээлүүдээс номын сангийн аялал, танилцуулга, дижитал үзэсгэлэн, подкастыг	100%

						хөгжүүлж, цахим хуудсаар контент, подкаст бичлэгийг хүргэсэн байна. Контент, подкаст бичлэг 56 удаа, арга хэмжээ-2. Үндэсний номын сангийн you tube сувгаар 2.9 мянган хүнд сурталчилсан. Хавсралт: 6 файл	
1.1.3	"Нүүдэлчин Монгол" наадмын хүрээнд монголчуудын бичиг үсэг, эх сурвалжийн түүх, эрдэм ухааны уламжлалыг нийтэд сурталчилна.	Батлагдсан төсөв	"Нүүдэлчин Монгол" наадмын арга хэмжээний тайлан-1	"Нүүдэлчин Монгол-2024" олон улсын их наадмын хүрээнд монголчуудын бичиг үсэг, эх сурвалжийн түүх, эрдэм ухааны уламжлалыг сурталчилсан үзэсгэлэн, үзүүлбэр арга хэмжээг цогц байдлаар нэгдсэн хөтөлбөрийн дагуу зохион байгуулсан байна. Үзэсгэлэн-1, арга хэмжээ-1-2. Тайлан-1	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: "Нүүдэлчин Монгол-2025" олон улсын их наадмын хүрээнд Үзэсгэлэн-1, арга хэмжээ-1-2. Тайлан-1	“Нүүдэлчин” дэлхийн соёлын фестивальд Соёл, спорт, аялал жуулчлал, залуучуудын яамны харьяа байгууллагуудаас Соёлын биет бус өвийн 7 ай савын өртөөнүүдийг хариуцан зохион байгуулахад Монгол Улсын Үндэсний Номын Сангаас “Угийн бичгийн өргөө”-г хариуцан оролцож, захирлын 2025 оны 8 дугаар сарын 15-ны өдрийн А/37 дугаар тушаалаар байгуулагдсан ажлын хэсэг ажиллав. “Угийн бичгийн өргөө”-нд монголын тайж язгууртнуудын гэрийн үеийн бичмэл, угийн бичгийн уламжлалыг харуулсан 17 үзмэрийг дэлгэн толилуулж, соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны хүрээнд Гүюг хааны тамгын хуулбар дардсыг үзэгчдэд дарж өгч үйлчлэв. Угийн бичгийн өргөөгөөр 8 дугаар сарын 22-ны өдөр 80 орчим, 23, 24-ний өдөр тус бүр 400 орчим, ойролцоогоор нийт 800 гаруй хүнд үйлчилжээ. Үүнээс хүүхэд 250, жуулчин 50, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн 20 орчим байв. “Уг удам-Өв соёл холбоо” ТББ-аас угийн бичгийг хөтлөхийн ач холбогдол, уламжлалт арга, орчин үеийн аргачлалыг зааж зааварчлан тус биет бус өвийн уламжлал шинэчлэлийг хослуулсан хоёр талын чиг үүрэгтэйгээр “Угийн бичгийн өргөө”-г хоёр гэрээр хамтран зохион байгуулав. Тус холбооны төлөөлөл АНУ-ын Денверийн Их сургуулийн магистр, генетикч, биологич Ц.Туяа Үндэсний Номын Сангийн өргөөнд	100%

						“Нүүдэлчин” фестивалийн турш өөрийн мэргэжлийн чиглэлээр шинжлэх ухааны тайлбар мэдээллийг хийсэн болно. Хүрсэн түвшин: “Угийн бичгийн өргөө”-нд монголын тайж язгууртнуудын гэрийн үеийн бичмэл, угийн бичгийн уламжлалыг харуулсан 17 үзмэрийг дэлгэн толилуулж, соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны хүрээнд Гүюг хааны тамгын хуулбар дардсыг үзэгчдэд дарж өгч үйлчлэв. Угийн бичгийн өргөөгөөр 8 дугаар сарын 22-24-ний өдөр нийт 800 гаруй хүнд үйлчилжээ. Үүнээс хүүхэд 250, жуулчин 50, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн 20 орчим байв. “Уг удам-Өв соёл холбоо” ТББ-тай хамтран ажиллав. Хавсралт: 6 файл	
1.1.4	Үндэсний утга зохиол, ном судар, баримтат өвүүдийг бүртгүүлж, хамгаална.	-	Баримтат өвийн бүртгэлийн өгөгдлийн маягтад бүртгэсэн өвийн тоо	Бүртгэгдсэн дурсгалын тоо 50, бүртгэгдсэн өвийн тоо нэмэгдэж 165 болсон. Тайлан, жагсаалт -2. ЮНЕСКО-ийн Ази, Номхон далайн бүс нутгийн баримтат өвийн жагсаалтад 1 өв бүртгүүлж, батламжийг авсан.	Эхний хагас жилд: Бүртгэгдсэн монгол бичгийн дурсгалын тоо 50-аас доошгүй. Тайлан, жагсаалт-1. Жилийн эцэст: Бүртгэгдсэн монгол бичгийн дурсгалын тоо 100-аас доошгүй. Тайлан-2. Баримтат өвийн судалгаа, үндэсний болон бүс нутгийн өвд	“Баримтат өвийн урьдчилсан жагсаалт”-ын бүртгэлд 100 өвийг бүртгэн жагсаалтыг СӨҮТ-д явуулсан, Нийт бүртгэгдсэн өвийн тоо 265. Мөн "Хосгүй үнэт", "Үнэт дурсгал"-д бүртгүүлэх 16 өвийн тодорхойлолт, баримтжуулалтыг журмын дагуу хийж, СӨБХЗГ-т явуулсан. ЮНЕСКО-гийн Гүйцэтгэх зөвлөлийн ээлжит 221 дүгээр хуралдаан /2025.04.02-17/-аар Монгол Улсаас нэр дэвшүүлсэн 2 өвөөс Үндэсний номын сан хөмрөгөөс "Дээрээс тогтоосон дүрсийн тус бүрийг бүртгэсэн бичиг” ЮНЕСКО-ийн “Дэлхийн дурсамж” хөтөлбөрийн Олон улсын баримтат өвийн жагсаалтад бүртгэгдсэн. МУҮНС-д хадгалагдаж буй 100 ш (хэл шинжлэл, данс бүртгэл, сурах бичиг, гэрийн үеийн бичмэл) номыг баримтат өвийн урьдчилсан жагсаалтын бүртгэлд, тэдгээрээс 5 ш номыг Үндэсний баримтат өвийн	100%

					бүртгүүлэх өвийн урьдчилсан жагсаалтад бүртгэгдсэн номын нийт тоо 265 болно. Тайлан, жагсаалт-2	бүртгэлийн маягтад дэлгэрэнгүй мэдээлэл тодорхойлолтыг тайлбарын хамт бичиж СӨҮТ-д илгээв. Үнэт ховор номын музейд хадгалагдаж буй 491 ш өвийн үзмэрийн зургийг Төрийн Өмчийн Хорооны бүртгэлийн программд оруулах ажлыг хийж гүйцэтгэв. Түүх соёлын хөдлөх дурсгалын улсын тооллогыг ССАЖЗ-ын сайдын 2025 оны 09 сарын 09-ний өдрийн А/327 дугаар тушаалаар томилогдсон Салбар комисс нийт 491 дэсийн үзмэрийг тоолох ажил 09 сарын 29-ний өдрөөс эхлэн 85 хувьтай үргэлжилж байна. Хүрсэн түвшин: Бүртгэгдсэн монгол бичгийн дурсгалын тоо 100. Тайлан, жагсаалт-2. Баримтат өвийн судалгаа, үндэсний болон бүс нутгийн өвд бүртгүүлэх өвийн урьдчилсан жагсаалтад бүртгэгдсэн номын нийт тоо 265 болсон. ЮНЕСКО-ийн Ази, Номхон далайн бүс нутгийн баримтат өвийн жагсаалтад 1 өв бүртгэгдсэн. Түүх соёлын хөдлөх дурсгалт зүйлсийн улсын тооллогын Салбар комисс нийт 491 дэсийн үзмэрийг тоолох ажил 85 хувьтай. Хавсралт: 4 файл	
1.1.5	Түүх, соёлын дурсгалт зүйлд хамаарах ном судрыг сонирхогч байгууллага, иргэнд гэрээ байгуулан, цахим хуулбарыг	-	Хуулийн зүйл, заалтад нийцсэн гэрээ байгуулж хамтарч ажилласан байгууллага, судлаачийн тоо	Эхний хагас жилд: 3 байгууллагатай гэрээ байгуулан 9 сурвалжийг цахим хуулбарыг өгч, хамтран ажилласан. Жилийн эцэст: 11 байгууллага, судлаачидтай 203 номыг цахимаар авах гэрээ хийж	Эхний хагас жилд: Гар бичмэл, барын ном, баримтат өвийг судалгааны эрдэм шинжилгээ, судалгааны эргэлтэд оруулах зорилгоор	Түүх, соёлын дурсгалт зүйлст хамаарах ном судар болон эрдэм шинжилгээний бүтээлийг судалгааны эргэлтэд оруулах зорилгоор нийт 3 байгууллага, иргэнтэй хамтран гэрээ байгуулж ажиллав. Мөн өмнөх онд байгуулсан гэрээний дагуу 3 байгууллага, иргэнээс нийт 15,425,000 төгрөгийн өртөг бүхий 150 номыг гэрээний заалтад тусгасан ёсоор хүлээн авч сан хөмрөгийг баяжуулав. Соёлын баримтат өвийн жагсаалтад бүртгэгдээгүй 4 эх сурвалжийг байгууллага, иргэдийн өргөдлийг хүлээн авч шийдвэрлэн, нийт 10 байгууллага	100%

	судалгааны эргэлтэд оруулна.			хамтарч ажиллав.	хүсэлт гаргасан байгууллага, иргэнтэй гэрээ 5-аас доошгүйг. байгуулан хамтран ажиллана. Жилийн эцэст: Гар бичмэл, барын ном, баримтат өвийг судалгааны эрдэм шинжилгээ, судалгааны эргэлтэд оруулах зорилгоор хүсэлт гаргасан байгууллага, иргэнтэй гэрээ 10-аас доошгүйг байгуулан хамтран ажиллана.	иргэнтэй 9 эх сурвалжийг цахим хэлбэрээр хүргэн хамтран ажилласан. Тайлант хугацаанд байгууллагад орж бүртгэгдсэн бэлэн мөнгөний нийт дүн 4,416,000 төгрөг байв. Хүрсэн түвшин: Гар бичмэл, барын ном, баримтат өвийг судалгааны эрдэм шинжилгээ, судалгааны эргэлтэд оруулах зорилгоор хүсэлт гаргасан 10 байгууллага, иргэнтэй хамтран ажилласан. Өмнө гэрээ байгуулсан 3 байгууллагаас судалгааны эргэлтэд орж, хэвлэгдсэн нийт 3 нэрийн 150 ширхэг 15,425,000 үнэ бүхий ном бүтээлийг гэрээнд заасны дагуу авч, сан хөмрөгийг баяжуулав.	
1.2.	Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт, соёлын салбарын хөгжлийн бодлогын хэрэгжилтийг хангах.	-	Хэрэгжилтийг хангахад чиглэсэн зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо. Сурталчилсан үзэсгэлэн, арга хэмжээний тоо	Арга хэмжээ- 24, Үзэсгэлэн-2, соёлын үйлчилгээг 18920 иргэдэд хүргэсэн.	Арга хэмжээ-7, Үзэсгэлэн-2, соёлын үйлчилгээг 500-аас дээш иргэдэд хүргэсэн байна.	Төрийн мэдээллийн сүлжээний http://moc.igovernment.mn/ системд 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө, хагас жилийн болон жилийн эцсийн биелэлтийг оруулж баталгаажуулсан. Сайдын 2 тушаалын хэрэгжилт 100%. Утга зохиол, ном, номын сангаар нийгмийн соён гэгээрэл, соёлын өв, ном, хэвлэлийг дэмжих 15 арга хэмжээний хүрээнд 31 бүтээлч ажлыг зохион байгуулсан. Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн бүтээгдэхүүний нэр төрлийг нэмэгдүүлж, "Монгол Улсын Төрийн шагналт, төр, нийгмийн зүтгэлтэн, Академич Бямбын	100%

						Ринчен-санамж өгөх ном зүй", "Халхын Түшээт хан аймгийн төрлийн тайж нар" ном, "Чингис судлалын ном зүйн нэгдсэн мэдээллийн сан", Хөтөлбөр, зар, мэдээ, мэдээлэл, танилцуулгыг нийт 57 удаа бэлтгэн хүргэв. Хөгжлийн бодлогын арга хэмжээний хэрэгжилт болон соёлын үйлчилгээг иргэдэд хүргэсэн 3 арга хэмжээ зохион байгуулж, 21 аймаг, бүх сум, сургуулийн нийт 613 номын санд 29 нэрийн 4937 ширхэг номоор сан хөмрөгт баяжилт хийсэн. "Соёлын орон зай-бидний орчин" бүтээлч аяны хүрээнд нийт 4 хэлбэр, чиглэлээр 17 арга хэмжээний хүрээнд 49 бүтээлч ажил хийж, биеэр хамрагдсан хүний тоо 3064, цахим хуудсаар мэдээ, контентыг 69 удаа нийтлэн тухайн сарын нийт хандалтын тоо 664933-д хүрсэн.	
1.2.1	Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн хэрэгжилт, "Соёлын бүтээлч сар-2025" арга хэмжээний хүрээнд утга зохиол, ном хэвлэл, номын сангийн салбарын оролцоог нэмэгдүүлнэ.	Батлагдсан төсөв	4-5 бүтээгдэхүүнийг эргэлтэд оруулна. Брэнд бүтээгдэхүүнийг сурталчлах, худалдах хэсгийг зохион байгуулна. Хэлэлцүүлэг, зөвлөгөөн-1, Арга хэмжээний тоо-6	Утга зохиол, ном, номын сангаар нийгмийн соён гэгээрэл, соёлын өв, ном, хэвлэлийг дэмжих 18 арга хэмжээ зохион байгуулсан байна. Үйл ажиллагаанд оролцсон 11820, цахимаар хүрсэн хүний тоо 193387	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Утга зохиол, ном, номын сангаар нийгмийн соён гэгээрэл, соёлын өв, ном, хэвлэлийг дэмжих 6 арга хэмжээ зохион байгуулсан байна. Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн бүтээгдэхүүний нэр төрлийг нэмэгдүүлж, 4-5 бүтээгдэхүүнийг эргэлтэд	"Соёлын бүтээлч сар" аяны хүрээнд Монгол өв соёл-Монгол бахархлыг хүүхэд залуучуудад ойлгуулах, олон нийтэд сурталчлах, түгээн дэлгэрүүлэх соёлын боловсролын хөтөлбөр, бүтээлч арга хэмжээнүүдийг нийт 4 хэлбэр, чиглэлээр 15 арга хэмжээний хүрээнд 31 бүтээлч ажил хийж, биеэр хамрагдсан хүний тоо 14362, цахим хуудсаар мэдээ, контентыг 57 удаа нийтлэн тухайн сарын нийт хандалтын тоо 634,306-д хүрсэн. Аяны 7 хоногийн тайлан үйлчлүүлэгчдийн мэдээг Соёл, урлагийн газарт хугацаанд нь илгээж ажилласан. Хүрсэн түвшин: Утга зохиол, ном, номын сангаар нийгмийн соён гэгээрэл, соёлын өв, ном, хэвлэлийг дэмжих 15 арга хэмжээний хүрээнд 31 бүтээлч ажлыг зохион байгуулсан. Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн бүтээгдэхүүний нэр төрлийг нэмэгдүүлж, "Монгол Улсын Төрийн шагналт, төр, нийгмийн зүтгэлтэн, Академич	100%

					оруулах брэнд бүтээгдэхүүнийг сурталчлах, худалдах ажлыг зохион байгуулна.	Бямбын Ринчен-санамж өгөх ном зүй", "Халхын Түшээт хан аймгийн төрлийн тайж нар" ном, "Чингис судлалын ном зүйн нэгдсэн мэдээллийн сан", Хөтөлбөр, зар, мэдээ, мэдээлэл, танилцуулгыг нийт 57 удаа бэлтгэн хүргэв. Хавсралт: 2 файл	
1.2.2	ССАЖЗ-ын сайдын тушаал, шийдвэр, албан даалгаврын хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.	-	Албан даалгаврын арга хэмжээний хэрэгжилтийн хувь	Эхний хагас жилд: Соёлын дэд сайдын 2024 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдрийн 2/756 дугаар албан бичгээр өгсөн хугацаатай үүрэг даалгаврын хэрэгжилтийг илтгэх хуудас, хавсралт 4 ажлын тайланг 2024 оны 05 дугаар сарын 01-ний өдөр хүргүүлсэн. Хэрэгжилт 100% Жилийн эцэст: Төрийн мэдээллийн сүлжээний http://moc.igovernment.mn/ Салбарын хяналт- шинжилгээ үнэлгээний системд хугацаанд нь буюу 6 дугаар сарын 14-ний өдөр нийт 26 заалтын тайланг хүргүүлсэн. Хэрэгжилт 100%	Эхний хагас жилд: Тайланг Төрийн мэдээллийн сүлжээний http://moc.igovernment.mn/ Салбарын хяналт-шинжилгээ үнэлгээний системд тайланг баталгаажуулсан байна. Жилийн эцэст: Тайланг Төрийн мэдээллийн сүлжээний http://moc.igovernment.mn/ Салбарын хяналт-шинжилгээ үнэлгээний системд тайлагнаж баталгаажуулсан байна.	Төрийн мэдээллийн сүлжээний http://moc.igovernment.mn/ 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг өгсөн чиглэлийн дагуу жендерийн эрх тэгш байдал, агаарын бохирдол, ногоон хөгжлийн бодлого, ахмад настны хуулийн холбогдох заалтын хэрэгжилтийг хангах зэрэг арга хэмжээг тусган боловсруулан оруулж, баталгаажуулсан ба 2025 оны хагас жилийн биелэлтийг тайлагнаж, баталгаажуулсан. "Алсын хараа-2050" урт хугацааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн тайланг 5 жилээр нэгтгэн гаргаж, хүргүүлсэн. ССАЖЗ-ын сайдын баталсан 2025.04.11-ний өдрийн А/120, 2025.04.22-ны өдрийн А/141 дүгээр тушаалын хэрэгжилтийг 100% хангаж ажилласан. Хүрсэн түвшин: Төрийн мэдээллийн сүлжээний http://moc.igovernment.mn/ системд 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө, хагас жилийн биелэлтийг оруулж баталгаажуулсан. Сайдын 2 тушаалын хэрэгжилт 100%. Хавсралт: 12 файл	100%

1.2.3	Соёлын салбар дахь нэгдсэн төлөвлөлт, хамтын ажиллагааны хүрээнд соёлын үйлчилгээг иргэдэд шуурхай хүргэх яамны бодлогын хэрэгжилтийг хангана.	-	Арга хэмжээний тоо, хамрагдсан хүний тоо.	“Соёлын сэргэлт 2024” аяны хүрээнд "Монгол гэр" биет бус өвийг сурталчлах арга хэмжээг Баян-Өлгий аймгийн СУГ-тай хамтран 5 соёлын боловсролын хөтөлбөрийг 1200 хүнд, ССАЖЗЯ, НҮБ-ын Хүүхдийн сантай хамтран “Гэр бүл - Соёлын анхдагч орчин” аяныг 2 сарын турш хэрэгжүүлж, нээлтийн арга хэмжээ болон баасан, бямба гарагийн хөтөлбөрийг харьяа 9 байгууллагатай хамтран зохион байгуулсан. СБ-ын“Номтой монгол” 9 хөтөлбөрийг зохион байгуулж, 1970 хүүхэд, 260 том хүнд, цахим орчинд 25483 хүнд хүргэсэн.	Эхний хагас жилд: Арга хэмжээ 1-2 удаа зохион байгуулж, соёлын үйлчилгээг иргэдэд хүргэнэ. Хөгжлийн бодлогын арга хэмжээний хэрэгжилтийг ханган ажилласан байна. Жилийн эцэст: Арга хэмжээ 2-3 удаа зохион байгуулж, соёлын үйлчилгээг иргэдэд хүргэнэ. Хөгжлийн бодлогын арга хэмжээний хэрэгжилтийг ханган ажилласан байна.	Бүсчилсэн хөгжлийн бодлогын хүрээнд ССАЖЗЯ-ны удирдлага зохион байгуулалтын хүрээнд 21 аймаг, бүх сум, сургуулийн нийт 613 номын санд тараах 29 нэрийн 4718 ширхэг номыг бэлтгэн хүргүүлсэн. ССАЖЗЯ, ЗГХА, СУГ, НСИСОУХ-тэй хамтран Монгол Улсын Ардын багш, Шинжлэх ухааны гавьяат зүтгэлтэн, хэл бичгийн шинжлэх ухааны доктор, профессор С.Дуламын шинэ бүтээл болох “Монгол соёлын тайлбар толь бичиг” номын нээлт, Чингис хааны өв, соёлын хүрээлэн, ШУА-ийн Түүх, угсаатны зүйн хүрээлэнгээс эрхлэн хэвлүүлсэн "Дундад зууны монгол хүний нэрийн судалгаа" гуравласан бүтээлийн нээлтийг тус тус зохион байгуулж, 128 хүн оролцов. Номын сангийн салбарын хувьд 2025 он Төр нийгмийн зүтгэлтэн С.Удвалын нэрэмжит Булган аймгийн нийтийн номын сан, Өмнөговь аймгийн төв номын шинэ барилгын нээлтийг хийж, Үндэсний номын сангаас орон нутгийн номын сангуудын орчин нөхцөл, үйлчилгээний хүртээмж нэмэгдэж байгааг дэмжин номын хандив өгч сан хөмрөгийг баяжуулав. “Соёлын орон зай-бидний орчин” бүтээлч аяны хүрээнд соёл урлаг, зан заншил, уран бүтээл, мэдлэг, туршлага солилцоо, байгууллагын соёл, ажилтан албан хаагчдын соёл, иргэдийн оролцоог дэмжсэн соёлын орчин бүрдүүлэхээр нийт 4 хэлбэр, чиглэлээр 17 арга хэмжээний хүрээнд 49 бүтээлч ажил хийж, биеэр хамрагдсан хүний тоо 3064, цахим хуудсаар мэдээ, контентыг 69 удаа нийтлэн тухайн сарын нийт хандалтын тоо 664933-д хүрсэн. Аяны 7 хоногийн тайлан мэдээг Соёл, урлагийн газарт хугацаанд нь илгээж ажилласан. Хүрсэн түвшин: Хөгжлийн бодлогын арга	100%

						хэмжээний хэрэгжилт болон соёлын үйлчилгээг иргэдэд хүргэсэн 3 арга хэмжээ зохион байгуулж, 21 аймаг, бүх сум, сургуулийн нийт 613 номын санд 29 нэрийн 4937 ширхэг номоор сан хөмрөгт баяжилт хийсэн. “Соёлын орон зай-бидний орчин” бүтээлч аяны хүрээнд нийт 4 хэлбэр, чиглэлээр 17 арга хэмжээний хүрээнд 49 бүтээлч ажил хийж, биеэр хамрагдсан хүний тоо 3064, цахим хуудсаар мэдээ, контентыг 69 удаа нийтлэн тухайн сарын нийт хандалтын тоо 664933-д хүрсэн. Хавсралт: 1 файл	
Хоёр. Төрийн үйлчилгээ, чанар хүртээмжийг сайжруулах зорилт, арга хэмжээ							
2.1.	Номын сангийн цахим үйлчилгээг цахим хэлбэрт шилжүүлж, чанар, хүртээмжийг дээшлүүлж, мэдэллийн технологийн дэд бүтцийг сайжруулж, мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах технологийн нөхцөлийг бүрдүүлэх.	-	Програм хөгжүүлэлтийн тайлан-1, Цахим хэлбэрт шилжүүлсэн номын хувь, хэмжээ, цахим ном уншиуулж үйлчилсэн тоо	Цахим хуудасны дагагчдын тоо 50000. Коха 22.11 хувилбарыг нэвтрүүлсэн. https://e-lib.cis.mn/ хаягаар, гар утасны E-Library аппликейшн дамжуулан хүртээмжийг нэмэгдүүлсэн. 21 аймаг, нийслэлийн 230 гаруй номын санчдад сургалт. Цахимд шилжүүлсэн номын тоо 33074ш болж, нийт сан хөмрөгийн 6,9%-д хүрсэн.	Цахим хуудасны дагагчдын тоо 52000-аас дээш болох, сурталчилгаа мэдээллийг 1,900,000-аас дээш хүнд хүргэсэн байна. Номын сангийн нэгдсэн цахим систем https://e-lib.cis.mn/, гар аппликейшнаар хүртээмжийг нэмэгдүүлсэн байна. Цахимд шилжүүлсэн номын тоог нэмэгдүүлж, сан хөмрөгийн хувийг 2%-иар	Веб, цахим хуудсыг кирилл, монгол бичиг, англи гэсэн гурван хувилбартай шинэчилсэн. Төрийн үйлчилгээний цахим шилжилт хийгдсэн байна. Shilen.gov.mn мэдээг оруулж, нээлттэй ил тод байдлыг хангасан. https://cis.mn/, https://e-lib.cis.mn/ системийг нэвтрүүлсэн. Цахим хуудасны дагагчдын тоог 56,287 болсон, сурталчилгаа мэдээллийг 4,267,544 хүнд хүргэсэн. МУҮНС-ийн салбар номын сангийн VR & 360 нээлттэй танилцуулгыг хийсэн. Шил ажиллагааны Shilen.gov.mn системд мэдээллийг бүрэн байршуулсан. КОХА систем 23.11 хувилбарт version ахиулсан, серверийн хэвийн ажиллагааг хангаж, 21 аймгийн нийтийн номын сангуудын нэгдсэн системийн аюулгүй ажиллагааг тогтмол хангаж, орон нутгийн номын санчдад арга зүйгээр ханган зөвлөгөө, дэмжлэгийг 326 мэргэжилтэнд, 8 аймагт томилолтоор очиж, сургалт, хөрвүүлэлтийг хийж ажилласан. 21 аймгийн нийтийн төв номын сангуудад танхимаар болон 24 удаа	100%

					нэмэгдүүлж, 8.9%-д хүргэсэн байна.	цахимаар сургалт зохион байгуулсан. Монгол бичгийн 518 нэрийн гар бичмэл судрын 36910 хуудас, 73600 нүүр, Төвөд 9420 баринтаг судрын 2.848.967 хуудас, 417 ном, 70 нэгж сонин, 61 нэгж сэтгүүл, 1112 диссертац, Сонин сэтгүүлийн 126 нэгж 19447 нүүр, 127 диссертац, монгол бичгийн болон крилл үсгийн номын номзүйн жагсаалтын дагуу 188 номын 107793 хуудас, 215586 нүүр, архивын 10 нэгж 29209 хуудас материал. Нийт 30580 ширхэг ном, судар, тогтмол хэвлэл, диссертацийн /163832/ нүүр. Цахим сан хөмрөгийг 2,13%-аар нэмэгдүүлж, 9.03%-д хүрсэн	
2.1.1	Соёлын салбарын нэгдсэн портал, байгууллагын веб, цахим хуудасны мэдээллийг сайжруулах, төрийн үйлчилгээний цахим шилжилтийг хийнэ.	-	Мэдээллийг цаг тухайд нэмэгдүүлсэн хувь. Номын сангийн цахим нэгдсэн системийн шинэчлэлийн хүрээнд хийгдсэн ажлын тоо.	Эхний хагас жилд: Веб, цахим хуудасны мэдээллийг сайжруулах, төрийн үйлчилгээний цахим шилжилтийг хийх хүрээнд https://e-lib.cis.mn/ системийг нэвтрүүлсэн. Цахим хуудасны дагагчдын тоог 46,800 болсон, сурталчилгаа мэдээллийг 1,834,381 хүнд хүргэсэн байна. МУҮНС-ийн салбар барилгын VR болон 360-г танилцуулгыг хийж хэрэглээнд нэвтрүүлсэн. Жилийн эцэст:	Эхний хагас жилд: Вебийн мэдээллийг сайжруулах, үйлчилгээний цахим шилжилт хийгдсэн байна. Shilen.gov.mn мэдээг оруулж, нээлттэй ил тод байдлыг хангасан байна. Цахим хуудасны дагагчдын тоо 51000-аас дээш болох, сурталчилгаа мэдээллийг 1,500,000-аас дээш хүнд хүргэсэн байна. Жилийн эцэст: Веб, хуудасны мэдээллийг	Веб, цахим хуудсыг шинэчилж, кирилл, монгол бичиг, англи гэсэн гурван хувилбартай байх ба монгол бичгийн хэрэглээг нэмэгдүүлэх, монгол бичгээр мэдээлэл хүртэх эх сурвалжийг өргөжүүлэх үүднээс Үндэсний бичиг үсгийн баярын нээлтийн арга хэмжээн дээр Үндэсний Номын Сан өөрийн веб сайтын монгол бичгийн хувилбарыг танилцуулж, олон нийтэд албан ёсоор нээлттэй болгов. ахим хуудасны дагагчдын тоог 56,287 болж, сурталчилгаа мэдээллийг 4,267,544 хүнд хүргэсэн. МУҮНС-ийн салбар номын сангийн VR & 360 танилцуулгыг хийж хэрэглээнд нэвтрүүлсэн. Төрийн үйлчилгээний цахим шилжилтийг хийх хүрээнд https://cis.mn/, https://e-lib.cis.mn/ системийг нэвтрүүлсэн. Засгийн газрын "Шил ажиллагаа"-ны shilen.gov.mn системд өөрийн байгууллагын 2025 оны улирал тутмын мэдээг 5 багц 87 үзүүлэлтийг бүрэн байршуулж, нээлттэй ил тод байдлыг мэдээллийг хангасан. Хүрсэн түвшин: Веб, цахим хуудсыг кирилл, монгол бичиг, англи гэсэн гурван хувилбартай	100%

				Цахим хуудасны дагагчдын тоог 50,675-д хүрч, сурталчилгаа мэдээлэл, танилцуулга контентыг 305 удаа, 2,562,088 хүнд хүргэсэн.	сайжруулах, төрийн үйлчилгээний цахим шилжилтийг хийнэ. Цахим хуудасны дагагчдын тоо 52000-аас дээш болох, сурталчилгаа мэдээллийг 1,900,000-аас дээш хүнд хүргэсэн байна. МУҮНС-ийн төв барилгын болон Үнэт ховрын музейн VR (Virtual reality) болон 360-г танилцуулгыг хийж хэрэглээнд нэвтрүүлсэн байна.	шинэчилсэн. Төрийн үйлчилгээний цахим шилжилт хийгдсэн байна. Shilen.gov.mn мэдээг оруулж, нээлттэй ил тод байдлыг хангасан. https://cis.mn/, https://e-lib.cis.mn/ системийг нэвтрүүлсэн. Цахим хуудасны дагагчдын тоог 56,287 болсон, сурталчилгаа мэдээллийг 4,267,544 хүнд хүргэсэн. МУҮНС-ийн салбар номын сангийн VR & 360 нээлттэй танилцуулгыг хийсэн. Шил ажиллагааны Shilen.gov.mn системд мэдээллийг бүрэн байршуулсан. Хавсралт: 4 файл	
2.1.2	Цахим номын сангийн нэгдсэн системийн хөгжүүлэлт, зохион байгуулалт, арга зүйгээр хангаж ажиллана.	-	Номын сангийн нэгдсэн систем хөгжүүлэлт, нэвтрүүлэлт ийн хувь.	КОХА 22.11 хувилбарыг нэвтрүүлж, дата баазын хөрвүүлэлт, шинэчлэлт хөгжүүлэлтийг хийсэн. Уншигч хэрэглэгч хур, дан системийн тусламжтайгаар уншигчийн үүсгэх, ном хайх, захиалах, унших, https://e-	Эхний хагас жилд: КОХА систем, серверийн хэвийн ажиллагааг хангаж, улсын хэмжээний нийтийн номын сангуудын нэгдсэн системийн аюулгүй	КОХА 22.11 хувилбарыг нэвтрүүлэх, сайжруулах хүрээнд 23.11 хувилбарт version ахиулсан. 21 аймгийн дата баазын хөрвүүлэлт, шинэчлэлт хөгжүүлэлтийг хийсэн. Уншигч хэрэглэгч хур, дан системийн тусламжтайгаар уншигчийн үүсгэх, ном хайх, захиалах, унших, https://e-lib.cis.mn/ хаягаар, гар утасны E-Library аппликейшнаар хүртээмжийг нэмэгдүүлэх тохиргоо, засварын ажлууд хийгдсэн. Программ ,системийн сургалтыг Говь-Алтай, Дархан-Уул (Цахим), Өвөрхангай, Төв, Сэлэнгэ , Булган, Өмнөговь, Дундговь аймагт очиж зохион байгуулсан ба	100%

				lib.cis.mn/ хаягаар, гар утасны E-Library аппликейшнаар хүртээмжийг нэмэгдүүлсэн. Сургалтыг 16 сургагч мэргэжилтнүүд бүсчлэн хуваaж, 21 аймаг, нийслэлийн номын сангийн 230 номын санчдыг хамруулсан.	ажиллагааг тогтмол хангаж ажиллана. 21 аймгийн номын санчдад арга зүйгээр ханган зөвлөгөө, дэмжлэг үзүүлж ажилласан байна. Жилийн эцэст: Коха систем, серверийн хэвийн ажиллагааг хангаж, улсын хэмжээний нийтийн номын сангуудын нэгдсэн системийн аюулгүй ажиллагааг тогтмол хангаж ажиллана. 21 аймгийн номын санчдад арга зүйгээр ханган зөвлөгөө, дэмжлэг үзүүлж ажилласан байна.	нийт 21 аймгийн каталогч, ном зүйч, мэдээллийн технологийн мэргэжилтнүүд 76 номын санчдыг арга зүй, зөвлөмжөөр ханган ажилласан. Завхан, Хөвсгөл, Өмнөговь, Орхон, Дархан ХНО, Увс, Дорноговь, Булган, Сүхбаатар, Увс, Төв, Хэнтий аймгуудад цахимаар сургалт зөвлөгөө өгсөн. Хөвсгөл, Булган, Сэлэнгэ аймгийн Мандал сум, Хэнтий, Сэлэнгэ, Баянхонгор аймгийн нийтийн номын сангийн албан хаагчдад танхимаар сургалт өгч, КОХА систем дэх номын санчдын системийн бүртгэлийг засварлан тохирох эрхүүдийг 250 хүн тус бүрд тохируулж өгсөн. Хүрсэн түвшин: КОХА систем 23.11 хувилбарт version ахиулсан, серверийн хэвийн ажиллагааг хангаж, 21 аймгийн нийтийн номын сангуудын нэгдсэн системийн аюулгүй ажиллагааг тогтмол хангаж, орон нутгийн номын санчдад арга зүйгээр ханган зөвлөгөө, дэмжлэгийг 326 мэргэжилтэнд, 8 аймагт томилолтоор очиж, сургалт, хөрвүүлэлтийг хийж ажилласан. 21 аймгийн нийтийн төв номын сангуудад танхимаар болон 24 удаа цахимаар сургалт зохион байгуулсан.	
2.1.3	Номын сангийн ном, хэвлэлийг цахим хэлбэрт шилжүүлж,	Улсын төсөв, АӨС Төслийн	Сан хөмрөгт эзлэх цахим сангийн эзлэх хувь, цахим хэлбэрт	Цахимд шилжүүлсэн номын тоо 33074ш ширхэг. Энэ нь сан хөмрөгийн хувийг 2,3%-аар	Эхний хагас жилд: Цахим санг бүртгэж, Монгол судлалын сан хөмрөгийн 10000	Цахим сангийн бүртгэлд Монгол судлалын сан хөмрөгийн 16399 номыг КОХА системд оруулж, редакц хийсэн. Монгол бичгээрх 518 нэрийн гар бичмэл судрын 36910 хуудас, 73600 нүүрийг цахимд шилжүүлж, уншлагын танхимаар үйлчилгээ үзүүлсэн. Төвөд 29435	100%

	хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	санхүүжилт	шилжүүлсэн номын тоо, цахим номын хүртээмжийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээ, уншсан номын тоо. Монгол бичгээр хэвлэгдсэн ном, сонин, сэтгүүлийг шилжүүлсэн номын тоо, уншигч, хэрэглэгчид хүрсэн тоо.	нэмэгдүүлж, нийт цахим сан хөмрөг 6,9% -д хүрсэн.	номыг КОХА системд оруулж, редакц хийж, монгол бичгийн 500 ном хэвлэл, төвөд 17500 номыг цахим хэлбэрт шилжүүлж цахим хэлбэрт шилжүүлж, унших боломжийг бүрдүүлсэн байна. Цахим сан хөмрөгийг 1%-аар нэмэгдүүлсэн байна. Жилийн эцэст: Цахим сан хөмрөгийг 2%-аар нэмэгдүүлж, 8,9%-д хүргэнэ. Цахим санг нэгтгэн бүртгэж, Монгол судлалын сан хөмрөгийн 20500 ном, Коха системд оруулж, редакци хийж, монгол бичгийн 1000 ном хэвлэлийг, төвөд 35000 номыг цахим хэлбэрт шилжүүлж, унших	номыг цахим хэлбэрт шилжүүлж, нийт 11410 баринтаг 194112 судрын гарчгийг бүртгэсэн бөгөөд 9420 баринтаг судрын 2.848.967 хуудсыг цахим хэлбэрт шилжүүлэн 9054 баринтаг судрыг Library.bdrc.io-ын порталд байршуулсан. Тус сангаас 71 улсын 35305 IP хаягаас 40952 хандалт хийж, 5.070.975 хуудсыг унших боломжийг бүрдүүлэн эрдэмтэн судлаачид уншиж танилцсан байна. https://e-lib.cis.mn/ Цахим номын порталд 417 ном, 70 нэгж сонин, 61 нэгж сэтгүүл, 21647 диссертаци байршуулаад байна. Сонин сэтгүүлийн 126 нэгж 19447 нүүрийг, 127 диссертацийг цахимд оруулан https://e-lib.cis.mn/ цахим номын сангийн системд байршуулан цахим уншлагын үйлчилгээнд нийтэлсэн, цахимаар системээс 1226 ном уншигдсан. Болор софт ХХК-тай хамтран ажиллах санамж бичгийн хүрээнд Монгол соёл ЧАТБОТ-д зориулан орчин үеийн монгол бичгийн болон крилл үсгийн номын ном зүйн жагсаалтын дагуу 188 номын 107793 хуудас, 215586 нүүр скан хийж, засварлан хадгалсан. Нийт 30580 ширхэг ном, судар, тогтмол хэвлэл, диссертацийн /163832/ нүүрийг цахимжуулан засварлан хадгалсан. 2025 онд цахим сан хөмрөгийг 2,13%-аар нэмэгдүүлж, нийт цахим сан хөмрөг 9.03%-д хүрсэн. Хүрсэн түвшин: Монгол бичгийн 518 нэрийн гар бичмэл судрын 36910 хуудас, 73600 нүүр, Төвөд 9420 баринтаг судрын 2.848.967 хуудас, 417 ном, 70 нэгж сонин, 61 нэгж сэтгүүл, 1112 диссертац, Сонин сэтгүүлийн 126 нэгж 19447 нүүр, 127 диссертац, монгол бичгийн болон крилл үсгийн номын номзүйн жагсаалтын дагуу 188 номын 107793 хуудас, 215586 нүүр, архивын 10 нэгж 29209 хуудас материал. Нийт	

					боломжийг бүрдүүлсэн байна. Төв байрны ЭШ-ний уншлагын танхимын программыг шинэчлэх ба сүлжээний дэд бүтцийг шинэчилнэ. Салбар байрны серверийн өрөөг бүрэн ашиглалтад оруулж, хэвийн ажиллагааг хангасан байна.	30580 ширхэг ном, судар, тогтмол хэвлэл, диссертацийн /163832/ нүүр. Цахим сан хөмрөгийг 2,13%-аар нэмэгдүүлж, 9.03%-д хүрсэн Хавсралт: 2 файл	
2.2.	Номын сангийн үндсэн болон нэмэлт үйлчилгээ үзүүлж, нийгмийг соён гэгээрүүлэх, номтой нөхөрлөх соёл, уламжлалыг таниулах, олон нийтэд сурталчлах, боловсролын, нөлөөллийн	-	Уншигч, ирц, байнгын уншигч, ном олголтын тоо, Судалгааны тоо. Цахимаар уншуулсан номын тоо. Номын нээлт, үзэсгэлэн, нөлөөллийн аян, арга хэмжээний тоо.	Шинэ уншигч 11367. Байнгын уншигч 12240, ирц 42197, Ном олголт 49460. Судалгаа 4. Гар бичмэл цахимаар 98 уншигчид 1854 ш. Үзэсгэлэнг 55 удаа 4069 ш ном, хэвлэлээр, "Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд", "Үндэсний бичиг үсгийн баяр", "Эх хэлний өдөр", зэрэг 39 арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн. Соёл танин мэдэхүйн,	Шинэ уншигч-9000, байнгын уншигч -10000, ирц-47000. Ном олголт-48000. Судалгаа-4. Гар бичмэл болон барын номыг цахимаар уншуулсан тоо 1000-аас доошгүй. Номын үзэсгэлэн 50-60, 4000 гаруй номоор, номын нээлт арга хэмжээ 15-20, "Үндэсний бичиг үсгийн баяр 2025"-1,	Шинэ уншигч 15361. Байнгын уншигч 16424, ирц 110414. Ном олголт 61933. Үүнээс Цахим уншлагын танхимаар үйлчлүүлсэн 14682 уншигч байна. Судалгаа-4, 420 хүнээс авсан. Түүх, соёлын дурсгалт зүйлд хамаарах болон ганц хувь бүтээл, гар бичмэл 2125 ширхэг номыг цахимаар 227 уншигчид уншуулж үйлчилсэн. Нийтээр тэмдэглэх баяр болон тэмдэглэлт өдрүүд, шинэ ном, зохиолч уран бүтээлчдийн ойд зориулсан үзэсгэлэн 113 удаа 7520 ширхэг ном, тогтмол хэвлэлээр гаргаж цахим болон танхимаар нийт 18020 эрдэмтэн судлаач, уншигч, хэрэглэгчид сурталчилсан. "Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2025" арга хэмжээг улс орон даяар удирдамжийн дагуу 2 удаа нийт 31 арга хэмжээг зохион байгуулж, 7960 хүн хамрагдаж, цахимаар мэдээлэл сурталчилгааг 29654 хүнд сурталчлав. Тайлан-2 “Үндэсний бичиг үсгийн баяр” арга хэмжээг улсын	100%

	ажил зохион байгуулах.			нөлөөллийн ажил 17. Шинэ салбар нэгдэснээр уншигч 2,1 дахин, байнгын уншигч 2 дахин, ирц буюу танхимаар үйлчлүүлэгчдийн тоо 1,3 дахин өссөн.	"Үндэсний бичиг, номын өдрүүд 2025" арга хэмжээг 2 удаа зохион байгуулж, соён гэгээрүүлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	хэмжээнд 22 дахь жилдээ зохион байгуулсан. Арга хэмжээ 9, Сэдэвчилсэн үзэсгэлэн-2, Контент, танилцуулга-6 хүрсэн хүний тоо 20402, хамрагдсан хүний тоо 650-700. Тайлан 1. Үндэсний аюулгүй байдал, тусгаар тогтнолын баталгаа болсон язгуур соёл, өв уламжлал, төрт ёсны түүхээ дээдлэн хамгаалж, төрийн албан бичиг баримтыг хуульд нийцүүлэн хөтлөх, хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр эх хэл, түүх соёлоо сурталчлах, иргэн бүр төрөлх монгол эх хэлээрээ зөв ярьж, зөв бичих бүх ард түмний хөдөлгөөн өрнүүлэх зорилгоор "Эх хэлний өдөр" -ийн хүрээнд 6 ажил, арга хэмжээг зохион байгуулж, 580 хүн хамрагдсан. Бүх нийтийн соёлын боловсролын хөтөлбөр, арга хэмжээний тоо-18, цахим хуудсаар урьдчилан сэргийлэх соён гэгээрүүлэх ном, хэвлэлийн сурталчилгаа 6 удаа, сурталчилсан номын тоо-215. Дайн, түрэмгийлэл, садар самууныг сурталчилсан хэвлэлийн бүтээгдэхүүнийг сурталчилсан ном, хэвлэлийн талаар судалгаа, мэдээлэл хийн, худалдан авахгүй, Сургалт, мэдээлэл хийсэн тоо 8, арга хэмжээ 6 зохион байгуулсан. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүн, хүүхэд, залуучуудад номын сангийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлж, танхимаар үйлчилсэн 355, цахим, брайль, дэйзи номын санг 5% нэмэгдүүлсэн.	
2.2.1	Уншигч, хэрэглэгчдийн хэрэгцээ шаардлагад нийцсэн ном хэвлэлээр номын сангийн	-	Шинэ болон байнгын уншигч, ирц, уншлагын танхимуудаар үйлчлүүлэгчид, ном олголтын	Эхний хагас жилд: Шинэ уншигч 1512. Байнгын уншигч 1965, ирц 9742, Ном олголт 24089. Судалгааг танхимаар болон цахимаар 4 удаа нийт 397 уншигч	Эхний хагас жилд: Шинэ уншигч 4500. Байнгын уншигч 5000, ирц 23000 Ном олголт 24000. Судалгаа 2, цахимаар уншуулсан нийт	Уншлага үйлчилгээг төв болон салбар номын сангийн төрөлжсөн 16 уншлагын танхимаар өвөл, зуны цагийн хуваарийн дагуу хүргэн ажилласан. Уншлагын танхимаар үйлчлүүлэх нийтлэг журам болон танхимуудын журмын дагуу уншигч, хэрэглэгчийн нас, сэтгэхүй, сонирхолд нийцсэн үйлчилгээг үзүүлсэн. Шинэ уншигч 15361. Байнгын уншигч 16424, ирц буюу уншлагын танхимаар	100%

	үйлчилгээг үзүүлнэ.		тоо. Судалгааны тоо.	хамрагдсан. цахимаар уншуулсан нийт - 965 ном. Шинэ уншигч 11367. Байнгын уншигч 12240, ирц 42197, Ном олголт 49460. Судалгааг танхимаар болон цахимаар 4 удаа нийт 397 уншигч хамрагдсан. цахимаар уншуулсан нийт - 37 ном.	- 50 ном. Жилийн эцэст: Шинэ уншигч 9000. Байнгын уншигч 10000, ирц 47000, Ном олголт 49000. Судалгааг 4, цахимаар уншуулсан нийт - 100 ном.	үйлчлүүлэгсдийн тоо 110414, уншлагын танхимын ном олголт 61933. Үүнээс Цахим уншлагын танхимаар үйлчлүүлсэн 14682 уншигч байна. Цахимаар ЕНЭШУТ-аар 2125 гар бичмэл, диссертаци, цахим материалыг уншсан. 2025 онд шинэ уншигчийн тоо 3789-өөр нэмэгдсэн, уншлагын танхимын уншигчийн үйлчлүүлэгчдийн тоо 68156-аар нэмэгдэж, үйлчлүүлэгчдийн тоо өмнөх оноос 2,6 дахин, шинэ байр ашиглалтад ороогүй байх үеэс 4 дахин өссөн байна. Уншигчдын судалгааг 4 удаа, цахимаар хэлбэрээр судалгааг тогтмол авч ажилласан. Нийт судалгаанд 420 хүн оролцсон. Хүрсэн түвшин: Шинэ уншигч 15361. Байнгын уншигч 16424, ирц буюу уншлагын танхимаар үйлчлүүлэгчдийн тоо 110414, уншлагын танхимын ном олголт 61933. Үүнээс Цахим уншлагын танхимаар үйлчлүүлсэн 14682 уншигч байна. Цахимаар ЕНЭШУТ-аар 2125 гар бичмэл, диссертаци, цахим уншлагын танхимаар 100 цахим материалыг уншсан. Уншигчдын судалгааг 4 удаа 420 хүнээс авсан. Хавсралт: 6 файл	
2.2.2	Түүх, соёлын дурсгалт зүйлд хамаарах болон ганц хувь бүтээл, гар бичмэлийг цахим болон хуулбар	-	Цахим хуулбар хэлбэрээр уншуулсан гар бичмэл болон ганц хувь бүтээлийн тоо.	Эхний хагас жилд: Гар бичмэл болон барын номыг цахимаар уншуулсан тоо 940. Жилийн эцэст: Гар бичмэл болон барын номыг цахимаар уншуулсан тоо 98 уншигчид 1854 гар	Эхний хагас жилд: Гар бичмэл болон барын 850 номыг цахимаар уншуулж үйлчилсэн байна. Жилийн эцэст: Гар бичмэл болон барын	Төв болон салбар номын сангийн эрдэм шинжилгээний 2 уншлагын танхимаар түүх, соёлын дурсгалт зүйлд хамаарах болон ганц хувь бүтээл, гар бичмэлийг нийт 227 уншигчид 2125 диссертац, гар бичмэлийг цахимаар уншуулж үйлчилсэн. Хүрсэн түвшин: Түүх, соёлын дурсгалт зүйлд хамаарах болон ганц хувь бүтээл, гар бичмэл 2125 ширхэг номыг цахимаар 227 уншигчид уншуулж үйлчилсэн.	100%

	хэлбэрээр уншуулна.			бичмэл гар бичмэл цахимаар уншуулж үйлчилсэн.	1700 номыг цахимаар уншуулж үйлчилсэн байна.		
2.2.3	Нийгэмд номын сангийн гүйцэтгэх үүрэг, ном хэвлэлийн ач холбогдлыг сурталчлан таниулж, соёл танин мэдэхүйн ажил, арга хэмжээг зохион байгуулна.	-	Номын сан, ном, хэвлэлийг сурталчилсан нөлөөллийн ажил, арга хэмжээний тоо.	Эхний хагас жилд: Нийтээр тэмдэглэх баярын болон тэмдэглэлт өдрүүд, зохиолчдын ойд зориулсан болон шинэ номын үзэсгэлэн 21 удаа гарган сурталчилж,, Номын нээлт, уулзалт арга хэмжээ 7 удаа зохион байгуулж, 583 хүн оролцсон. Жилийн эцэст: Нийтээр тэмдэглэх баяр болон тэмдэглэлт өдрүүд, шинэ номын, зохиолч уран бүтээлчдийн тэгш ойд зориулсан үзэсгэлэн 55 удаа 4069 ширхэг ном, тогтмол хэвлэлээр гаргаж цахим болон танхимаар эрдэмтэн судлаач, уншигч, хэрэглэгчид сурталчилсан.	Эхний хагас жилд: Нийтээр тэмдэглэх баяр болон тэмдэглэлт өдрүүд, шинэ номын нээлт, зохиолч уран бүтээлчдийн тэгш ойд зориулсан үзэсгэлэн 10-15 удаа 1500 орчим ширхэг ном, тогтмол хэвлэлээр гаргаж цахим болон танхимаар эрдэмтэн судлаач, уншигч, хэрэглэгчид сурталчилсан байна. Жилийн эцэст: Нийтээр тэмдэглэх баяр болон тэмдэглэлт өдрүүд, шинэ номын нээлт, зохиолч уран бүтээлчдийн	Нийтээр тэмдэглэх баяр болон тэмдэглэлт өдрүүд, шинэ номын, зохиолч уран бүтээлчдийн ойд зориулсан үзэсгэлэн 113 удаа 7520 ширхэг ном, тогтмол хэвлэлээр гаргаж цахим болон танхимаар эрдэмтэн судлаач, уншигч, хэрэглэгчид сурталчилсан. Онцлох: Төрийн шагналт, яруу найрагч Ц.Гайтавын 95 жилийн ойд- ном- 22ш, Ардын уран зохиолч, төрийн шагналт С.Эрдэнийн 95 жилийн ойд – ном- 21ш, МУСГЗ, Д. Нацагдоржийн болон МЗЭ-ийн шагналт зохиолч С.Лочины 85 жилийн ой – ном- 15ш, Диссертац- 2ш, хур- 1, Зохиолч, сэтгүүлч, судлаач Т.Баасансүрэнгийн мэндэлсний 75 жилийн ой – ном-25ш, диссертац- 1ш, МУСГЗ, МЗЭ-ийн шагналт, эрдэмтэн зохиолч Д.Маамын 90 жилийн ой- 11 ш ном, сонин, сэтгүүл 6 нэгж . Хөдөлмөрийн баатар, зохиолч Л.Түдэвийн 90 насны ой- 35 ш ном, 1 ш авто реферат, Төрийн шагналт зохиолч, С.Дашдооровын 90 жилийн ой- 30 ш ном. Шинэ номын нээлт: МЭХ-ны ерөнхийлөгч Б.Оюунгэрэлийн “Нандин”, Ц.Содбилэгийн “Дахин давтагдашгүй аваргыг төрүүлнэ”, Баярсайхан “Үнэний босго”, Япон улсад Хубилай хааны цэрэг довтолсны 750 жилийн ойд зориулсан шинэ ном, "Монгол Улсын Төрийн шагналт, төр, нийгмийн зүтгэлтэн, Академич Бямбын Ринчен-санамж өгөх ном зүй, “Монголын ноёд язгууртнуудын гэрийн үеийн бичмэл” цуврал номын эхний боть болох “Халхын Түшээт хан аймгийн төрлийн тайж нар” номын нээлт, Чингис хаантай	100%

					тэгш ойд зориулсан үзэсгэлэн 20-30 удаа 3000 гаруй ном, тогтмол хэвлэлээр гаргаж цахим болон танхимаар эрдэмтэн судлаач, уншигч, хэрэглэгчид сурталчилсан байна.	холбоотой судар ном, гар бичмэл, сурвалж бичгийн дээж, Чингис хаан судлалаар гаргасан дотоод гадаадын эрдэм шинжилгээ, судалгаа, утга, уран зохиолын 200 гаруй ном бүтээлээр, Хүрсэн түвшин: Нийтээр тэмдэглэх баяр болон тэмдэглэлт өдрүүд, шинэ номын, зохиолч уран бүтээлчдийн тэгш болон сондгой ойд зориулсан үзэсгэлэн 113 удаа 7520 ширхэг ном, тогтмол хэвлэлээр гаргаж цахим болон танхимаар нийт 18020 эрдэмтэн судлаач, уншигч, хэрэглэгчид сурталчилсан. Хавсралт: 4 файл	
2.2.4	"Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд - 2025" арга хэмжээг 2 удаа зохион байгуулна.	-	Арга хэмжээний тоо, хамрагдсан хүний тоо, үр дүн. Тайлан 2.	Эхний хагас жилд: Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд – 2024" арга хэмжээг 5 дугаар сарын 3 дахь 7 хоногт “ 5 дугаар сарын 18-19-ний өдрүүдэд Д.Сүхбаатарын талбайд "Илүү их уншъя” уриатайгаар тэмдэглэн өнгөрүүллээ. “Үндэсний номын баяр-2024” арга хэмжээний төлөвлөгөөний дагуу 2 төрлийн 5 арга хэмжээг 560 хүнд сурталчлан	Эхний хагас жилд: Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд – 2025" арга хэмжээг 5 дугаар сарын 3 дахь 7 хоногт зохион байгуулна. Арга хэмжээ 5-10. Тайлан-1. Жилийн эцэст: "Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд - 2025" арга хэмжээг улс орон даяар удирдамжийн дагуу 2 удаа зохион байгуулсан байна. Нийт 10-	“Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2025” хаврын номын баярыг 2025 оны 05 дугаар сарын 16-аас 18-ны өдрүүдэд, улс орон даяар ССАЖЗЯ, СУГ, Нийслэлийн Соёл, урлагийн газар, 21 аймгийн Соёл,урлаг, аялал жуулчлал, залуучуудын газар болон харьяа номын сангууд, хувийн хэвшлийн түншлэл хамтын ажиллагааны хүрээнд нэгдсэн төлөвлөлт, зохион байгуулалтын дагуу Д.Сүхбаатарын талбайд асарт, Төв болон Салбар номын сан дээр арга хэмжээнүүдийг төлөвлөн амжилттай зохион байгуулсан. “Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2025” хаврын номын баярыг ”ҮНДЭСНИЙ БИЧИГ СОЁЛОО ЭРХЭМЛЭН ДЭЭДЭЛЬЕ” уриатайгаар уламжлал ёсоор нийтийн уншлагыг дэмжих, номын сангийн өв санг арвижуулах, хүүхэд залуусын сурах эрмэлзэлд дэмжлэг үзүүлэх, ном эрдмийг түгээн дэлгэрүүлэх зорилгоор удирдамжид заасан чиглэлээр нийт 22 арга хэмжээг зохион байгуулж, нийт 4248 хүнийг хамруулсан	100%

				түгээсэн.	15 арга хэмжээ. Тайлан-2	байна. Хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл болох МҮОНРТ, МОНЦАМЭ агентлаг, Өрөг.мн, Үндэсний номын сангийн https://www.facebook.com/National.Library.of.Mongolia хуудсаар 28,800 хүнд арга хэмжээний мэдээлэл, сурталчилгаа, контентыг түгээсэн. “Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2025” намрын номын баярыг 2025 оны 09 дугаар сарын 19-өөс 21-ны өдрүүдэд Монгол Улсын Үндэсний номын сан ҮНДЭСНИЙ БИЧИГ СОЁЛОО ЭРХЭМЛЭН ДЭЭДЭЛЬЕ” уриатайгаар уламжлал ёсоор нийтийн уншлагыг дэмжих, номын сангийн өв санг арвижуулах, хүүхэд залуусын сурах эрмэлзэлд дэмжлэг үзүүлэх, ном эрдмийг түгээн дэлгэрүүлэх зорилгоор удирдамжид заасан чиглэлээр нийт 9 арга хэмжээг зохион байгуулж, нийт 3712 хүнийг хамруулсан. Хүрсэн түвшин: "Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд - 2025" арга хэмжээг улс орон даяар удирдамжийн дагуу 2 удаа зохион байгуулсан. Нийт 31 арга хэмжээг зохион байгуулж, 7960 хүн хамрагдаж, цахимаар мэдээлэл сурталчилгааг 29654 хүнд сурталчлав. Тайлан-2 Хавсралт: 4 файл	
2.2.5	“Үндэсний бичиг үсгийн баяр-2025” арга хэмжээ зохион байгуулна.	-	Улсын хэмжээнд эх хэлээ эрхэмлэн дээдлэх, үндэсний бичиг үсэг, соёлын дурсгалыг сурталчлан зохион	"Үндэсний бичиг үсгийн баяр 2024" арга хэмжээг төлөвлөгөөний дагуу үндсэн 5 арга хэмжээний хүрээнд 11 ажил зохион байгуулан ажилласан. Сэдэвчилсэн үзэсгэлэн-2,	Эхний хагас жилд: Арга хэмжээ 8-10, Сэдэвчилсэн үзэсгэлэн-1, Контент, танилцуулга-2 хүрсэн хүний тоо -250000-300000, хамрагдсан хүний тоо 4000-	Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 2003 оны 105 дугаар зарлигийн дагуу “Үндэсний бичиг үсгийн баяр” арга хэмжээг улсын хэмжээнд ерөнхий зохион байгуулагч Соёл, Спорт, Аялал жуулчлал, залуучуудын яам, Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Соёл, урлагийн газартай хамтран ССАЖЗ-ын Сайдын 2025 оны 04 дүгээр сарын 22-ны өдрийн А/141 дүгээр тушаал, Монгол Улсын Үндэсний номын сангийн захирлын 04 дүгээр сарын 25-ны өдрийн А/19 дүгээр тушаалаар баталсан	100%

			байгуулсан арга хэмжээний тоо. Тайлан 1.	Контент, танилцуулга-5, уралдаан 1, хамтран зохион байгуулсан 1 ажил, хүрсэн хүний тоо - 29648, хамрагдсан хүний тоо 4895. Тайлан-1.	4500. Тайлан 1. Жилийн эцэст: -	төлөвлөгөөний дагуу 22 дахь жилдээ зохион байгууллаа. Нээлтийн ажиллагаа 2025 оны 5 дугээр сарын 04-ний өдрийн 11:40-13:00 цагт Монгол улсын Үндэсний номын сангийн гадна талбайгаа МҮОНТВ-ээр шууд дамжуулан хүргэхээр зохион байгуулж, Их эрдэмтэн, академич Бямбын Ринчений мэндэлсний 120 жилийн ойд зориулан эрхэм хүндэт хүмүүсийн төлөөлөл хөшөөнд цэцэг өргөх ёслолд оролцов. үндэсний бичгийн төрөл бүрийн уралдааныг, тэмцээн 3, эрдэм шинжилгээний хурал 2, хувь хүнд хадгалагдаж буй цаасан баримтат өвийн сургалт 1, лекц илтгэл 1, бичгийн дурсгалыг бүртгүүлэх чиглэлээр тусгай үзэсгэлэн-2, баримтат өвийн контент, баримтат кино -6 түгээн, арга хэмжээг амжилттай зохион байгуулж, нийт 650-700 хүнийг хамруулсан ба байгууллагын цахим хуудсаар сурталчлан 19402 хүнд түгээсэн. Хүрсэн түвшин: “Үндэсний бичиг үсгийн баяр” арга хэмжээг улсын хэмжээнд 22 дахь жилдээ зохион байгуулсан. Арга хэмжээ 9, Сэдэвчилсэн үзэсгэлэн-2, Контент, танилцуулга-6 хүрсэн хүний тоо 20402, хамрагдсан хүний тоо 650-700 . Тайлан 1. Хавсралт: 8 файл	
2.2.6	Бүх нийтийн соёлын боловсролын хүрээнд соён гэгээрүүлэх нөлөөллийн аян, урьдчилан сэргийлэх	-	Урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх арга хэмжээ зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо. Дайн,	“Номтой монгол” нэрийн дор нийт 9 хөтөлбөрийг боловсруулан хэрэгжүүлсэн. Сурталчилгаа, танин мэдэхүйн ажил 12, нөлөөллийн арга хэмжээ 5 зохион	Эхний хагас жилд: Зохион байгуулах арга хэмжээний тоо-2-3, цахим хуудсаар урьдчилан сэргийлэх соён гэгээрүүлэх ном, хэвлэлийн	“Номын сангийн соёлын боловсролын хөтөлбөр”-ийн хүрээнд нийт 9 хөтөлбөрийг хэрэгжүүлсэн. Үүнд:. "Номын сангаа урлан бүтээх хөтөлбөр", “Номын сангийн нэг өдөр” зураг будах, зураг эвлүүлэх, Виртуал орчноор “Монгол гэр”, МУҮНС-ийн Салбар номын сангийн шинэ байртай танилцах танин мэдэх хөтөлбөр виртуал үзмэртэй танилцах, “Цагаан сар” ёс заншлын мэдлэг бүтээх асуултад хариулах, номоор мэдлэгийг шагнах, “Цагаан	100%

	арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.		түрэмгийлэл , садар самууныг сурталчилсан хэвлэлийн бүтээгдэхүүнийг худалдан авахгүй байх гэсэн хуулийн заалтын хэрэгжилтийн хангасан байна.	байгуулсан. Шинээр бүрдүүлсэн номын судалгаагаар дайн, түрэмгийлэл, садар самууныг сурталчилсан хэвлэлийн бүтээгдэхүүнийг сурталчилсан ном, хэвлэл худалдан аваагүй. ССАЖЗ-наас зохион байгуулсан “Гэр бүл - Соёлын анхдагч орчин” соёлын боловсролын хөтөлбөрийг хэрэгжүүлсэн.	сурталчилгаа 5-аас доошгүй, сурталчилсан номын тоо-70-100. Дайн, түрэмгийлэл, садар самууныг сурталчилсан хэвлэлийн бүтээгдэхүүнийг сурталчилсан ном, хэвлэлийн талаар судалгаа, мэдээлэл хийн, худалдан авахгүй, Сургалт, мэдээлэл хийсэн тоо 3-4 зохион байгуулсан байна. Жилийн эцэст: Зохион байгуулах арга хэмжээний тоо-4-5, цахим хуудсаар урьдчилан сэргийлэх соён гэгээрүүлэх ном, хэвлэлийн сурталчилгаа 10-аас доошгүй, сурталчилсан номын тоо-120-200. Дайн, түрэмгийлэл, садар самууныг сурталчилсан	сар” сэдэвт түүх соёл, ёс заншлын лекц, Номын сантай дурсамж бүтээх зэрэг мөн Азийн сан болон Лоринэт сангийн дэмжлэгтэйгээр "Үлгэрийн цаг", "Хамтдаа уншицгаая" хөтөлбөр, БОУАӨЯ-тй хамтран "Бүтээлч байгаль" экологийн боловсролын хөтөлбөр, Монгол Улсын Консерваторын Морин хуурын тэнхимтэй хамтран Н.Жанцанноровын "Үдшийн бяцхан дуунууд" буюу Долоон гарагийн тухай аязыг төгөлдөр хуур, морин хуурын хослолоор тоглосон урлагийн боловсролын хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлсэн. Уншигчдад “Толь гэж юу вэ?”, “Яагаад номын сан гэж” сэдвээр лекц, “Үгэн бороо-2025” яруу найргийн наадам, "Бодлын хулгайч" киноны уран бүтээлчид МУГЖ Ш. Дэлгэржаргал, СТА Б. Амарсайхан нартай "Уран бүтээл намайг гэрчилнэ" уншигч, үзэгчийн уулзалт, Монгол Францын төвтэй хамтран "Үдшийн уншлага", Үндсэн хуулийн өдрийг тохиолдуулан уншигч, ажилтан, үйлчлүүлэгчдийн дунд "АХА" тэмцээн, UKAS BOOK CLUB-ийн 25 дахь удаагийн уулзалт, “ХАЙРЛАМААР” яруу найргийн чөлөөт уншлага, “Таны хүү залхуу биш” номын хэлэлцүүлэг гэх мэт. Сурталчилгаа, танин мэдэхүйн ажил , нөлөөллийн “Нойр энергийн эх үүсвэр” сэдэвт лекц уншиж, “Ном солилцооны булан”, судлаач А.Амартүвшин Үндсэн Хууль: Үг хэлэх, үзэл бодлоо илэрхийлэх эрх чөлөөний тухай лекц , "Сэтгэл судлалын орчин үеийн асуудлууд" сэдэвт эрдэм шинжилгээний хурал зэрэг 6 арга хэмжээ зохион байгуулсан. Шинээр бүрдүүлсэн номын судалгаагаар дайн, түрэмгийлэл, садар самууныг сурталчилсан хэвлэлийн бүтээгдэхүүнийг сурталчилсан ном, хэвлэл худалдан аваагүй.	

					хэвлэлийн бүтээгдэхүүнийг сурталчилсан ном, хэвлэлийн талаар судалгаа-1, Сургалт, мэдээлэл хийсэн тоо-6-8 зохион байгуулсан байна.	Хүрсэн түвшин: Зохион байгуулсан хөтөлбөр, арга хэмжээний тоо-18, цахим хуудсаар урьдчилан сэргийлэх соён гэгээрүүлэх ном, хэвлэлийн сурталчилгаа 6 удаа, сурталчилсан номын тоо-215. Дайн, түрэмгийлэл, садар самууныг сурталчилсан хэвлэлийн бүтээгдэхүүнийг сурталчилсан ном, хэвлэлийн талаар судалгаа хийж, худалдан аваагүй, Сургалт, мэдээлэл хийсэн тоо 8, арга хэмжээ 6 зохион байгуулсан. Хавсралт: 9 файл	
2.2.7	“Эх хэлний өдөр” арга хэмжээг зохион байгуулна.	-	Эх хэл, түүх соёлоо сурталчилсан арга хэмжээний тоо, хамрагдсан хүний тоо.	"Эх хэлний өдөр" -ийн хүрээнд 4 төрлийн үзэсгэлэн, арга хэмжээ, цахимаар 3 удаа контент, танилцуулгыг бэлтгэн 4253 хүнд хүргэсэн.	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Үндэсний аюулгүй байдал, тусгаар тогтнолын баталгаа болсон язгуур соёл, өв уламжлал, төрт ёсны түүхээ дээдлэн хамгаалж, төрийн албан бичиг баримтыг хуульд нийцүүлэн хөтлөх, хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр эх хэл, түүх соёлоо сурталчлах, иргэн бүр төрөлх монгол эх	Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 2017 оны 8 дугаар сарын 25-ны өдрийн 25 дугаар зарлигаар жил бүрийн 9 дүгээр сарын 01-ний өдрийг "Эх хэлний өдөр" болгон тэмдэглэх болсон, Монгол Улсын Үндэсний номын сан жил бүр “Эх хэлний өдөр”-ийг тохиолдуулан тусгай арга хэмжээг зохион байгуулж ирсэн бөгөөд 2025 оны 09 дугаар сарын 01-ний өдрөөс 11-ний өдрүүдэд лекц хичээл, боловсролын арга хэмжээ, номын үзэсгэлэнгүүд зохион байгуулсан. Үүнд: 1. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Ухнаагийн Хүрэлсүхийн 2025-2026 оны хичээлийн шинэ жилийн нээлтэд зориулсан "Монголчуудын бичиг үсгийн соёл" хичээлийн зураг авалт, 2. "Эх хэлээ эрхэмлэхийн учир" хичээлийг МУ-ын Шинжлэх ухааны Гавьяат зүтгэлтэн, Шинжлэх ухааны доктор /Sc.D/, Монгол Улсын Их Сургуулийн профессор М.Базаррагчаа багш заав. 3. “Эх хэл- аман зохиол” боловсролын хөтөлбөрийг 2 сэдвээр бага ангийн сурагчдын дунд зохион байгуулсан. 4. Номын үзэсгэлэн: “Эрдмийн бүтээл эх хэлний баялаг” монгол хэл шинжлэлийн ухааны	100%

					хэлээрээ зөв ярьж, зөв бичих бүх ард түмний хөдөлгөөн өрнүүлэх зорилгоор 9 дүгээр сарын 01-ний өдөр "Эх хэлний өдөр" -ийн хүрээнд 4-өөс доошгүй арга хэмжээ зохион байгуулсан байна.	сэдвээр хамгаалсан эрдэмтдийн докторын зэрэг хамгаалсан бүтээлээр үзэсгэлэн, “Эх хэлний өдөр”-т номын үзэсгэлэнг гаргасан. “Эх хэлний өдөр”-ийн хүрээнд нийт 3 төрлийн 8 арга хэмжээг зохион байгуулж, 3 контент бичлэг хийсэн. Арга хэмжээнд ЕБС-ийн 80 гаруй сурагчид болон нийт 580 гаруй хүн хамрагдсан. Хүрсэн түвшин: Үндэсний аюулгүй байдал, тусгаар тогтнолын баталгаа болсон язгуур соёл, өв уламжлал, төрт ёсны түүхээ дээдлэн хамгаалж, төрийн албан бичиг баримтыг хуульд нийцүүлэн хөтлөх, хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр эх хэл, түүх соёлоо сурталчлах, иргэн бүр төрөлх монгол эх хэлээрээ зөв ярьж, зөв бичих бүх ард түмний хөдөлгөөн өрнүүлэх зорилгоор 9 дүгээр сарын 01-ний өдөр "Эх хэлний өдөр" -ийн хүрээнд 6 ажил, арга хэмжээ зохион байгуулсан байна. Арга хэмжээнд 580 хүн хамрагдсан. Хавсралт: 1 файл	
2.2.8	Тусгай бүлгийн уншигч, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүн, хүүхэд, залуучуудад номын сангийн үйлчилгээний тэгш, хүртээмжтэй үйлчилнэ.	-	Тусгай бүлгийн уншигч, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнд үйлчилсэн үйлчилгээ, цахим, брайль, дэйзи номын санг 15% нэмэгдүүлэх, 300-аас	Шинэ барилга ашиглалтад орсноор стандарт шаардлагыг хангасан танхим, техник, тоног төхөөрөмжөөр хангагдсан. "Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнд хүртээмжтэй бүтээн байгуулалт 2024" шагнал авсан. Хөгжлийн	Эхний хагас жилд: Тусгай бүлгийн уншигч, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүн, хүүхэд, залуучуудад номын сангийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлж, цахим, брайль, дэйзи номын санг 10%	Тусгай бүлгийн уншигч, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүн, хүүхэд, залуучуудад номын сангийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх хүрээнд: Онцлог хэрэгцээт танхимаар үйлчлүүлсэн ирц 355. Харааны бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан Брайль бичгийн ач холбогдол, хэрэглээг олон нийтэд таниулах сурталчлах зорилготой "Бидний мэдэх брайль" уралдааны 2-р шатны шалгаруулалтад 9 дүүрэг, 21 аймгийн ЕБС-ийн дунд, ахлах ангийн сурагчид, мэргэжлийн боловсрол сургалт, их дээд сургуулийн оюутнууд танхим болон цахимаар оролцож, нийт 127 эссэ ирснээс 2 ангиллаар нийт 10	100%

			доошгүй хүнийг хамруулсан байх.	бэрхшээлтэй иргэдийн хөгжлийн газар, Хараагүйчүүдийн холбоото хамтран ажилласан, ЕБ-ийн 29 дүгээр сургууль, "Эрхэм нандин сувд" ТББ-тай хамтран нөлөөллийн 4 арга хэмжээ зохион байгуулсан. 5000 гаруй хүнд сурталчлан танилцуулсан, хэвлэл мэдээллээр 20 гаруй удаа мэдээлэл өгсөн. Дэйзи ном 1000, брайль 33	нэмэгдүүлсэн байна. Арга хэмжээ 2-3 удаа зохион байгуулж, тусгай бүлгийн уншигч хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнд тэгш, хүртээмжтэй үйлчилгээг 150-аас доошгүй хүнд хүргэнэ. Жилийн эцэст: Тусгай бүлгийн уншигч, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүн, хүүхэд, залуучуудад номын сангийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлж, цахим, брайль, дэйзи номын санг 15% нэмэгдүүлсэн байна. Арга хэмжээ 2-3 удаа зохион байгуулж, тусгай бүлгийн уншигч хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнд тэгш, хүртээмжтэй үйлчилгээг 300-аас доошгүй хүнд хүргэсэн	байр эзлүүлэв. Гэр бүлийн радио 104.5, Монголын Дауны Холбоотой хамтран “НАРНЫ ХҮҮХДҮҮДИЙН ГАР ЗУРГИЙН УРАЛДААН”-ыг Даунтай хүүхдүүдийн ур чадварыг дэмжих, тэдний төсөөлөл, уран сэтгэмжийг илэрхийлэх ур чадварыг нэмэгдүүлэх зорилготой зохион байгуулж, 20 хүүхэд оролцсон. Японы ОУХА (JICA)-гийн сайн дурын ажилтан Хироми Такаи багшийн ээлжит сургалтыг хамтран "Аутизмын хүрээний эмгэгтэй хүүхдийн зан үйл ба хооллолтын асуудал” сэдвээр 54 эцэг, эхчүүдэд зохион байгуулав. Д.Мөнхгэрэлийн Оюутын "Амьдралд хүрэх галт тэрэг" шүлгийн номыг хэвлэх дэмжлэг үзүүлж, нээлтийг хийв. ШШГЕГ-тай хамтын ажиллагааны хүрээнд 24 ш киндле төхөөрөмж дээр цахим /epub/ номуудыг суулган, нийслэлийн хорих ангиудад уншуулах зөөврийн үйлчилгээг цахим хэлбэрээр үзүүлж байна. Мөн тус байгууллагаас зохион байгуулсан "Уран бүтээлийн үзэсгэлэн"-г сурталчлах, ШШГЕГ-ын тусгай боловсролын 110-р сургуульд Хүүхдийн номын үзэсгэлэн гаргаж, VR болон цахим номоор 86 хүүхдэд үйлчилгээ үзүүлсэн. Хилийн цэргийн 0286-р ангитай “Номын сан-Торгон хил” арга хэмжээг хилийн заставд очиж монгол бичгийн хэрэглээ, номын сэдэвчилсэн ярилцлага, номын үзэсгэлэн, шинэ номын талаар мэдээлэл хүргэж, номын сангийн боловсролын хөтөлбөрүүдэд 180 албан хаагчийг хамруулсан. Тусгай бүлгийн уншигч, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнд зориулсан сургалтыг бусад байгууллагуудтай хамтран 5 удаа зохион байгуулж, нийт 114 хүн хамрагдсан. Хүрсэн түвшин: Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүн, хүүхэд, залуучуудад номын сангийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлж,	

					байна.	танхимаар үйлчилсэн 355, цахим, брайль, дэйзи номын санг 5% нэмэгдүүлсэн. Тусгай бүлгийн уншигч, үйлчлүүлэгчдэд чиглэсэн арга хэмжээг номын сан дээр зохион байгуулж, хорих анги, хилийн заставд нийт 6 удаа зохион байгуулж, 400 гаруй хүн хамруулсан. Хавсралт: 7 файл	
2.3.	Номын сангийн орчны нөхцөл, үйл ажиллагаа, өв санг хадгалж хамгаалахад тавих шаардлага, үндэсний болон олон улсын стандартыг хангасан тав тухтай орчин бүрдүүлнэ.	175,0 53.9 (Улсын төсөв)	Стандарт шаардлагад нийцсэн орчин нөхцөл хангаж ажилласан ажил, үйлчилгээний тоо.	MNS 5742:2019 стандартын шаардлагыг хангаж, засвар үйлчилгээ, ариутгал халдваргүйтгэлийг 100% хийсэн. Нүүлгэх , зөөж, тээвэрлэх ажлыг 100% гүйцэтгэсэн.	Номын сангийн орчны нөхцөлийн шаардлагыг хангаж, уншигчид үйлчлэх, сан хөмрөг хадгаламжийн орчинд цэвэрлэгээ тогтмол, чанартай хийж, ариутгал халдваргүйтгэл хийгдсэн байна. Шинэ барилгын зүгшрүүлэлтийн хугацаанд гарсан дутагдал, доголдлыг арилгасан байна.	Төв болон Салбар номын сангийн гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг шинэчлэн баталгаажуулсан. Галын аюулгүй байдал болон хөдөлмөрийн эрүүл ахуйн нөхцөлийн сургалт, мэдээллийг тогтмол өгч, уншигчид үйлчлэх танхим, сан хөмрөг хадгаламжийн орчны шаардлага, албан болон бусад байранд тавигдах шаардлагыг хангаж зөрчил дутагдалгүй ажиллан, цэвэрлэгээ, үйлчилгээг тогтмол, чанартай хийж, гадна дотно талбайн их цэвэрлэгээг сард 4 удаа /нийт 48 удаа/ бүх танхим, талбайд ариутгал халдваргүйтгэл 4 удаа хийгдсэн. Барилгын гүйцэтгэгч байгууллагын баталгаат хугацаанд ашиглагчийн хяналт тавьж, агааржуулагч систем ажиллахгүй байгаа болон цонхны салхивч, узелийн өрөөний трансформаторын дутуу ажиллагаатай болон эвдрэл гэмтлийг судлан, шаардлагатай төсөв, хийх ажлыг гарган "Энхтөгс тэмүүлэл" компанитай холбогдож зохих шаардлагуудыг тавьж, арга хэмжээ авч ажилласан.	100%
2.3.1	Байгууллагын гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөний	175,0 53.9 (Улсын төсөв	MNS 5742:2019 стандартын 4 дэх хэсэг Номын	Хэсэгчилсэн засвар үйлчилгээг 34 удаа 21 төрлийн засвар хийсэн. Ариутгал, халдваргүйтгэлийг	Эхний хагас жилд: Байгууллагын гамшгаас хамгаалах	Төв болон Салбар номын сангийн гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг баталгаажуулан мөрдөж ажилласан. Бүх өрөө танхим, сан хөмрөг, объектоор нэг бүрчлэн эргүүл хийж ажиллан, санхүүжилтээс үл хамаарах	100%

	хэрэгжилт, гамшиг, ослоос урьдчилан сэргийлэх, стандартад нийцсэн орчин нөхцөлд номын сангийн үйлчилгээг уншигчдад үзүүлнэ.	)	сангийн орчны нөхцөлийн шаардлага болон гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг 100% хангаж ажиллах.	мэргэжлийн байгууллагаар 6, Цэвэрлэгээ үйлчилгээг өдөр бүр тогтмол, чанартай хийж дотор талбайд нийт их цэвэрлэгээг 57 удаа, гадна талбайд 5 удаа, Шинэ барилгын нээлтийн бэлтгэл ажил 4,5 дугаар сард барилгын засварын цэвэрлэгээг 9948 квм талбайд цэвэрлэгээ хийсэн. Галын, ХАБ болон орчин нөхцлийн стандарт шаардлагыг 100% хангаж ажилласан.	төлөвлөгөөний хэрэгжилт, эрүүл ахуйн нөхцөл, уншигчид үйлчлэх танхим, сан хөмрөг хадгаламжийн орчны шаардлага, албан болон бусад байранд тавигдах шаардлагыг хангаж зөрчил дутагдалгүй ажиллан, цэвэрлэгээ, үйлчилгээг тогтмол, чанартай, ариутгал халдваргүйтгэл 2 удаа хийгдсэн байна. Жилийн эцэст: Байгууллагын гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөний хэрэгжилт, эрүүл ахуйн нөхцөл, уншигчид үйлчлэх танхим, сан хөмрөг хадгаламжийн орчны шаардлага, албан болон туслах байранд	зөрчлүүдийг дор бүрд нь арилгуулсан. Галын дүгнэлтийг зохих байгууллагаар шинэчлэн батлуулсан ба бүх галын хоруудыг сар бүр сэгсэрч идэвхжүүлэлт хийж, нийт ажилтнуудад галын аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа өгч ажилласан. Цахилгааны кабель, цахилгаан тоног төхөөрөмж, тэдгээрийн дагалдах хэрэгсэл мөн генератор, трансформатор, газардуулга, щит зэргийн хэвийн үйл ажиллагааг хангаж ажиллаж байна. Сантехникийн хэсэгчилсэн 125 төрлийн засвар үйлчилгээ хийсэн. Ариутгал, халдваргүйтгэлийг мэргэжлийн байгууллагаар 2 байранд тус бүр 4, Цэвэрлэгээ үйлчилгээг өдөр бүр тогтмол, чанартай хийж дотор талбайд нийтийн их цэвэрлэгээг 36 удаа, гадна талбайд 15 удаа хийгдсэн. Шинээр орсон ажилтнууд нийт 11 ажилтанд Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны ерөнхий зааварчилгаа, сан хөмрөгт дагаж мөрдөх аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа, галын аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг танилцуулж зайлшгүй мэдэх хууль эрх зүйн мэдлэгийг олгож, гэнэтийн болзошгүй аюул ослын үед ажиллах болон анхны тусламж үзүүлэх зааварчилгаа зөвлөмжийг өгөв. Салбар номын сангийн өрөө, танхим, фонд, давхрууд болон шаардлагатай хэсэг цэгүүдэд халтирч унахаас урьдчилан сэргийлсэн сануулах наалт тэмдэг болон галын аюулгүйн ажиллагааны зааварчилгаа галын хорыг ажиллуулах заавсрыг байршуулав. ХАБ болон орчин нөхцөлийн стандарт шаардлагыг 100% хангаж ажилласан. Орон тоо нэмэгдээгүйгээс үйлчлэгч хүрэлцэхгүй, уншлагын танхимын номын санчид, бусад ажилтнууд өрөөний цэвэрлэгээг өөрсдөө хийж байна. Хүрсэн түвшин: Төв болон Салбар номын	

					тавигдах шаардлагыг хანган зөрчил, дутагдалгүй ажилласан байна. Цэвэрлэгээ тогтмол, чанартай хийж, гадна дотно талбайн их цэвэрлэгээг сард 3 удаа /нийт 36 удаа/ бүх танхим, талбайд хийсэн.. Ариутгал халдваргүйтгэл 4 удаа хийгдсэн байна.	сангийн гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг шинэчлэн баталгаажуулсан. Галын аюулгүй байдал болон хөдөлмөрийн эрүүл ахуйн нөхцөлийн сургалт, мэдээллийг тогтмол өгч, уншигчид үйлчлэх танхим, сан хөмрөг хадгаламжийн орчны шаардлага, албан болон бусад байранд тавигдах шаардлагыг хანган зөрчил дутагдалгүй ажиллан, цэвэрлэгээ, үйлчилгээг тогтмол, чанартай хийж, гадна дотно талбайн их цэвэрлэгээг сард 4 удаа /нийт 48 удаа/ бүх танхим, талбайд ариутгал халдваргүйтгэл 4 удаа хийгдсэн. Хавсралт: 11 файл	
2.3.2	Салбар номын сангийн шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмж, тавилга тохижилтыг сайжруулна.	-	Гүйцэтгэгч байгууллагаас тоног төхөөрөмж, тавилга хэрэгслийг хүлээн авч, суурилуулах ажилд хяналт тавих, баталгаат хугацаан гарсан дутагдал, доголдлыг арилгах арга хэмжээ авч	Нийт 14 багцын гүйцэтгэгчдээс ажил, барааг 100% хүлээн авч, угсралт, суурилуулалт, туршилтууд хийгдсэн, үйл ажиллагаа эхэлсэн. ССАЖЗ-ын яамтай 2024 онд гэрээ байгуулсан 3 багцын хүрээнд нийт 800.0 сая төгрөгийн барааг хүлээн авч, акт, тайлан гарсан.	Эхний хагас жилд: ССАЖЗ-ын яамтай 2024 онд гэрээ байгуулсан 3 багцын хүрээнд нийт 800.0 сая төгрөгийн барааг хүлээн авч, суурилуулж, тохижилтыг бүрэн хийж дууссан байна. Гүйцэтгэгч байгууллагын баталгаат хугацаанд ашиглагчийн	ССАЖЗ-ын яамтай 2024 онд гэрээ байгуулсан 3 багцын хүрээнд нийт 800.0 сая төгрөгийн барааг хүлээн авч, суурилуулж, тохижилтыг бүрэн хийж дууссан. Барилгын гүйцэтгэгч байгууллагын баталгаат хугацаанд ашиглагчийн хяналт тавьж, агааржуулагч систем ажиллахгүй байгаа болон цонхны салхивч, узелийн өрөөний трансформаторын хүчин чадалтай холбоотой асуудал, дутуу ажиллагаатай байгаа зэрэг эвдрэл гэмтлийг судлан, шаардлагатай төсвийг судлан 2-3 компаниас үнийн санал авч, хийх ажлыг гарган "Энхтөгс тэмүүлэл" компанитай холбогдож, зохих шаардлагуудыг тавьж, арга хэмжээ авч ажилласан. Хүрсэн түвшин: Үлдэгдэл 3 багц хөрөнгө оруулалтын бараа материалыг хүлээн авч,	100%

			ажилласан байна. Тайлан-1.		хяналт тавьж, арга хэмжээ авч ажилласан байна. Жилийн эцэст: Гүйцэтгэгч байгууллагаас тоног төхөөрөмжийн засвар, тавилга хэрэгслийг хүлээн авч, суурилуулах ажилд хяналт тавьж, баталгаат хугацаанд ашиглагчийн хяналт тавьж, арга хэмжээ авч ажилласан байна.	суурилуулж, тохижилтыг бүрэн хийж дууссан. Барилгын гүйцэтгэгч байгууллагын баталгаат хугацаанд ашиглагчийн хяналт тавьж, агааржуулагч систем ажиллахгүй байгаа болон цонхны салхивч, узелийн өрөөний трансформаторын дутуу ажиллагаатай болон эвдрэл гэмтлийг судлан, шаардлагатай төсөв, хийх ажлыг гарган "Энхтөгс тэмүүлэл" компанитай холбогдож зохих шаардлагуудыг тавьж, арга хэмжээ авч ажилласан.	
Гурав. Хуулиар тусгайлан олгосон чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зорилт, арга хэмжээ							
3.1.	Сан хөмрөгийн судалгаа хийсний үндсэн дээр үндэсний соёлын өв, оюуны бүтээлийг бүрдүүлж, баяжуулах, бүртгэл, хяналт хийх.	28,546.1 (Урсгал зардал)	Сан хөмрөгийн судалгаа хийгдэж, бүрдүүлсэн номын тоо, тэдгээрийг ангилж, дансалж, Коха программд бүртгэн, бар коджуулсан тоо, ном,	Сан хөмрөгийн бүрдүүлэлтийн судалгаа – 12, Бүрдүүлсэн ном - Нийт 771 нэрийн 2447 ширхэг 64,175,078,75 төгрөгийн ном. Дансалсан- 2245 ном, - 625 нэрийн 1402 ширхэг номыг цахим нэг бүрчилсэн бүртгэлийн хэлбэрт	Сан хөмрөгийн бүрдүүлэлтийн судалгаа – 4, нийт 1100 нэрийн 3190 ширхэг номыг бүрдүүлж, Данс бүртгэлд - 3030 ном, Ангилсан- 3190 ном, Каталогийн 5833 ш карт бичиж, 5133 карт байрлуулж,	Сан хөмрөгийн бүрдүүлэлтийн судалгаа-8, бүрдүүлэлтээр нийт 1065 нэрийн 3234 ширхэг 79,354,780 төгрөгийн номоор баяжилт хийж, данс бүртгэлд 3050 ном, ангилсан 3234 ном, каталогт 5918 карт бичиж, 5391 карт байрлуулж, каталог бүртгэлд 18946 номын редакц хийсэн. Сан хөмрөгийн номын тооллого 4 удаа хийж, 76720 номын тооллогын дүнг тайлагнасан. Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэвлүүлсэн хэвлэлийн бүтээгдэхүүн, эрдмийн зэрэг хамгаалсан бүтээл, Монгол Улсын соёлын өвд хамаарах зүйлийн талаарх судалгааны бүтээлийг санхүүжилтийн эх үүсвэр, хэвлэгдсэн хэл,	100%

			хэвлэлийн тооллогын дүн.	оруулсан. - Ангилсан- 2447 ном. – КОХА программд номын шифр болон 2171 ширхэг түлхүүр үг, 5118 ширхэг гарчиг шивж оруулсан. - Каталогт 3671 карт бичиж, 3338 карт байрлуулж, Редакц -10036, Лавлагаа 10700. Нийт 7 удаагийн тооллогоор 134042 ширхэг номыг тооллого хийж, дүн, тайлан гарсан.	Редакц- 21000. Ном, хэвлэлийг тооллогыг тушаал шийдвэрийн дагуу хийж, дүн, тайланг гаргаж, хяналт тавьж ажилласан байна.	газрыг харгалзахгүйгээр заавал авах хувиар нийт 225 ш диссертаци CD хамт, ШУА-ийн хүрээлэнгүүдээс 115 нэрийн 256 ширхэг ном хэвлэлийг хүлээн авч сан хөмрөгийн баяжилт хийсэн. Гадаад солилцоогоор 137 ш ном илгээж, 865 ш ном, сонин, сэтгүүл хүлээн авч сан хөмрөгийг баяжуулсан.	
3.1.1	Номын сангийн сан хөмрөгийн эргэлтэд судалгаа хийж, бүрдүүлэлтийн чанарыг сайжруулах арга хэмжээг тогтмол зохион байгуулж, уншигчдын хэрэгцээ, шаардлагад нийцүүлэн ном, хэвлэлээр сан	28,546.1 (Урсгал зардал)	Судалгааны тоо, бүрдүүлсэн ном, тэдгээрийг ангилж, данс бүртгэл, номын сангийн цахим программд бүртгэн, баркоджуулсан номын тоо. Тооллогын тайлан гарсан байх.	Сан хөмрөгийн бүрдүүлэлтийн судалгаа – 12, Бүрдүүлсэн ном - Нийт 771 нэрийн 2447 ширхэг 64,175,078,75 төгрөгийн ном. Дансалсан- 2245 ном, - 625 нэрийн 1402 ширхэг номыг цахим нэг бүрчилсэн бүртгэлийн хэлбэрт оруулсан. - Ангилсан- 2447 ном. - КОХА программд номын шифр болон 2171 ширхэг түлхүүр үг,	Эхний хагас жилд: Сан хөмрөгийн бүрдүүлэлтийн судалгаа – 2, бүрдүүлэлтээр 550 нэрийн 1500 ширхэг номоор баяжилт хийж, үүнээс данс бүртгэлд 1515 ном, ангилсан 1595 ном, каталогт 2930 карт бичиж, 2665 карт байрлуулж, каталог бүртгэлд 11500 номын редакц хийсэн байна. Сан	Сан хөмрөгийн бүрдүүлэлтийн судалгаа-8, бүрдүүлэлтээр нийт 1065 нэрийн 3234 ширхэг 79,354,780 төгрөгийн номоор баяжилт хийсэн. Үүнээс Заавал авах хувиар 225 ширхэг диссертаци CD хамт, бэлэг хандивын журмаар 338 нэрийн 1587 ширхэг ном хэвлэлийг хүлээн авсан. Данс бүртгэлд 3050 ном, ангилсан 3234 ном, каталогт 5918 карт бичиж, 5391 карт байрлуулж, каталог бүртгэлд 18946 номын редакц хийсэн. Сан хөмрөгийн ээлжит бус номын тооллогыг 4 удаа /төв байрны Монгол номын, Монгол судлал, гар бичмэл номын, Бүтээлч танхимын, Ертөнц танхимын номын тооллого/ хийж, 76720 номыг тоолж дүнг Захиргааны зөвлөлийн хуралд тайлагнасан. Хүрсэн түвшин: Сан хөмрөгийн бүрдүүлэлтийн судалгаа-8, бүрдүүлэлтээр нийт 1065 нэрийн 3234 ширхэг 79,354,780 төгрөгийн номоор	100%

	хөмрөгийг баяжуулна.			5118 ширхэг гарчиг шивж оруулсан. - Каталогт 3671 карт бичиж, 3338 карт байрлуулж, Редакц -10036, Лавлагаа 10700. Номын тооллогыг 7 удаагийн тооллогоор 134042 ширхэг номыг тоолсон.	хөмрөгийн номын тооллого хийж, дүнг тайлагнасан байна. Жилийн эцэст: Сан хөмрөгийн бүрдүүлэлтийн судалгаа – 4, бүрдүүлэлтээр 1100 нэрийн 3190 ширхэг номоор баяжилт хийж, үүнээс данс бүртгэлд 3030 ном, ангилсан 3190 ном, каталогт 5833 карт бичиж, 5133 карт байрлуулж, каталог бүртгэлд 21000 номын редакц хийсэн байна. Сан хөмрөгийн номын тооллого хийж, дүнг тайлагнасан байна.	баяжилт хийж, данс бүртгэлд 3050 ном, ангилсан 3234 ном, каталогт 5918 карт бичиж, 5391 карт байрлуулж, каталог бүртгэлд 18946 номын редакц хийсэн. Сан хөмрөгийн номын тооллого 4 удаа хийж, 76720 номын тооллогын дүнг тайлагнасан.	
3.1.2	Архивын сан хөмрөг болон монгол судлалын сан хөмрөгт заавал авах хувийн	-	Заавал авах хувиар хуулийн дагуу бүрдүүлсэн болон гадаад солилцооны	"ШУА-ийн харъяа 13 хүрээлэнгүүдээс номын танилцуулгыг авч https://www.facebook.com/National.Library.of.Mongolia пэйж хуудсаар	Эхний хагас жилд: Заавал авах хувиар 50-60 ш диссертац, 80-100 ш ном, судалгааны бүтээлийг бүрдүүлнэ.	"Дэлхийн номын өдөр”-өөр уламжлал болгон зохион байгуулдаг “Эрдэм номын чуулган 2025” аяныг 7 дахь жилдээ зохион байгуулж, 2019-2025 он хүртэлх номын тоон үзүүлэлт, хүрээлэнгүүдийн ном хандивласан харьцуулалт, ном эргэлтийн харьцуулсан 3 судалгааг хийж, 1 видео, 6 бичлэг бэлтгэж Үндэсний номын сан,	100%

	заалтаар болон гадаад орны ном солилцоогоор ном, хэвлэлээр баяжуулна.		номын тоо.	сурталчилсан. Заавал авах хувиар 125 нэрийн 125 ш диссертаци CD, 153 нэрийн 283 ш ном хүлээн авсан. Архивын сан хөмрөгт 333 нэрийн 333 ш ном, Гадаад солилцоогоор 8 нэрийн 255 ш ном илгээж, 20 нэрийн 204 ш ном, сэтгүүл хүлээн авсан.	Гадаад солилцоогоор 70-80 ш ном илгээж, 150 ш ном, сэтгүүл хүлээн авч сан хөмрөгийг баяжуулсан байна. Жилийн эцэст: Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэвлүүлсэн хэвлэлийн бүтээгдэхүүн, эрдмийн зэрэг хамгаалсан бүтээл, Монгол Улсын соёлын өвд хамаарах зүйлийн талаарх судалгааны бүтээлийг санхүүжилтийн эх үүсвэр, хэвлэгдсэн хэл, газрыг харгалзахгүйгээр Заавал авах хувиар 100 ш диссертац, 175-200 ш ном, судалгааны бүтээлийг бүрдүүлнэ. Гадаад солилцоогоор 150-160 ш ном илгээж, 300 ш	https://www.facebook.com/National.Library.of.Mongolia, ШУА-ийн https://mas.ac.mn/ цахим хуудсаар сурталчлан 505 хандалтыг авсан байна. ШУА-ийн харьяа 16 хүрээлэнгүүдээс номын танилцуулгыг авч https://www.facebook.com/National.Library.of.Mongolia цахим хуудсаар сурталчилсан. "Эрдэм номын чуулган-2025" -ны хүрээнд "Эрдэмтний өв" арга хэмжээг санаачлан ШУА-ийн ахмад эрдэмтэн, МУ-ын ШУГЗ, хэл шинжлэлийн шинжлэх ухааны доктор О.Адъяа болон түүний үр хүүхдүүд хувийн номын сангийнхаа 800 орчим ном бүтээлийг Үндэсний номын санд хандивлав. Заавал авах хувиар 225 ширхэг диссертаци CD хамт, ШУА-ийн харьяа хүрээлэнгүүдээс хандивласан 115 нэрийн 256 ширхэг ном хэвлэлийг жагсаалтын дагуу хүлээн авсан. Архивын сан хөмрөгт 333 нэрийн 333 ш номоор баяжуулсан. Гадаад солилцоогоор 17 улсын 20 гаруй номын сан, эрдэм шинжилгээний байгууллагууд руу нийт 11 нэрийн 137 ширхэг 2,759,200 төгрөгийн үнэ бүхий номыг илгээж, 225 нэрийн 245 ширхэг 1,657,000 төгрөгийн үнэ бүхий ном, 2 нэрийн 392 ширхэг 74,390 төгрөгийн үнэ бүхий сонин, 13 нэрийн 228 ширхэг 1,208,500 төгрөгийн үнэ бүхий сэтгүүлийг тус тус хүлээн авч сан хөмрөгийг баяжуулсан. Хүрсэн түвшин: Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэвлүүлсэн хэвлэлийн бүтээгдэхүүн, эрдмийн зэрэг хамгаалсан бүтээл, Монгол Улсын соёлын өвд хамаарах зүйлийн талаарх судалгааны бүтээлийг санхүүжилтийн эх үүсвэр, хэвлэгдсэн хэл, газрыг харгалзахгүйгээр заавал авах хувиар нийт 225 ш диссертаци CD хамт, ШУА-ийн хүрээлэнгүүдээс 115 нэрийн 256 ширхэг ном хэвлэлийг хүлээн авч сан хөмрөгийн баяжилт	

					ном, сэтгүүл хүлээн авч сан хөмрөгийг баяжуулсан байна.	хийсэн. Гадаад солилцоогоор 137 ш ном илгээж, 865 ш ном, сонин, сэтгүүл хүлээн авч сан хөмрөгийг баяжуулсан.	
3.2.	Үндэсний соёлын өв, оюуны бүтээлийн хадгалалт, хамгаалалтын нөхцөлийг сайжруулах.	-	Эртний гар бичмэл ном, судар, оюуны болон судалгааны бүтээл, ном, хэвлэлийн хадгалалт хамгаалалт, сэргээн засварласан, цахим хэлбэрт оруулсан номын тоо.	Сан хөмрөгүүд шинээр болон буцаан байрлуулсан-64000, цэгцэлсэн нийт ном-76000, сэлбэн засах ном, сэтгүүл-4620, нэгжилсэн сонин-1200 нэгж. ариутгасан ном-272400 ш. Дансалж бүртгэж, каталогжуулсан төвөд ном-4620, цэгцэлж, байрлуулсан-3465. 4 нэр төрлийн ном, баримтат өвийн 237 хуудас сэргээн засварласан. гар бичмэл, барын ном, бусад: 500 нэрийн 35393 хуудас, /70,786 нүүр/ цахим хэлбэрт оруулсан.	Сан хөмрөгт 47000 ном, хэвлэлийг уншуулж судлуулан, сурталчилж, 49000 ном хэвлэлийг шинээр ба буцаан байрлуулсан байна. Төвөд номын сан хөмрөг 3465 судар цэгцэлж, 2310 номыг электрон каталогт оруулж, данслан, 4620 ширхэг карт хэвлэсэн байна. Уншлагад элэгдсэн 4620 хэвлэмэл ном сэлбэн засаж, 605 нэгж сонин сэтгүүлийг хавтаслаж, 146400 ном хэвлэлийг ариутгасан.	Сан хөмрөгүүдэд 108265 ш номыг шинээр болон буцаан байрлуулсан, үүнээс уншлага, үзэсгэлэн, солилцоогоор гарсан ном–7618 ш. Цэгцэлсэн- 240150 ш. Төвөд сан хөмрөгийн цэгцэлж байрлуулсан -10985 ном, каталогт орсон номыг дансалсан-6341 номыг бүртгэсэн. Архив сан хөмрөгт шинээр 300 ш ном, 60 нэрийн тогтмол хэвлэл. Уншлагад элэгдсэн номыг сэлбэн зассан ном 1930, нэгжилж хавтасласан 360 сонин сэтгүүл, ариутгасан-167621 ш ном. Гар бичмэл, эртний ном, судраас нийт 14 нэрийн 389 хуудас буюу 646 нүүр бүхий 4ш баримтыг сэргээн засварлав. Материалыг судлах, гэмтлийн зурагжуулалт, технологийн карт хөтлөх, хайрцаглах ажлуудыг хийж сан хөмрөгийн номын санчид хүлээлгэн өгсөн байна.Цаасан өвийн цаасны бүтэц түүний гэмтлийн талаарх судалгааны ажилд хамтран ажиллаж 1 хэлэлцүүлэг, 1 сургалтыг зохион байгуулсан. Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний техник алдаа 5 нэрийн 340 хуудас сэргээн засварлах төлөвлөгөө 100% биелсэн. Гар бичмэл, монгол судлалын сан хөмрөгөөс уншигчийн захиалга, хүсэлтийн дагуу болон төлөвлөгөөт ном, судрыг сан хөмрөгөөс хүлээн авч цахим хэлбэрт оруулж ажиллан, нийт 518 гар бичмэлийг /73600 нүүр/ Жилийн эцэст: 500-600 нэрийн 40000 хуудас цахимд шилжүүлэх төлөвлөгөө 100% биелсэн.	100%
3.2.1	Сан	-	Цэгцэлж	Сан хөмрөгүүдэд	Эхний хагас	Сан хөмрөгүүдэд 108265 ш номыг шинээр	100%

	хөмрөгийн зохион байгуулалтыг сайжруулж, бүрэн бүтэн байдлыг хანган сэргээн засварлаж, сэлбэн засаж, ариутгалыг тогтмол хийнэ.		байрлуулсан номын тоо, сэргээн болон сэлбэн зассан, ариутгасан номын тоо, бүртгэсэн болон каталогжуулсан төвөд ном, судрын тоо.	103200 номыг шинээр болон буцаан байрлуулсан, үүнээс уншлага, үзэсгэлэн, солилцоогоор гарсан ном– 69800 ш. Цэгцэлсэн-534000 ш. Сэлбэн зассан ном 1896, нэгжилж хавтасласан 542 сонин сэтгүүл, ариутгасан-280425 ш, Хятад 2100 номын хавтасны зураг сканердаж, каталогийн бүртгэлд редакц хийсэн. Төвөд сан хөмрөгийн цэгцэлж байрлуулсан -20174 ном, каталогт орсон номыг дансалсан-8049, каталогт 797 ш номыг оруулсан.	жилд: Сан хөмрөгүүдээс нийт 52000 ном хэвлэлийг шинээр ба буцаан байрлуулж, Төвөд номын сан хөмрөг 1750 судар цэгцэлж, 1155 номыг электрон каталогт оруулж, дансалан, 2310 ширхэг карт хэвлэсэн байна. Уншлагад элэгдсэн 2310 хэвлэмэл ном сэлбэн засаж, 300 нэгж сонин сэтгүүлийг хавтаслан, 7500 ном хэвлэлийг ариутгасан байна. Жилийн эцэст: Сан хөмрөгүүдээс нийт 103200 ном хэвлэлийг шинээр ба буцаан байрлуулж, Төвөд номын сан хөмрөг 3465 судар цэгцэлж, 2310 номыг электрон	болон буцаан байрлуулсан, үүнээс уншлага, үзэсгэлэн, солилцоогоор гарсан ном–7618 ш. Цэгцэлсэн- 240150 ш. Төвөд сан хөмрөгийн цэгцэлж байрлуулсан -10985 ном, каталогт орсон номыг дансалсан-6341 номыг бүртгэсэн. Архив сан хөмрөгт шинээр 300 ш ном, 60 нэрийн тогтмол хэвлэл шинээр авч карт бичиж үсгийн дараалаар байрлуулав. Бэлтгэл сан хөмрөгт шинээр 200 ш ном хүлээн авч, 32 нэрийн 44 номыг зарлагдаж данслагч номын санчид баримтыг өгч хасалт хийлгэв. Архивын сан хөмрөгт ганц хувь 21 номыг шүүж 5 номыг, тогтмол хэвлэлээс Утга зохиол урлаг сонины 1955-1963, 1965-1998, 2001, 2007-2022, 2024 оны тогтмол хэвлэл цахимд оруулсан. Уншлагад элэгдсэн номыг сэлбэн зассан ном 1930, нэгжилж хавтасласан 360 сонин сэтгүүл, ариутгасан-167621 ш ном. Сэлбэн зассан номын тоо биелээгүй шалтгаан нь 3 сэлбэн засагчийн төлөвлөсөн төлөвлөгөө байсан ба тайлангийн хугацаанд буюу хагас жилээс хойш төсвийн хэмнэлтийн 9%-ийн шийдвэрийн дагуу 1 сэлбэн засагч гарсан, үлдсэн 2 сэлбэн засагчийн 1 Үнэт ховор номын улсын тооллогын ажлын хэсгийн гишүүнээр, 1 сэлбэн засагч сан хөмрөгүүдийн тооллогод тооллогын комиссын гишүүнээр ажилласан. Хүрсэн түвшин: Сан хөмрөгүүдэд 108265 ш номыг шинээр болон буцаан байрлуулсан, үүнээс уншлага, үзэсгэлэн, солилцоогоор гарсан ном–7618 ш. Цэгцэлсэн- 240150 ш. Төвөд сан хөмрөгийн цэгцэлж байрлуулсан -10985 ном, каталогт орсон номыг дансалсан-6341 номыг бүртгэсэн. Архив сан хөмрөгт шинээр 300 ш ном, 60 нэрийн тогтмол хэвлэл. Уншлагад элэгдсэн номыг сэлбэн зассан ном 1930,	

					каталогт оруулж, данслан, 4620 ширхэг карт хэвлэсэн байна. Уншлагад элэгдсэн 4620 хэвлэмэл ном сэлбэн засаж, 605 нэгж сонин сэтгүүлийг хавтаслан, 15000 ном хэвлэлийг ариутгасан байна.	нэгжилж хавтасласан 360 сонин сэтгүүл, ариутгасан-167621 ш ном.	
3.2.2	Үндэсний соёлын өв, оюуны бүтээлийн хүртээмжийг нэмэгдүүлж, эртний гар бичмэл ном, судрыг сэргээн засварлан, хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулна.	-	Сэргээн засварласан номын тоо	Сэргээн засварласан 4 нэр төрлийн ном, баримтат өвийн 237 хуудас.	Эхний хагас жилд: Гар бичмэл, эртний ном, судрын 30 нэрийн 120–140 хуудсыг сэргээн засварлах, тэнийлгэх, материалыг судлах, гэмтлийн зурагжуулалт, технологийн карт хөтлөх, хайрцаглах ажлуудын хүрээнд хийж сан хөмрөгийн номын санчид хүлээлгэн өгсөн байна. Жилийн эцэст: Гар бичмэл,	Гар бичмэл, ном судрын 11 нэрийн 66 хуудсыг, бусад материал 323 хуудас буюу 646 нүүр бүхий 4 ш баримтыг сэргээн засварласан. Сэргээн засварлах явцын технологийн дагуу өмнөх зургийг авч, зарим гэмтэлтэй хэсэг, үдээстэй хэсгийн зургийг авч хэсэгчлэн баримтжуулж, дугаарлаж, салгах бэлтгэл ажил, сэргээн засварлалтын дараах баримтжуулалтыг хийв. Нийт 14 нэрийн 389 хуудас. Гэрийн угийн бичгийг сканердахад бэлтгэн, өвийг гэмтээх эрсдэлээс сэргийлэн технологийн дагуу тэнийлгэх ажлыг хийж гүйцэтгэсэн нарийн ажиллагааг амжилтай хийж, 2 удаагийн үзэсгэлэнд гаргах боломжийг бүрдүүлсэн. Киотогийн Урлагийн Их Сургууль профессор Ообаяаши, докторант Д.Отгон нарын цаасны бүтэц түүний гэмтлийн талаарх судалгааны ажилд хамтран ажилласан ба Үндэсний номын сангийн сан хөмрөгт хадгалагдаж буй цаасан өвийн шинжилгээний үр дүнг хэлэлцсэн хэлэлцүүлгийг архив, музей, номын сангийн сэргээн засварлагч, судлаач сонирхогчдод, Үндэсний номын	100%

					эртний ном, судрын 50 нэрийн 340 хуудсыг сэргээн засварлах, тэнийлгэх, материалыг судлах, гэмтлийн зурагжуулалт, технологийн карт хөтлөх, хайрцаглах ажлуудын хүрээнд хийж сан хөмрөгийн номын санчид хүлээлгэн өгсөн байна.	сангийн мэргэжилтнүүдэд гэсэн 2 хэсэгтэй зохион байгууллаа. Мөн ЮНЕСКО-ийн соёлын биет бус өв, Хосокава Япон цаасны өвлөн уламжлагч Хироко Танинотой хамтран "Япон цаас хийх уламжлал ба технологи" сургалтыг зохион байгуулсан. Хүрсэн түвшин: Гар бичмэл, эртний ном, судраас нийт 14 нэрийн 389 хуудас буюу 646 нүүр бүхий 4ш баримтыг сэргээн засварлав. Материалыг судлах, гэмтлийн зурагжуулалт, технологийн карт хөтлөх, хайрцаглах ажлуудыг хийж сан хөмрөгийн номын санчид хүлээлгэн өгсөн байна.Цаасан өвийн цаасны бүтэц түүний гэмтлийн талаарх судалгааны ажилд хамтран ажиллаж 1 хэлэлцүүлэг, 1 сургалтыг зохион байгуулсан. Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний техник алдаа 5 нэрийн 340 хуудас сэргээн засварлах төлөвлөгөө 100% биелсэн. Хавсралт: 2 файл	
3.2.3	Түүх, соёлын дурсгалт зүйлийн хосгүй үнэт, үнэт зэрэглэлд хамаарах болон ганц хувь бүтээлийг цахим хэлбэрт оруулж баримтын хамгаалалт	-	Цахим хэлбэрт шилжүүлсэн баримтат өв, гар бичмэлийн тоо	Цахим хэлбэрт оруулсан гар бичмэл, барын ном, бусад: 500 нэрийн 35393 хуудас, /70,786 нүүр/	Эхний хагас жилд: Цахим хэлбэрт оруулах гар бичмэл ном, барын номын тоо: 250-300 нэрийн номын хуудас-20000 Жилийн эцэст: Цахим хэлбэрт оруулах гар бичмэл ном, барын номын тоо: 600-650 нэрийн номын	Гар бичмэл, монгол судлалын сан хөмрөгөөс уншигчийн захиалга, хүсэлтийн дагуу болон төлөвлөгөөт ном, судрыг сан хөмрөгөөс хүлээн авч цахим хэлбэрт оруулж ажиллан, нийт 518 гар бичмэлийг /73600 нүүр/ цахим хэлбэрт шилжүүлсэн. Хүрсэн түвшин: Гар бичмэл, монгол судлалын сан хөмрөгөөс уншигчийн захиалга, хүсэлтийн дагуу болон төлөвлөгөөт ном, судрыг сан хөмрөгөөс хүлээн авч цахим хэлбэрт оруулж ажиллан, нийт 518 гар бичмэлийг /73600 нүүр/ Жилийн эцэст: 500-600 нэрийн 40000 хуудас цахимд шилжүүлэх төлөвлөгөө 100%.	100%

	ын хувь хийж, эх баримтаас тусад нь хадгална.				хуудас-40000		
3.3.	Үндэсний ном зүйн нэгдсэн мэдээллийн санг зохион байгуулах, мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах.	-	Үндэсний тогтмол хэвлэлийн нэгдсэн сан"-гийн гэрээт номын сангуудаас мэдээлэл нэмж баяжуулсан бичлэгийн тоо. Үндэсний цахим ном зүйн сан үүсгэн, нэрийн баталгаажсан бүртгэл хийгдсэн тоо.	Ном зүйн нэгдсэн лавлагаа, мэдээллийн санг цаасан ба цахим хэлбэрээр бүрдүүлж, бусад номын сангийн сан хөмрөгийн мэдээллийг нэгтгэн тогтмол хэвлэлийн өгүүллийн нэгдсэн санг нийт 5830 өгүүллээр баяжууллаа. Үндэсний цахим ном зүйн сан 3000 нэр төрлийн номоор нэмэгдүүлж, нэрийн Баталгаажсан бүртгэл хийгдсэн байна. Тогтмол хэвлэлийн өгүүллийн ном зүйн бүртгэлийг шүүж, хэвлүүлсэн 1, санамж өгөх ном зүй . "Чингис хаан судлалын ном зүй"-г ном зүйн бртгэлийг ном зүйчлэн, хянах ажил хийгдэж,	"Үндэсний тогтмол хэвлэлийн нэгдсэн сан"-д 5700-аас доошгүй өгүүллээр үндэсний цахим ном зүйн санг 3000-с доошгүй нэр төрлийн номоор тус тус баяжуулсан байна. Үндэсний ном зүйн бүртгэл -1, Салбар ном зүй-3 бэлтгэж хэвлүүлэх ба орон нутгийн лавлагааны сан үүсгэх, уншигчдад лавлагаа мэдээллийг өгч ажилласан байна.	"Үндэсний тогтмол хэвлэлийн нэгдсэн сан"-гийн гэрээт номын сангуудаас нэмж, нийт 5844 өгүүллээр баяжуулсан. Үндэсний цахим ном зүйн санд 2016 нэр төрлийн ном бүртгэсэн байна. Үндэсний цахим ном зүйн бүртгэлийн эх бэлтгэл 1, С.Дашдооров , Ч.Галсангийн "Санамж өгөх номзүй" гэсэн 2 бүртгэл, "Чингис хаан судлалын ном зүй" хэвлэлийн эх бэлтгэл хийгдсэн. Ховд аймгийн Хөдөлмөр сонин шүүж, орон нутгийн лавлагааны сан үүсгэсэн, 1066 ш дугаарын 2490 ш зураг хадгалж, 600 гаруй мэдээлэл үүсгэсэн. Бямбын Ринчен: Санамж өгөх ном зүй хэвлүүлсэн. Хавсралт: 2 файл	90%

				хэвлэлтэд бэлтгэсэн. 991-2023 онд хэвлэгдсэн 1342 дугаарыг "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлд цахимаар хайлт хийх боломжийг судлан, бүрдүүлсэн.			
3.3.1	Ном зүйн нэгдсэн лавлагаа, мэдээллийн санг цаасан ба цахим хэлбэрээр бүрдүүлж, бусад номын сангийн сан хөмрөгийн мэдээллийг нэгтгэнэ.	-	"Үндэсний тогтмол хэвлэлийн нэгдсэн сан"-гийн гэрээт номын сангуудаас нэмж баяжуулж, нэмэгдсэн бичлэгийн тоо.	Тогтмол хэвлэлийн өгүүллийн нэгдсэн санг нийт 5830 өгүүллээр баяжуулсан.	Эхний хагас жилд: Үндэсний тогтмол хэвлэлийн өгүүллийн нэгдсэн санг 2850-аас доошгүй материалаар баяжуулсан байна. Жилийн эцэст: Үндэсний тогтмол хэвлэлийн өгүүллийн нэгдсэн санг 5700-аас доошгүй материалаар баяжуулсан байна.	"Үндэсний тогтмол хэвлэлийн нэгдсэн сан"-гийн гэрээт номын сангуудаас нэмж, нийт 5844 өгүүллээр баяжуулсан. Үүнд: • Өдрийн сонины-770 өгүүлэл шивж, Улирал ба зохиолч сэтгүүлийн 182, Өглөөний сонины 193, Өнөөдөр сонины-1104, Үндэсний шуудан сонины 1012, Сүхбаатарын өнгө-224, Урагшаа 308, Өнөөгийн эрдэнэт-186, Шинэ мэдээ 174, Өнөөгийн Баянхонгор- 180, Булганы мэдээ 550, Найрамдлын Дархан 207, Ховдын толь 33, Ховдын мэдээ 48, Зууны мэдээ 184, Говийн мэдээ 178, Анхдугаар таван жил сонин-151 Дорнод сонин 88, Дөл 15 мэдээлэл зэргийг хянаж нэгдсэн санд оруулсан. • Тус нэгдсэн санг олон нийтэд нээлттэй ашиглуулж, хүртээмжийг нь нэмэгдүүлэхээр веб сайтад байршуулж, харагдах байдал, хайлтын илэрцэд санал өгч, мэдээлэл боловсруулж өглөө. Нийт номын сангуудад "Үндэсний тогтмол хэвлэлийн нэгдсэн сан"-гийн мэдээлэл түгээж сурталчиллаа. Хүрсэн түвшин: "Үндэсний тогтмол хэвлэлийн нэгдсэн сан"-гийн гэрээт номын сангуудаас нэмж, нийт 5844 өгүүллээр баяжуулсан.	100%

						Хавсралт: 1 файл	
3.3.2	Ном зүйн мэдээллийн хэрэглэгдэхүүн бэлтгэх, улсын нэгдсэн каталог, үндэсний ном зүйг эрхлэн гаргана.	-	Үндэсний цахим ном зүйн сан үүсгэн, нэрийн баталгаажсан бүртгэл хийгдсэн тоо, хэвлүүлсэн ном зүйн бүртгэлийн тоо.	Үндэсний цахим ном зүйн сан 3000 нэр төрлийн номоор нэмэгдүүлж, нэрийн Баталгаажсан бүртгэл хийгдсэн байна. Тогтмол хэвлэлийн өгүүллийн ном зүйн бүртгэлийг шүүж, хэвлүүлсэн 1, санамж өгөх ном зүй . “Чингис хаан судлалын ном зүй”-г ном зүйн бртгэлийг ном зүйчлэн, хянах ажил хийгдэж, хэвлэлтэд бэлтгэсэн.	Эхний хагас жилд: Үндэсний цахим ном зүйн санд 1000 нэр төрлийн ном бүртгэсэн байна. Үндэсний цахим ном зүйн бүртгэлийн эх бэлтгэл 1, санамж өгөх ном зүйн эх бэлтгэл 2, “Чингис хаан судлалын ном зүй” төвд хэл дээр номуудыг нэмэх, ШУА-ийн эрдэмтдийн судалгааны материалуудаар баяжуулж, хэвлэлд бэлтгэнэ. Ховд аймгийн Хөдөлмөр сонин шүүж, орон нутгийн лавлагааны сан үүсгэсэн байна. Уншигчдад лавлагаа мэдээллийг өгч ажилласан байна. Жилийн эцэст: Үндэсний цахим	Үндэсний цахим ном зүйн санд 2024 онд шинээр хэвлэгдсэн ном, диссертациудын мэдээллийг бүртгэж, нийт 2016 бүтээлийн ном зүйн мэдээллийг шивж бүртгэлээ. Энэ нь эрдэмтэн судлаачид болон уншигч олонд зориулсан хүртээмжтэй, найдвартай мэдээллийн сан бүрдүүлэхэд чухал хувь нэмэр оруулсан. 2022, 2023 онд Монгол Улсад хэвлэгдсэн ном болон диссертацийн ном зүйн мэдээллийг Үндэсний цахим ном зүйн мэдээллийн санд олон улсын MARC стандартын дагуу бүртгэх аргачлалыг 2025 онд шинэчлэн боловсруулж, ном зүйн менежментийн “Zotero” программд хөрвүүллээ. Мэдээллийг Монгол Улсад мөрдөгдөж буй MNS 5271:2012 стандартын шаардлагад нийцүүлэн боловсруулж, хөрвүүлэн буулгах ажлыг хийж гүйцэтгэсэн. "Монгол Улсын Төрийн шагналт, төр, нийгмийн зүтгэлтэн, Академич БЯМБЫН РИНЧЕН: САНАМЖ ӨГӨХ НОМ ЗҮЙ"-г эмхэтгэн хэвлүүлсэн. Чингисийн ном зүйн бүртгэл гаргах ажлын хүрээнд ШУА-аас зөвхөн нийтдээ 829 ном шинээр оруулсан. МУҮНС-аас нийтдээ 3397 мэдээлэл цуглуулсан. Нийт 4226 номзүйн мэдээлэлд редакц хийж, давхардсан 743 номыг хасаж, холбогдох агуулгын гарчгийг оруулав. ШУА-ийн талаас цуглуулсан номын мэдээллийг болон бүх оруулсан мэдээллээ нэгтгэн 3483 ном зүйн мэдээлэл бүхий “Чингис судлалын ном зүйн нэгдсэн мэдээллийн сан” үүсгэж, энэхүү мэдээллийн сангаа “Монгол бахархлын өдөр” нээж, олон нийтэд танилцуулсан. МУСГЗ, Д.Нацагдоржийн болон МЗЭ-ийн шагналт зохиолч Хоролын Зандраабайдийн	90%

					ном зүйн сан 3000-аас доошгүй нэр төрлийн номоор баяжуулсан байна. Үндэсний номзүйн бүртгэл хэвлүүлсэн 1, санамж өгөх ном зүй 2, “Чингис хаан судлалын ном зүй” 1 хэвлүүлсэн байна. Тогтмол хэвлэлийн цахим мэдээллийн сангаас Ховд аймгийн Хөдөлмөр сонин шүүж, орон нутгийн лавлагааны сан үүсгэсэн байна. Уншигчдад лавлагаа мэдээллийг өгч ажилласан байна.	санамж өгөх ном зүйн бүртгэл, С.Дашдооров, Ч.Галсан Санамж өгөх ном зүйн бүртгэлийн эх бэлтгэсэн. 2022 оны ном зүйн бүртгэлийн мэдээллийг нэгтгэн, ном хэлбэрээр эрхлэн гаргах эх бэлтгэлийг боловсруулсан. Сүүлийн хагас жилд төсвийн хэмнэлттэй холбоотой 2 санамж өгөх ном зүйг хэвлүүлэх эх бэлтгэсэн ч хэвлэлд өгөөгүй байна. Уншигчдад лавлагаа мэдээллийг 464 удаа өгсөн. Хүрсэн түвшин: Үндэсний цахим ном зүйн санд 2016 нэр төрлийн ном бүртгэсэн байна. Үндэсний цахим ном зүйн бүртгэлийн эх бэлтгэл 1, С.Дашдооров , Ч.Галсангийн “Санамж өгөх номзүй” гэсэн 2 бүртгэл, “Чингис хаан судлалын ном зүй” хэвлэлийн эх бэлтгэл хийгдсэн. Ховд аймгийн Хөдөлмөр сонин шүүж, орон нутгийн лавлагааны сан үүсгэсэн, 1066 ш дугаарын 2490 ш зураг хадгалж, 600 гаруй мэдээлэл үүсгэсэн. Бямбын Ринчен: Санамж өгөх ном зүй хэвлүүлсэн. Хавсралт: 1 файл	
3.4.	Бүх төрлийн номын санг эрдэм шинжилгээ-судалгаа, мэргэжил, арга зүйн нэгдсэн удирдлагаар хангах.	-	Зохион байгуулсан хурал, зөвлөгөөн, сургалт, семинарын тоо, арга зүйн зөвлөгөө өгсөн номын	Мэргэжил, аргазүйн чиглэлийн хурал, зөвлөгөөн, семинар сургалтыг танхим болон цахимаар 17 удаа зохион байгуулсан байна. 10 номын сан, Ажлын байранд болон утас,	Зохион байгуулах сургалт танхимаар 4-5, цахимаар 5-7, арга зүйн зөвлөгөөг 10-12 номын сан, 220 хүртэлх номын санчид өгсөн	Мэргэжил арга зүйн сургалтыг танхимаар болон цахимаар 28 удаа зохион байгуулж, нийт 70 номын сангийн 1200 гаруй номын санчдад явуулсан. 6 номын сан, 125 номын санчид мэргэжил аргазүйн зөвлөгөө өгсөн. ССАЖЯ-ны СӨБХЗГ-тай хамтран “Монгол Улсын баримтат өвийн бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн жагсаалтад баримтат өвийг бүртгэх аргачлал” цахим сургалтыг баруун бүсийн 5 аймгийн СУГ, ННС-д цахимаар нийт зохион	100%

			сан, номын санчийн тоо. Илтгэл, өгүүллийн тоо. Гарын авлагын тоо.	цахимаар 258 номын санч, мэдээллийн ажилтанд мэргэжил аргазүйн зөвлөгөө өгсөн. “Гэрийн үеийн бичмэл” судалгааны тайлбарт каталогийг хэвлүүлэхээр ажиллаж байна. Эрдэм шинжилгээ, онол практикийн бага хурал 2 удаа, Номын сан, номзүй, ном судлалын холбогдолтой эрдэм шинжилгээ, онол практикийн өгүүлэл, илтгэл бэлтгэж 13 хэлэлцүүлсэн. Мэргэжил онол-аргазүйн “Номын санч” сэтгүүлийн 2024 оны №1, 2 дугаар, судалгааны бүтээл 1 хэвлүүлсэн.	байна. ЭШОПХ, зөвлөгөөн -2, Илтгэл, өгүүлэл -10-аас доошгүй. Зохион байгуулсан арга хэмжээ -5, Мэргэжил онол-аргазүйн “Номын санч” сэтгүүлийн №1, 2 эрхлэн гаргаж түгээсэн байна.	байгуулж, 124 хүн оролцох хүсэлт илгээснээс нийт 116 хүн хамрагдсан. Эрдэм шинжилгээний хурал, баримтат өвийн сургалтыг тус тус нийт 4 зохион байгуулсан Нийт 30 илтгэлийг МУҮНС-гийн ажилтнууд бичиж оролцов. ОУЭШХ-д 2 оролцож илтгэл тавьсан. “Монголын ноёд язгууртны гэрийн үеийн бичмэл” цувралын “Халхын Түшээт хан аймгийн төрлийн тайж нар” 1-р боть номыг ШУА-ийн Түүх, угсаатны зүйн хүрээлэнтэй хамтран хэвлүүлсэн. Дүрэм, журам боловсруулсан 6, Мэргэжил онол-аргазүйн “Номын санч” сэтгүүлийн №1, 2 дугаарыг бэлтгэн, төрийн албан хэрэг хөтлөлт хос бичгээр хөтлөхтэй холбогдуулан кирил болон үндэсний бичгээр хэвлүүлэв. Хавсралт: 2 файл	
3.4.1	Үндэсний номын сан нь бусад номын санг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж, үйл	-	Мэргэжил аргазүйн нэгдсэн удирдлагаар хангах чиглэлээр сургалт, семинар	Мэргэжил, аргазүйн чиглэлийн хурал, зөвлөгөөн, семинар сургалтыг танхим болон цахимаар 17 удаа зохион байгуулсан байна. 10 номын сан,	Эхний хагас жилд: Мэргэжил, аргазүйн чиглэлийн хурал, зөвлөгөөн, семинар сургалтыг танхимаар 1-2	Мэргэжил, аргазүйн сургалтыг 70 гаруй номын сангийн 1200 гаруй номын санч мэдээллийн ажилтанд танхимаар болон цахимаар 28 удаа явуулав. Үүнд: Говь-Алтай, Дархан-Уул, Өвөрхангай, Төв, Сэлэнгэ, Булган, УБХНТНС, Удирдлагын академи, Этүгэн, БЗД-ийн ЕБС-ийн номын сан, ХААИС, ДХИС, Шихихутаг, Парламентын номын сан, Барилгын цэргийн	100%

	ажиллагаанд нь дэмжлэг, туслалцаа үзүүлнэ.		зохион байгуулсан тоо, арга зүйн зөвлөгөө өгсөн номын сан, номын санчийн тоо.	Ажлын байранд болон утас, цахимаар 258 номын санч, мэдээллийн ажилтанд мэргэжил аргазүйн зөвлөгөө өгч ажилласан.	удаа, цахимаар 2-3 удаа зохион байгуулсан байна. 4-5 номын сан, 100 хүртэлх номын санчид мэргэжил аргазүйн зөвлөгөө өгсөн байна. Жилийн эцэст: Мэргэжил, аргазүйн чиглэлийн хурал, зөвлөгөөн, семинар сургалтыг танхимаар 2-3 удаа, цахимаар 3-4 удаа зохион байгуулсан байна. 8-10 номын сан, 200 хүртэлх номын санчид мэргэжил аргазүйн зөвлөгөө өгсөн байна.	ангийн номын сан, СУИС,СУИС, ЭЗШУҮИС, Эрээн хот дахь консулын номын сан, Увс, Ховд, Хөвсгөл, Баянхонгор аймгийн нийтийн номын сан зэрэг. Мэргэжил арга зүйн зөвлөгөөг 6 номын санд, 125 номын санчдад өгч ажилласан. Ажлын байран дээрх сургалтыг чөлөөт сонголттой танхимын номын санчдад жагсаалт үүсгэх, Өгөгдсөн лавлагааны дэвтэр бөглөх талаар сургалт орлоо. Нийтийн номын сангуудын 2025 оны номын сангийн үйл ажиллагааны бичгийн тайланг хүлээн авч эмхэтгэн дүн шинжилгээ хийж 15 үзүүлэлтээр байр эзлүүлэн мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлж “Ном цом-2025” шалгаруулж үндэсний бичиг үсгийн баяраар гардуулан өгсөн. ССАЖЯ-ны СӨБХЗГ-тай хамтран “Монгол Улсын баримтат өвийн бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн жагсаалтад баримтат өвийг бүртгэх аргачлал” цахим сургалтыг баруун бүсийн 5 аймгийн СУГ, ННС-д цахимаар нийт зохион байгуулж, 5 аймгийн 124 хүн оролцох хүсэлт илгээснээс нийт 116 хүн хамрагдав. Хүрсэн түвшин: Сургалтыг танхимаар болон цахимаар 28 удаа зохион байгуулж, нийт 70 номын сангийн 1200 гаруй номын санчдад явуулсан. 6 номын сан, 125 номын санчид мэргэжил аргазүйн зөвлөгөө өгсөн. ССАЖЯ-ны СӨБХЗГ-тай хамтран “Монгол Улсын баримтат өвийн бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн жагсаалтад баримтат өвийг бүртгэх аргачлал” цахим сургалтыг баруун бүсийн 5 аймгийн СУГ, ННС-д цахимаар нийт зохион байгуулж, 124 хүн оролцох хүсэлт илгээснээс нийт 116 хүн хамрагдсан.	

						Хавсралт: 4 файл	
3.4.2	Баримтат өв, ном судлал, номын сан, номзүй судлалын холбогдолтой эрдэм шинжилгээ, судалгааны бүтээл, илтгэл өгүүлэл хэлэлцүүлэх, хэвлэх, хурал, хэлэлцүүлэг зохион байгуулна.	-	Баримтат өв, ном судлал, номын сан, номзүй судлалын холбогдолтой эрдэм шинжилгээ, судалгааны бүтээл хийх, хурал, хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан тоо, өгүүлэл, илтгэлийн тоо.	“Гэрийн үеийн бичмэл” судалгааны тайлбарт каталогийг хэвлүүлэхээр ажиллаж байна. Эрдэм шинжилгээ, онол практикийн бага хурал 2 удаа, Номын сан, номзүй, ном судлалын холбогдолтой эрдэм шинжилгээ, онол практикийн өгүүлэл, илтгэл бэлтгэж 13 хэлэлцүүлсэн.	Эхний хагас жилд: ШУА-ийн ТУЗХ-тэй хамтын ажиллагааны хүрээнд “Гэрийн үеийн бичмэл” судалгааны тайлбарт каталогийг хэвлүүлсэн байна. Тод номын бүртгэл судалгаа хийгдэнэ. Хурал, хэлэлцүүлэг 1-2 удаа, илтгэл өгүүлэл 4-5 хэлэлцүүлсэн байна. Жилийн эцэст: ШУА-ийн ТУЗХ-тэй хамтын ажиллагааны хүрээнд “Гэрийн үеийн бичмэл” судалгааны тайлбарт каталогийг хэвлүүлсэн байна. Тод номын бүртгэл судалгаа хийгдэнэ. Хурал, хэлэлцүүлэг 1-2 удаа, илтгэл	СӨҮТ-ийн М.Оюунтулга, химич С.Өлзиймаа нараар Салбар номын сангийн Ном зүйн өрөө, бусад танхимд агаарын чанарын судалгаа хийлгэсэн. "Номын сан судлал 2025" эрдэм шинжилгээний хурлыг мэргэжилтнүүдийн дунд постер илтгэл, судалгааны зорилтот судлаачдын оролцох хурлын илтгэл гэсэн 2 хэлбэрээр зохион байгуулсан. Үндэсний номын сангийн постер илтгэлийн уралдаанд нийт 16 албан хаагчийн 10 илтгэл ирж, оролцогчдын илтгэлийг 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр хэлэлцүүлж, постер илтгэлийг шалгаруууллаа. “Номын сан судлал” эрдэм шинжилгээний хурлыг 05 дугаар сарын 02-ны өдөр зохион байгуулж, "Номын сан судлал 2025" ЭШХ-д 11 зочин илтгэгч илтгэлээ тавьж, постер илтгэлийн 1-р байрын илтгэлийг мөн хэлэлцүүлсэн ба илтгэлийн эмхэтгэлийг бэлдэж, хэвлүүлэв. Хуралд номын сангуудын 60 гаруй төлөөлөл оролцсон. Захирал Б.Ичинхорлоо 4 сарын 20-24-ний өдөр ОХУ-ын Москва, Санкт- Петербүргт “Монголчуудын соёлын өв: Гар бичмэл ба архивын баримтын цуглуулга- VII “олон улсын эрдэм шинжилгээний хуралд оролцож, илтгэл тавьсан. “Цахим ном бүтээгч Цезарь (CZur) сканерын тухай”, “Гангийн эзнээс номын өглөгийн эзэн болсон тэрбумтан”, “Цаг ирвээс”) ЭШ хурлын эмхэтгэлд илтгэл нийт 20 илтгэл хэлэлцүүлж, зарим нь хэвлэгдсэн. Академич Бямбын Ринчений мэндэлсний 120 жилийн ойд зориулсан олон улсын эрдэм шинжилгээний хуралд “Б.Ринчений "Нийтийн ёс"-оор Улсын номын санг хөгжөөснийг тодлох нь” сэдэвт илтгэлээр оролцов. “Монголын ноёд язгууртны гэрийн үеийн бичмэл”	100%

					өгүүлэл 8-10 хэлэлцүүлсэн байна.	цувралын “Халхын Түшээт хан аймгийн төрлийн тайж нар” 1-р боть номыг ШУА-ийн Түүх, угсаатны зүйн хүрээлэнтэй хамтран хэвлүүлсэн. Хүрсэн түвшин: Эрдэм шинжилгээний хурал, баримтат өвийн сургалтыг тус тус нийт 4 зохион байгуулсан Нийт 30 илтгэлийг МУҮНС-гийн ажилтнууд бичиж оролцов. ОУЭШХ-д 2 оролцож илтгэл тавьсан. “Монголын ноёд язгууртны гэрийн үеийн бичмэл” цувралын “Халхын Түшээт хан аймгийн төрлийн тайж нар” 1-р боть номыг ШУА-ийн Түүх, угсаатны зүйн хүрээлэнтэй хамтран хэвлүүлсэн. Хавсралт: 23 файл	
3.4.3	Үндэсний номын сан нь бусад номын санд мэргэжил, арга зүйн туслалцаа үзүүлэх зорилгоор жил бүр номын санчийн гарын авлага бэлтгэн гаргаж, гурав хүртэлх хувийг үнэ төлбөргүй түгээх ажлыг	-	Мэргэжил онол-аргазүйн “Номын санч” сэтгүүл, гарын авлагыг эрхлэн хэвлүүлж, үнэ төлбөргүй нийтийн номын сангуудад түгээсэн тоо.	Мэргэжил онол-аргазүйн “Номын санч” сэтгүүлийн 2024 оны №1, 2 дугаарыг хэвлүүлж, сэтгүүлийн сүүлийн дугааруудыг цахим номын сангийн https://e-lib.cis.mn/ сайт, гар утасны аппликейшнд уншигдах хэлбэрт оруулж, уншиж, судлах хүртээмжийг нэмэгдүүлсэн.	Эхний хагас жилд: Мэргэжил онол-аргазүйн “Номын санч” сэтгүүлийн №1, дугаарыг хэвлүүлж, хүртээмж, ашиглах боломжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор цахимаар номын сан, сэтгүүлийн санд байршуулсан байна. Жилийн эцэст: Мэргэжил онол-аргазүйн “Номын санч” сэтгүүлийн	Номын санч сэтгүүлийн 2025 оны №01, 02 дугаарыг чөлөөт сэдвийн дагуу бэлдэж, төрийн албан хэрэг хөтлөлт үндэсний монгол бичгээр хослох болсонтой холбогдуулан үндэсний бичгээр сэтгүүлийн өгүүллийг хөрвүүлж нийтлүүлэв. “Номын сангийн салбарт мөрдөгдөж буй эрх зүйн баримтууд/2015-2025/” эмхэтгэн хэвлүүлсэн. “Үндэсний тогтмол хэвлэлийн өгүүллийн нэгдсэн сан”-д өгүүллийг түүвэрлэн оруулах аргачлал боловсруулсан. Аргачлалыг Zotero программ ашиглах бүрэн зааврын хамт гарын авлага бэлтгэн цахимаар түгээсэн. “Каталогч ном зүйчдийн хэлэлцүүлэг III”-ийг зохион байгуулж, “MARC21 форматад суурилсан каталогжуулалтын гарын авлага” боловсруулав. Номын сангийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын боловсруулах, дүрэм, журам боловсруулах, өөрчлөлт оруулах хүрээнд: МУҮНС дүрэм, бүтцийн шинэчлэл, Ажлын байрны чиг үүргийн шинжилгээ хийх	100%

	зохион байгуулна.				№1, 2 дугаарыг эрхлэн хэвлүүлж, хүртээмж, ашиглах боломжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор цахимаар номын сан, сэтгүүлийн санд байршуулсан байна.	ажлын хэсэгт орж холбогдох баримт бичгүүдийг боловсруулсан, Ном цом олгох журмын нэмэлт, ҮЭ-ийн хамтын гэрээ, Байгууллага хоорондын гэрээ, Нүүлгэн, шилжүүлэлттэй холбоотой санал, зөвлөмж, ХААИС-ийн номын сангийн ажлын байрны тодорхойлолт, Төв, Говь-Алтай аймгийн номын санд санал зөвлөмж, Парламентын сургалт, судалгааны хүрээлэнгээс ирүүлсэн албан бичгийн дагуу ном хэвлэлийг дахин үнэлэх ажлыг зохион байгуулах аргачлал зэргийг боловсруулсан. Хүрсэн түвшин: Дүрэм, журам боловсруулсан 6, Мэргэжил онол-аргазүйн “Номын санч” сэтгүүлийн №1, 2 дугаарыг чөлөөт сэдвийн дагуу бэлдэж, төрийн албан хэрэг хөтлөлт үндэсний монгол бичгээр хослох болсонтой холбогдуулан үндэсний бичгээр сэтгүүлийн өгүүллийг хөрвүүлж нийтлүүлэв. Хавсралт: 4 файл	
Гурав. Хуулиар олгосон нийтлэг чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зорилт, арга хэмжээ							
4.1.	Номын сангийн үйл ажиллагааны мэдээ, судалгаа, эрх зүйн орчин, ил тод байдал, хүний нөөцийн хөгжлийн сургалт, хөдөлмөрийн нөхцөл,	3,304,400.0 мян.төг (Улсын төсөв)	Статистик мэдээ, судалгааны тайлан-4. Дотоод хяналт, шалгалтын үнэлгээ-5, санал-1, Арга хэмжээ-2. Гадаад, дотоодын сургалтад	Монгол бичгийн сургалт 1, арга хэмжээ 6, цахим хичээлийг 578 хүн үзсэн байна. Байгууллагын статистикийн мэдээ тайлан 1, улирлын мэдээ тайлан-4. Cis.mn системийн админ эрхээр 2022, 2023, 2024 оны мэдээг оруулсан. Сургалтад	Албан бичгийг хос бичгээр 90% явуулсан байна. Статистик мэдээ, судалгааны тайлан-4. Дотоод хяналт, шалгалтын хүрээнд хяналт үнэлгээ-4-5 удаа, хэрэгжүүлэх арга хэмжээ-2. .	“Монгол бичгийн үндэсний хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилтийг ханган, албан хаагчид хос бичгээр албан хэрэг хөтлөх, цахим орчин дахь монгол бичгийн хэрэглээг нэмэгдүүлэх цахим сургалтыг YOUTUBE сувагт байршуулсан. Сургалт, сурталчилсан арга хэмжээ 4, албан бичгийг 100% хос бичгээр явуулсан байна. 2024 оны байгууллагын статистикийн мэдээ тайлан, 2025 оны улирлын мэдээ тайлан-4. Cis.mn системд мэдээллийг бүртгэж баталгаажуулсан. Байгууллагын өргөдөл, гомдлын тайланг ССАЖЗЯ-ны ТЗУГ-т улирал бүрээр гарган илгээсэн. Өргөдөл 61, шийдвэрлэлт 100%. Байгууллагын дотоод үйл	100%

	нийгмийн батлагааг ханган, бүтээлч хамт олныг бүрдүүлэх.		хамруулсан тоо. ТНУНС, өргөдөл, санал шийдвэрлэлийн тоо.	хамрагдсан албан хаагч 264. Гадаад, дотоодын сургалт, семинарт 96. Халамж үйлчилгээнд хамрагдсан 10%. Өргөдөл, хүсэлт 76. Дотоод хяналт, шалгалтын хүрээнд хяналт үнэлгээ-5 удаа, хэрэгжүүлэх арга хэмжээ-2.	ТНУНС, өргөдөл, саналыг шийдвэрлэлт 100% байна.	ажиллагааны нэгдсэн системийн хэрэгжилт 80%-д хүргэсэн. Архивын лавлагаа 6 удаа. Баримт бичгүүдийн бүртгэлийг төрлөөр нь бүртгэлийн дэвтэрт тогтмол хөтөллөө. Байгууллага өөрийн архивын программтай болсон ба цахим мэдээллийн санд оруулах баримтуудыг цахимжуулсан. Нийт 122 хадгаламжийн нэгжийг цахимжуулсан. Архивын 2023, 2024 оны баримтыг байнга, түр, 70 жилээр нь эрдэм шинжилгээ техник боловсруулалт хийн хадгаламжийн 32 нэгж бүрдүүлсэн. Байгууллагын 2009-2011 оны баримт материалыг Архивын ерөнхий газраас цахим, болон цаасаар хуулбарлан авлаа. Архивын тухай хууль, холбогдох журмын дагуу албан хэргийн цахим болон цаасан баримтыг 154 нэгж үүсгэн 100% хадгалсан. Архивын өөрийн гэсэн хадгаламжийн сантай болж, хадгаламжийн сандаа архивын зориулалтын 2ш тавиур байрлуулж стандартын дагуу хадгаламжийн нэгжийг цэгцэлж, байрлуулах ажил хийгдсэн. Дотоод хяналт шалгалтын комиссын хяналт үнэлгээ 6 удаа хийсэн. Хяналт шалгалтын хүрээнд 2 арга хэмжээ авч ажилласан. Арга хэмжээ 2, Тэрбум мод" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж 100 суулгац тарьсан, намрын мод тарилтад Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэнд 20 ш мод тарьсан. "Агаарын бохирдол"-ын асуудлаар салбарын чиг үүргийг хэрэгжүүлэх хүрээнд 3 удаа мэдээ мэдээлэл, сурталчилгааг хүргэсэн. "Бүтээлч танхим"-ыг экологийн боловсрол, мэдээллийн төв болгож тохижуулав. Цахилгааны хэрэглээгээ хянах, хог хаягдлаа ангилан цуглуулж, өдөр бүр хогоо гаргаж хогийн цэгт хаяж хэвшсэн.	
4.1.1	Төрийн албан	-	Хууль, хөтөлбөрийг	Монгол бичгийн үндэсний	Эхний хагас жилд: Хууль,	Монгол бичгийн үндэсний хөтөлбөр"-ийн хэрэгжилтийг ханган, албан хаагчид хос	100%

	бичгийг хос бичгээр хөтлөн, хэрэглээний орчныг бүрдүүлнэ.		хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, албан бичгийн хос бичгээр үйлдсэн хувь.	хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилтийг хангаан, албан хаагчид хос бичгээр албан хэрэг хөтлөх, цахим орчин дахь монгол бичгийн хэрэглээг нэмэгдүүлэх зорилгоор сургалт 1, сурталчилсан арга хэмжээ 5, цахим хичээлийг нээлттэй үзүүлж, нийт 578 хүн үзсэн байна. Зохион байгуулсан арга хэмжээ-1	хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ 1-2, албан бичгийг 100% хос бичгээр явуулсан байна. Жилийн эцэст: Хууль, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ 3-4, албан бичгийг 100% хос бичгээр явуулсан байна.	бичгээр албан хэрэг хөтлөх, цахим орчин дахь монгол бичгийн хэрэглээг нэмэгдүүлэх цахим сургалтад хамруулан YOU TUBE сувагт байршуулсан. Сурталчилсан арга хэмжээ 3, албан бичгийг 100% хос бичгээр явуулсан. Хүрсэн түвшин: Сургалт, сурталчилсан арга хэмжээ 4, албан бичгийг 100% хос бичгээр явуулсан.	
4.1.2	Статистикийн мэдээ, судалгаа гаргана.	-	Соёл урлагийн байгууллагын 2024 оны үйл ажиллагааны статистикийн мэдээллийг 8 маягт, судалгааны үзүүлэлтийг бүрэн,Cis.gov.mn систем тайлагнасан тайлан 4, ЗГХА, СУГ-т улирлын мэдээ,	Номын сангийн үйл ажиллагааны 2024 оны байгууллагын статистикийн мэдээ тайланг маягтаар 01 дүгээр сарын 20-ны дотор нийслэлийн соёл, урлагийн асуудал эрхэлсэн байгууллагад хэвлэмэл, цахимаар баталгаажуулан өгсөн байна. ЗГХА СУГ-т 2024 оны улирлын мэдээ тайлан-4	Эхний хагас жилд: 2024 оны байгууллагын статистикийн мэдээ тайланг статистикийн мэдээ тайлан, 2025 оны улирлын мэдээ тайлан-2. Cis.mn системд мэдээллийг бүртгэсэн байна. Жилийн эцэст: 2024 оны байгууллагын статистикийн 1 тайлан, 2025 оны улирлын мэдээ тайлан-4.	Номын сангийн үйл ажиллагааны болон санхүү, хөрөнгө оруулалтын 2024 оны байгууллагын статистикийн мэдээ тайланг маягтаар 01 дүгээр сарын 20-ны дотор нийслэлийн соёл, урлагийн асуудал эрхэлсэн байгууллага, ЗГХА СУГ-т хэвлэмэл, цахимаар баталгаажуулан өгсөн. ЗГХА СУГ-т 2025 оны улирлын мэдээ тайлан-4 удаа явуулсан. Соёлын салбарын мэдээллийн нэгдсэн систем https://cis.mn/-д статистик мэдээг бүрэн оруулсан. Хүрсэн түвшин: 2024 оны байгууллагын статистикийн тайлан, 2025 оны улирлын мэдээ тайлан-4. Соёлын салбарын мэдээллийн систем https://cis.mn/auth статистик мэдээг бүртгэж баталгаажуулсан. Хүрсэн түвшин: 2024 оны байгууллагын статистикийн мэдээ тайлан, 2025 оны улирлын мэдээ тайлан-4. Соёлын салбарын мэдээллийн систем https://cis.mn/auth-д статистик мэдээг	100%

			тайлан-4		Cis.mn системд мэдээллийг бүртгэсэн байна.	бүртгэж баталгаажуулсан.	
4.1.3	Төрийн байгууллага, албан тушаалтанд иргэд, хуулийн этгээдээс ирүүлсэн хүсэлт, өргөдөл, санал, гомдлыг хүлээн авч, шийдвэрлэнэ.	-	Өргөдөл, гомдол шийдвэрлэсэн тоо	Төрийн байгууллага, албан тушаалтанд иргэд, хуулийн этгээдээс ирүүлсэн хүсэлт, өргөдөл, санал, гомдлыг хүлээн авч, шийдвэрлэх хүрээнд нийт 76 өргөдөл, хүсэлт хүлээн авч, бүртгэн, хуулийн хугацаанд шийдвэрлэж, тайлагнасан.	Жилийн эцэст: Төрийн байгууллага, албан тушаалтанд иргэд, хуулийн этгээдээс ирүүлсэн хүсэлт, өргөдөл, санал, гомдлыг хүлээн авч, бүртгэн, хуулийн хугацаанд нь шийдвэрлэсэн байна. Тайлан 2.	Байгууллагын өргөдөл, гомдлын тайланг Соёл, спорт, аялал жуулчлал залуучуудын яамны Төрийн захиргааны удирдлагын газарт улирал, хагас жил нь гарган хугацаанд нь тайланг илгээсэн. Байгууллагад нийт 61 өргөдөл ирсэн ба бүрэн шийдвэрлэгдсэн байна. ССАЖЗЯ-нд ирсэн иргэний гомдлыг холбогдох 2011 оны мэдээлэл, архивын баримтыг судлан хариултыг өгч шийдвэрлэсэн. Хүрсэн түвшин: Байгууллагын өргөдөл, гомдлын тайланг Соёл, спорт, аялал жуулчлал залуучуудын яамны Төрийн захиргааны удирдлагын газарт улирал бүрээр гарган илгээсэн. Өргөдөл 61 ирсэн, шийдвэрлэлт 100%. Хавсралт: 4 файл	100%
4.1.4	Байгууллагын албан хэргийг дотоод үйл ажиллагааны нэгдсэн системийг нэвтрүүлнэ.	-	Хэрэгжилтийг хангаж,биелэлтийн хувийг нэмэгдүүлсэн байх.	Төрийн байгууллагын дотоод үйл ажиллагааны удирдлагын нэгдсэн ERP системийн хэрэгжилт 20%	Эхний хагас жилд: Төрийн байгууллагын дотоод үйл ажиллагааны нэгдсэн системийн хэрэгжилт 40% Жилийн эцэст: Төрийн байгууллагын дотоод үйл ажиллагааны нэгдсэн системийн	Үндэсний номын сан байгууллагын дотоод үйл ажиллагааны нэгдсэн системийн хэрэгжилт 80%-д хүргэсэн. Албан бичгийн ERP системийг Docx -д холбон албан бичиг солилцооны дундын системээр албан бичгийг шийдвэрлэлтийг түргэн шуурхай хэрэгжүүлэх, дамжуулах, шийдвэрлүүлэх арга хэмжээ авч ажилласан. Хүрсэн түвшин: Байгууллагын дотоод үйл ажиллагааны нэгдсэн системийн хэрэгжилт 80%-д хүргэсэн.	100%

					хэрэгжилт 80-100%		
4.1.5	Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийн хүрээнд албан хэргийг цахимжуулах, улсын үзлэгт бэлтгэх арга хэмжээ авч ажиллана.	-	Хэрэгжилтийн хувь	Архивын 2023 оны болон бусад албан хэрэг 74 нэгж	Эхний хагас жилд: Архивын тухай хууль, холбогдох журмын дагуу албан хэргийн цахим болон цаасан баримтын 30-аас доошгүй нэгж үүсгэн хадгалсан байна. Жилийн эцэст: Архивын тухай хууль, холбогдох журмын дагуу албан хэргийн цахим болон цаасан баримтыг 70-80 нэгж үүсгэн 100% хадгалсан байна.	Архивын лавлагаа 6 удаа гаргаж өгч бүртгэсэн. Баримт бичгүүдийн бүртгэлийг төрлөөр нь бүртгэлийн дэвтэрт тогтмол хөтөллөө. Байгууллага өөрийн архивын программтай болсон ба цахим мэдээллийн санд оруулах баримт бичгүүдийг цахимжуулсан. 2012-2016 оны нийт 108, 2020-2024 оны ирсэн бичиг, тушаал нийт 14 хадгаламжийн нэгжийг цахимд оруулсан. Архивын 2023, 2024 оны баримтыг байнга, түр, 70 жилээр нь эрдэм шинжилгээ техник боловсруулалт хийн хадгаламжийн 32 нэгж бүрдүүлсэн. Байгууллагын 2009-2011 оны баримт материалыг Архивын ерөнхий газраас цахим, болон цаасаар хуулбарлан авлаа. Архивын тухай хууль, холбогдох журмын дагуу албан хэргийн цахим болон цаасан баримтыг 154 нэгж үүсгэн 100% хадгалсан. Архивын өөрийн гэсэн хадгаламжийн сантай болсон. Хадгаламжийн сандаа архивын зориулалтын 2ш тавиур байрлуулж стандартын дагуу хадгаламжийн нэгжийг цэгцэлж, байрлуулах ажил хийгдсэн. Хүрсэн түвшин: Байгууллагын 2009-2011 оны баримт материалыг Архивын ерөнхий газраас цахим, болон цаасаар хуулбарлан авлаа. Байгууллага архивын программ цахим мэдээллийн санд оруулах баримт бичгүүдийг цахимжуулсан. 2012-2016 оны нийт 108, 2020-2024 оны ирсэн бичиг, тушаал нийт 14, нийт 122 хадгаламжийн нэгжийг цахимжуулах ажил хийгдсэн. Архивын тухай хууль, холбогдох журмын дагуу албан хэргийн цахим болон цаасан баримтыг 154 нэгж үүсгэн 100%	100%

						хадгалсан. Архивын өөрийн гэсэн хадгаламжийн сантай болсон. Хавсралт: 4 файл	
4.1.6	Хууль тогтоомж, нийтээр мөрдөх эрх зүйн акт, нийтлэг хүлээх үүргийн хэрэгжилтэд хяналт шалгалт, шинжилгээ хийнэ.	-	Байгууллагын хэмжээнд мөрдөгдөж буй эрх зүйн актын хэрэгжилтийн байдалд хяналт үнэлгээ хийгдсэн байх.	Эхний хагас жилд: Дотоод хяналт, шалгалтын комисс хяналт үнэлгээ-3, арга хэмжээ-1. Жилийн эцэст: Дотоод хяналт, шалгалтын хүрээнд хяналт үнэлгээ-5, арга хэмжээ-3. Хөдөлмөрийн нөхцөлийн үнэлгээ хийлгэх судалгаа 2.	Эхний хагас жилд: Дотоод хяналт, шалгалтын хүрээнд хяналт үнэлгээ-2 удаа, хэрэгжүүлэх арга хэмжээ-1 Жилийн эцэст: Дотоод хяналт, шалгалтын хүрээнд хяналт үнэлгээ-5 удаа, хэрэгжүүлэх арга хэмжээ-2	Дотоод хяналт шалгалтын комиссын 2025 онд хийж гүйцэтгэх ажлын төлөвлөгөөг 2025.01.15-ны өдөр батлуулсан. Байгууллагын хэмжээнд хөдөлмөрийн нөхцөл, аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн шаардлага, хөдөлмөрийн дотоод журмын биелэлтэд хяналт шалгалт хийв. Шалгалтын хүрээнд “Номын сангийн орчны нөхцөл, үйл ажиллагаанд тавих шаардлага” (MNS 5742:2019) стандарт, хөдөлмөрийн дотоод хэм хэмжээ, хөдөлмөрийн гэрээ, албан тушаалын тодорхойлолтод тусгагдсан нийтлэг чиг үүргийн хэрэгжилт, ажил үйлчилгээний хүртээмж, чанар, орчны тохижилт, цэвэрлэгээ үйлчилгээний чанар байдалд үнэлгээ өгч, илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгах чиглэлээр зохих арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлэв. Захирлын 2025 оны А/224 тоот тушаалын дагуу Монгол Улсын Үндэсний номын сангийн 2025 оны хагас жилийн эд хөрөнгө, бараа материалын тооллогыг 2025 оны 5 дугаар сарын 19-ний өдрөөс 6 дугаар сарын 30-ны өдрийг хүртэлх хугацаанд зохион байгуулан явуулж байна. Тооллогын хүрээнд байгууллагын эзэмшилд буй бүх үндсэн хөрөнгө, эд хогшил, бараа материалын тоо хэмжээ, бүртгэл, хадгалалт, ашиглалтын байдалд хяналт шалгалт хийж, бодит байдлыг тодорхойлох, зөрчил дутагдлыг илрүүлэн зохих арга хэмжээ авч ажилласан. Хүрсэн түвшин: Дотоод хяналт шалгалтын комиссын хяналт үнэлгээ 6 удаа хийсэн. Хяналт шалгалтын хүрээнд 2 арга хэмжээ авч	100%

						ажилласан. Хавсралт: 1 файл	
4.1.7	Агаарын бохирдол, уур амьсгалын өөрчлөлт, “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд салбарын чиг үүргийг хэрэгжүүлж, хамт олны байгаль орчин, экологийн боловсролыг нэмэгдүүлэх, оролцоог хангана.	2,000.0 (Улсын төсөв, хувь хүмүүсийн дэмжлэгээр)	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо, Тайлан 2.	Эхний хагас жилд: 3 арга хэмжээ зохион байгуулж, байгууллагын орчинд 40 мод, 173 цэцэг тарьж тохижуулсан. Цахилгааны хэрэглээ, хог хаягдлыг өдөр бүр ангилан хаяж хэвшсэн. Жилийн эцэст: Засгийн газрын тухай хуульд заасан "Агаарын бохирдол"-ын асуудлаар салбарын чиг үүргийг хэрэгжүүлэх хүрээнд 3 арга хэмжээ зохион байгуулсан. Байгууллагын орчинд 40 мод, 173 цэцэг тарьж тохижуулсан, Цахилгааны хэрэглээ, хог хаягдлыг өдөр бүр ангилан хаяж хэвшсэн. Сургалт, сурталчилгааны	Жилийн эцэст: Арга хэмжээ 3. Үүнд: Агаар, орчны бохирдлын эх үүсвэр, хор уршиг, сөрөг нөлөөллийн талаар олон нийтэд бодитой мэдээлэл өгч, зөв дадал хэвшилд сургах, иргэний байгаль орчныг хамгаалах үүргийг таниулахад чиглэсэн сургалт, сурталчилгааны ажлыг 3-4 удаа зохион байгуулсан байна. - Байгууллагын гадна болон дотоод орчинд ногоон байгууламж бий болгох, мод тарих арга хэмжээ-2 - Цахилгааны хэрэглээгээ	Зохион байгуулсан арга хэмжээ 2, "Тэрбум мод" хөтөлбөрийн хүрээнд байгууллагын орчинд 100 суулгац мод, 200 мандлын цэцэг тарьж тохижуулсан. Цахилгааны хэрэглээ, хог хаягдлыг өдөр бүр ангилан хаяж хэвшсэн, гадна талбайд хог ангилан хаях цэгийг бий болгосон. Засгийн газрын тухай хуульд заасан "Агаарын бохирдол"-ын асуудлаар салбарын чиг үүргийг хэрэгжүүлэх хүрээнд 3 удаа мэдээ мэдээлэл, сурталчилгааг хүргэсэн. БОУАӨ-ийн яамтай хамтын ажиллагааны санамж бичиг байгуулан хувийн хэвшил, ТББ-тай хамтран "Бүтээлч танхим" уншлагын танхимыг экологийн боловсрол, мэдээллийн төв болгож, “Ой ургамлын хөтөлбөр”, “Цэнхэр алт ус хөтөлбөр”, “Цэвэрхэн дэлхий хог хаягдлын хөтөлбөр”, “Хөрс хамгаалал хөтөлбөр”, “Гар урлал хөтөлбөр”, “Ан амьтан хайрлах хөтөлбөр” гэсэн экологийн болон соёлын боловсролын хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлж, 1 номын санчийг сурган, дадлагажуулсан. Хүрсэн түвшин: Зохион байгуулсан арга хэмжээ 2, "Тэрбум мод" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж 100 суулгац тарьсан, намрын мод тарилтад Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэнд 20 ш мод тарьсан. "Агаарын бохирдол"-ын асуудлаар салбарын чиг үүргийг хэрэгжүүлэх хүрээнд 3 удаа мэдээ мэдээлэл, сурталчилгааг хүргэсэн. "Бүтээлч танхим" уншлагын танхимыг экологийн боловсрол, мэдээллийн төв болгож тохижуулав. Цахилгааны хэрэглээгээ хянах, хог хаягдлаа ангилан цуглуулж, өдөр бүр хогоо гаргаж хогийн	100%

				ажил 4.	хянах, хог хаягдлаа ангилан цуглуулж, өдөр бүр хогоо гаргаж хогийн цэгт хаяж хэвшсэн байна. Тайлан-1.	цэгт хаяж хэвшсэн. Хавсралт: 11 файл	
4.2.	Номын сангийн үйл ажиллагаа, эрх зүйн орчин, төрийн албан хаагчийн ёс зүй, хөдөлмөрийн суурь зарчмыг мөрдлөг олгон хөдөлмөрлөх орчин, нийгмийн хамгаалал, залуучууд, гэр бүл, хүүхэд хамгааллын ээрэг орчин бүрдүүлэх.	Улсын төсөв	Ёс зүйн сургалт-2, сурталчилгаа15 удаа, , Тайлан-2. ҮЭХ хамтын гэрээний биелэлтийг хангаан, 5 арга хэмжээ. ЭЭЗ 2 арга хэмжээ, 3 сургалт, ЗХЗ судалгаа 1. хэлэлцүүлэг-2, арга хэмжээ-4.	Ёс зүйн дэд хороо мэдээллийг цахим хуудсаар нийт -12. Сургалт, арга хэмжээ-2. Судалгаа-1. Тайлан-2. Эцэг эхийн зөвлөлийн хүүхэд хамгаалал, гэр бүлд чиглэсэн нөлөөллийн 6 ажил, арга хэмжээ зохион байгуулсан. Сургалт-2, сурталчилгаа-12. Судалгаа - 1. ҮЭ: Хамтын гэрээний хэрэгжилтийг хянаж,ажилтнуудын нийгмийн хангамжийг сайжруулсан. Мэдээ, мэдээллийг 3 удаа, сургалт 2 , ҮЭ-д шинээр 42 гишүүн бүртгэж гишүүнчлэлээ нэмэгдүүллээ.	Ёс зүйн дэд хорооны төрийн албан хаагчийн ёс зүй, сахилга хариуцлагын асуудлаар хийгдсэн ажил, арга хэмжээний тайлан. Жендэр, Хүний эрх, хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын чиглэлээр зохион байгуулсан сургалт, сурталчилгааны тоо, хамрагдсан хувь. Залуучууд, Хүүхэд хамгааллын бодлого, холбогдох эрх зүйн баримт бичгийн хэрэгжилтийг хангасан арга хэмжээний тайлан гарсан	Ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх танилцуулга, мэдээллийг цахим хуудсаар 12 удаа. Сургалт, арга хэмжээ-7. Эцэг эхийн зөвлөлийн хүүхэд хамгаалал, гэр бүлд чиглэсэн нөлөөллийн арга хэмжээ 14, Сургалт-2, сурталчилгаа-14. Судалгаа - 1 хийгдсэн байна. Зөвлөлийн гишүүдийн дунд болон байгууллагын хэмжээнд нөлөөллийн арга хэмжээ 5, залуучуудын хувь хүний хөгжил, номын санч залуучуудын мэдлэг, мэдээллийг дээшлүүлэх сургалт-2, сурталчилгаа, мэдээлэл 4, Тайлан 2. МУ-д 2 дахь жилдээ зохион байгуулагдаж буй JCI ASPAC 2025 — JCI байгууллагын Ази, Номхон далайн бүсийн чуулганы нээлтэд 3 манлайлагч залуучуудыг оролцуулсан. ССАЖЗЯ, МААХҮЭХ-ны хэлэлцээрийн дагуу холбогдох мэдээллийг ажилтнуудад өгч, хэрэгжилтийг хангаан 1 санал гаргаж, хяналт тавьсан байна. Байгууллагын албан хаагчдын хөдөлмөрийн нөхцөл, эрүүл ахуй, нийгмийн асуудлаар зохих шаардлагыг тавьж ажилласан ба 2025-2027 оны хамтын хамтын гэрээг баталсан. Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ 3, Сургалт 1. Ахмад настны тухай хуульд зааснаар Ахмад настны дунд соёлын арга хэмжээг зохион байгуулах, ахмадын хорооны үйл ажиллагааг дэмжсэн арга хэмжээг 3 удаа зохион байгуулсан. Барилга, хот байгуулалтын яамны ахмадын хороо,	100%

					байна.	Нийслэлийн ахмадын хороо, номын сангийн салбарын нийт 240 ахмадуудад лекц, үйл ажиллагаагаа танилцуулан, мэдлэг, туршлагыг нь залуу үед хүргэх зэрэг арга хэмжээг зохион байгуулсан. Тайлан-4.	
4.2.1	Төрийн албан хаагч ёс зүйн хэм хэмжээ, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, дүгнэлт, шийдвэр гаргах эрх бүхий Ёс зүйн дэд хороо хяналт тавьж ажиллана.	-	Ёс зүйн дэд хорооноос зохион байгуулсан ажил, арга хэмжээний тайлан.	Ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх танилцуулга, мэдээллийг цахим хуудсаар сард 1 удаа нийт -12. Сургалт, арга хэмжээ-2. Судалгаа-1. Тайлан-2.	Эхний хагас жилд: Ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх танилцуулга, мэдээллийг цахим хуудсаар сард 1 удаа нийт -6. Сургалт, арга хэмжээ-1. Тайлан-1 Жилийн эцэст: Ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх танилцуулга, мэдээллийг цахим хуудсаар сард 1 удаа нийт -12. Сургалт, арга хэмжээ-2. Тайлан-2.	Ёс зүйн дэд хорооны дарга, нарийн бичиг, гишүүд 2025 оны 02 дугаар сарын 07-ны өдөр Төрийн албаны зөвлөлөөс зохион байгуулсан ЁЗДХ-ны гишүүдийг чадавхжуулах "ЁС ЗҮЙН ДЭД ХОРООНЫ АЖИЛЛАХ ЖУРАМ, ЁС ЗҮЙН ЗӨРЧИЛ БҮРТГЭЛ ХЯНАЛТЫН ДЭД СИСТЕМ" сэдэвт сургалтад 09:00-10:40 цагийн хооронд цахимаар хамрагдсан. Цахим системд (ХНУМТ ЦАХИМ СИСТЕМ) ёс зүйн дэд хорооны бүрэлдэхүүнийг бүртгэж, төлөвлөгөө, тайлан мэдээг оруулсан болно. Байгууллагын цахим группт 12 удаа “Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн тухай” болон Ёс зүйн дэд хорооны 1 гишүүн нөхөн сонгосон тухай нийт ажилчдад сурталчлан таниулах ажил хийсэн. 7:4:10 сургалт "“Төрийн албан хаагчийн ёс зүй” (гомдол, мэдээлэл, зөрчлийг шийдвэрлэх) /цахимаар/, 7:4:10 сургалт. “Төрийн албан хаагчийн ёс зүй” (Ёс зүй ба бодлого, үйл ажиллагаа) /цахимаар/, 7:4:10 сургалт. “Төрийн албан хаагчийн ёс зүй” (Дижитал ёс зүй) /цахимаар/, ССАЖЗ-ын яамны Ёс зүйн дэд хорооноос “ЁС ЗҮЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ, ТОГТООМЖ, ДҮРЭМ ЖУРМЫН ТАЛААРХ МЭДЛЭГ ОЙЛГОЛТЫГ НЭМЭГДҮҮЛЭХ СУРГАЛТ”-ыг нийт албан хаагчдын дунд танхимаар зохион байгуулсан ба тус сургалтад 68 албан хаагч хамрагдсан. “Шинээр батлагдсан журам, шийдвэрийн танилцуулга” болон "Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн нийтлэг хэм хэмжээ” сургалтыг ССАЖЗЯ, МУҮНС-гийн Ёс зүйн дэд хороо хамтран зохион байгуулсан ба сургалтад 31	100%

						албан хаагч хамрагдсан. ССАЖЗЯ-ны ёс зүйн дэд хорооны нарийн бичиг Э.Хулангаас МУҮНС-ийн ёс зүйн дэд хорооны гишүүдийг чадавхжуулах сургалтыг 5 албан хаагч хамрагдав. Ёс зүйн зөрчил гараагүй, тоон тайлан "0" гарсан. Хүрсэн түвшин: Ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх танилцуулга, мэдээллийг цахим хуудсаар 12 удаа. Сургалт, арга хэмжээ-7. Тайлан-2 Хавсралт: 19 файл	
4.2.2	Гэр бүл, нийгмийн хүрээнд хүүхдийн аюулгүй байдлыг хангах, хүүхдийг эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах, үүрэг хариуцлагаа биелүүлэхэд чиглэсэн сургалт, нөлөөллийн ажил зохион байгуулна.	-	Хүүхэд хамгааллын бодлого, холбогдох эрх зүйн баримт бичгийн хэрэгжилтийг хангах нөлөөллийн арга хэмжээний тоо.	Эцэг эхийн зөвлөлийн хүүхэд хамгаалал, гэр бүлд чиглэсэн нөлөөллийн 6 ажил, арга хэмжээ зохион байгуулсан. Сургалт-2, сурталчилгаа-12. Судалгаа - 1 хийсэн. Шинэ салбар номын санд Номын сангийн албан хаагчид болон номын сангийн үйлчилгээ авахыг хүсдэг ч хүүхэд харах хүнгүй эцэг эхчүүдэд зориулсан “Хүүхэд саатуулах танхим” байгуулан тохижуулж боломжийг бүрдүүлсэн ч	Эхний хагас жилд: Эцэг эхийн зөвлөлийн хүүхэд хамгаалал, гэр бүлд чиглэсэн нөлөөллийн арга хэмжээ 2-3, Сургалт-1, сурталчилгаа-5-6. Судалгаа - 1 хийгдсэн байна. Жилийн эцэст: Эцэг эхийн зөвлөлийн хэрэгжүүлэх арга хэмжээ-3-4, Сургалт 2, сурталчилгаа, мэдээлэл-12. Судалгаа 1-2 хийгдсэн байна.	“Эцэг эхийн зөвлөл”-өөс 2025 онд хүүхэд хамгаалал, гэр бүлд чиглэсэн нөлөөллийн 14 арга хэмжээг амжилттай зохион байгуулсан бөгөөд эдгээр нь хүүхдүүдийн бүтээлч оролцоог дэмжих, номын сангийн орчны талаар танин мэдэхүйг нэмэгдүүлэх, мөн ажилтнуудын гэр бүл, хүүхэдтэйгээ хамтдаа цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх боломжийг бүрдүүлэхэд чиглэсэн болно. 1. “Номын сангийн хишиг өдөр” – Цагаан сарын баярт зориулсан соёлын боловсролын хөтөлбөр нь цагаан сарын баярыг угтан, уламжлалт соёлыг хүүхэд багачуудын дунд түгээн дэлгэрүүлэх, номын сангийн үйл ажиллагаанд тэдний оролцоог нэмэгдүүлэх зорилгоор байгууллагын ажилчдын хамт амжилттай зохион байгуулсан. Арга хэмжээний хүрээнд хүүхдүүдийн бүтээлч сэтгэлгээг дэмжсэн, номын санг өөрсдийнхөөрөө “бүтээж”, илэрхийлэх урлан бүтээх үйл ажиллагаануудыг зохион байгуулав. Үүнд: “Номын сангийн нэг өдөр” зураг будах, эвлүүлдэг зураг хийх, “Би номын сангаа бүтээнэ” загвар зурах, будах зэрэг үйл ажиллагаагаар дамжуулан хүүхдүүд номын	100%

		-		шинээр нэмэгдэх орон тоо батлагдаагүй тул СӨБ-ын мэргэжлийн багш хүний нөөц байхгүй байна.		сангийн орчны талаарх төсөөлөл, сэтгэмжээ зураг, дүрслэлээр илэрхийлэх бүтээх боломж бүрдсэн. Хөтөлбөрийн явцад хүүхдүүд номын сангийн орчны ач холбогдлыг өөрийнхөөрөө тунгаан бодож, уран бүтээлч байдлаар илэрхийлсэн нь хүүхдийн хөгжил, соёлын боловсролд эергээр нөлөөлсөн. Арга хэмжээнд нийт 7 сургуулийн 14 ангийн 355 хүүхэд хамрагдсан. Монгол Улсын Үндэсний Номын сангийн захиргаа, Эцэг эхийн зөвлөл хамтран олон улсын Хүүхдийн эрхийг хамгаалах өдрийг тохиолдуулан 2025 оны 5 дугаар сарын 30-ны өдөр “Happy Day” арга хэмжээг зохион байгуулж, байгууллагын нийт ажилтнуудын 46 хүүхэд хамрагдсан бөгөөд оролцогчдын дунд нөхөрсөг уур амьсгал бүрдэж, хүүхдүүдэд дурсамжтай, хөгжилтэй өдөр өнгөрүүлэх боломжоор хангагдсан нь энэхүү өдрийн гол зорилтыг бүрэн биелүүлсэн юм. Эх орныхоо ирээдүй болсон хүүхэд багачууд, иргэдэд экологийн боловсрол олгох, байгаль орчны үнэ цэнийг бүтээлчээр ойлгуулах сургалт, мэдээллийн байнгын хөтөлбөр явуулах зорилготой “Бүтээлч байгаль” экологийн боловсролын танхим нээсэн. Хүрсэн түвшин: Эцэг эхийн зөвлөлийн хүүхэд хамгаалал, гэр бүлд чиглэсэн нөлөөллийн арга хэмжээ 14, Сургалт-2, сурталчилгаа-14. Судалгаа - 1 хийсэн. Хавсралт: 1 файл	
4.2.3	Залуучуудын хөгжлийг дэмжин, нийгмийн хөгжилд	-	Залуучуудын хөгжлийн зөвлөлийн мэдээ, мэдээллийг	Судалгаа 2, хэлэлцүүлэг 1, сургалт 2. Арга хэмжээ 2.	Эхний хагас жилд: Зөвлөлийн гишүүдийн дунд болон байгууллагын	Залуучуудын хөгжлийн зөвлөлийн мэдээ, мэдээллийг цахим хуудсаар 3 удаа хүргэсэн, хамт олноос нь байгууллагын дотоод сүлжээнд төрсөн өдрөөр мэндчилгээ дэвшүүлж хэвшсэн. Сайн дурын ажилтнуудыг	100%

	залуучуудын оролцоог нэмэгдүүлнэ.		улирал бүр хүргэсэн байна. Сургалт, идэвх, оролцоонд чиглэсэн арга хэмжээний тоо.		хэмжээнд нөлөөллийн арга хэмжээ 1, залуучуудын хувь хүний хөгжил, номын санч залуучуудын мэдлэг, мэдээллийг дээшлүүлэх сургалт-1, сурталчилгаа, мэдээлэл 2, Тайлан 1. Жилийн эцэст: Зөвлөлийн гишүүдийн дунд болон байгууллагын хэмжээнд нөлөөллийн арга хэмжээ 3, залуучуудын гэр бүл, хувь хүний хөгжил, номын санч залуучуудын мэдлэг, мэдээллийг дээшлүүлэх сургалт-2, сурталчилгаа, мэдээлэл 4, Тайлан 2.	зохион байгуулах гадаадын туршлага солилцсон сургалтыг 1 удаа зохион байгуулсан. Залуучуудын идэвхи, оролцоонд чиглэсэн арга хэмжээ: Үндсэн хуулийн өдрийг тохиолдуулан уншигч, ажилтан, үйлчлүүлэгчдийн дунд үндсэн хуулийн холбогдолтой болон танин мэдэхүйн асуулттай "АХА" тэмцээн, “Youth Empowerment” буюу “Залуусын Манлайлал” хэмээх хагас сарын хугацаатай батламж олгох хөтөлбөрийг хамтран зохион байгуулж, хүүхэд залуучуудын дунд "Номын хандивын аян" зохион байгуулсан. Мөн ЧД-ийн хүүхдийн зөвлөлтэй хамтран чуулга уулзалт, ЧД-ийн "Өсвөрийн парламентчид" хөтөлбөрийн нөлөөллийн арга хэмжээг тус тус зохион байгуулсан. Захиргаа, Залуучуудын хөгжлийн зөвлөлөөс 7 хоногийн бямба гараг бүр спорт заланд тоглох цагийг ЕБС 6-р сургуультай гэрээ байгуулан ажилласан. Хилчин спорт хороотой хамтын ажиллагааны хүрээнд лхагва, баасан гараг бүр спортоор хичээллэх боломжоор ханган ажиллаж байна. Ууланд явган аяллыг хэсэгчлэн 2 удаа зохион байгуулсан. Номын сангийн салбарын спортын бага наадамд идэвхтэй оролцохоор бэлтгэлээ хангаж байна. МУ-д 2 дахь жилдээ зохион байгуулагдаж буй JCI ASPAC 2025 — JCI байгууллагын Ази, Номхон далайн бүсийн чуулганы нээлтэд 3 манлайлагч залуучуудыг оролцуулсан. НҮБ-ын Залуучуудын Зөвлөх Хорооноос хэрэгжүүлж буй "Театрын урлагаар дамжуулан охид, эмэгтэйчүүдийн эсрэг үйлдэгдэж буй хүчирхийллийн эсрэг тэмцэхэд залуусын оролцоог нэмэгдүүлэх, сургагч багш бэлтгэх" хөтөлбөрийн мэдээллийг хүргэсэн. “Жендэрийн мэдрэмжтэй ажлын байрны бодлого”, “Технологи ашиглан үйлдэгдэж буй жендэрт суурилсан хүчирхийлэл” сэдэвт	

						сургалтыг зохион байгуулав. Хүрсэн түвшин: Зөвлөлийн гишүүдийн дунд болон байгууллагын хэмжээнд нөлөөллийн арга хэмжээ 5, залуучуудын хувь хүний хөгжил, номын санч залуучуудын мэдлэг, мэдээллийг дээшлүүлэх сургалт-2, сурталчилгаа, мэдээлэл 4, Тайлан 2. МУ-д 2 дахь жилдээ зохион байгуулагдаж буй JCI ASPAC 2025 — JCI байгууллагын Ази, Номхон далайн бүсийн чуулганы нээлтэд 3 манлайлагч залуучуудыг оролцуулсан.	
4.2.4	Хөдөлмөрийн харилцааны суурь зарчмыг мөрдлөг болгож, албан хаагчдын нийгмийн хамгааллын асуудлын оролцоог хангана.	-	Хамтын гэрээний биелэлтийг хангах, Соёл, урлагийн салбарын ажиллах хүч, цалин хөлсний судалгаа, нийгмийн хамгааллын асуудлаар хийсэн ажлын тоо, албан хаагчдыг мэдээллээр хангах, сургалт сурталчилгааны арга хэмжээний тоо.	Хамтын гэрээний хэрэгжилтэд хяналт тавьж, шаардлагатай ажилтнуудын нийгмийн хангамжийн асуудлаар нэмэлт өөрчлөлт оруулсан. Мэдээ, мэдээллийг 3 удаа, сургалтыг 2 удаа зохион байгуулж, Үйлдвэрчний эвлэлд шинээр 42 гишүүн бүртгэж гишүүнчлэлээ нэмэгдүүллээ.	Эхний хагас жилд: ССАЖЗ-ын яам, МААХҮЭХ-ны хэлэлцээрийн дагуу холбогдох мэдээллийг ажилтнуудад өгч, хэрэгжилтийг ханган 1 санал гаргаж, хяналт тавьсан байна. Байгууллагын албан хаагчдын хөдөлмөрийн нөхцөл, эрүүл ахуй, нийгмийн асуудлаар зохих шаардлагыг тавьж ажилласан байна. Жилийн эцэст: ССАЖЗ-ын яам,	Монгол Улсын Үндэсний Номын Сангийн захиргаа, Үйлдвэрчний эвлэлийн хорооны 2025-2027 оны “Хамтын гэрээ”-г байгуулан Сүхбаатар дүүргийн Хөдөлмөр нийгмийн хамгааллын яамаар баталгаажууллаа. Салбарын хамтын хэлэлцээрт оруулах саналыг боловсруулан хүргүүлсэн. ҮЭХ-ны тэргүүлэгч гишүүдийг сонгох асуудлаар нийт гишүүдийн хурлыг зохион байгуулж, С.Чулуунпүрэв, В.Түвшинтогтох, Ө.Баярмаа, О.Билэгсайхан нарыг тэргүүлэгч гишүүдээр сонгосон. 2025-2027 оны хамтын гэрээг 2025 оны 5 дугаар сарын 01-ний өдөр батлахдаа Монгол Улсын Үндэсний Номын Сангийн захиргаатай зөвшилцөн, ажилтнуудаас санал авч, ээлжээр ажилладаг номын санчдаас 2025 оны 02 дугаар сарын 03-ний өдөр гаргасан өргөдөл, Үйлдвэрчний эвлэлийн хорооноос 2025 оны 4 дүгээр сарын 21-ний өдөр ирүүлсэн хүсэлт, Үйлдвэрчний эвлэлийн хорооны гишүүдийн 2025 оны 4 дүгээр сарын 08-ны өдрийн хурлын тэмдэглэлд туссан ээлжийн номын санчдын ажлын цагийн хуваарьт өөрчлөлт оруулах асуудлыг шийдвэрлэх зорилгоор 6.1, 6.6 дахь хэсэгт	100%

					МААХҮЭХ-ны хэлэлцээрийн дагуу холбогдох мэдээллийг ажилтнуудад өгч, хэрэгжилтийг ханган 1-2 санал гаргаж, хяналт тавьсан байна. Байгууллагын албан хаагчдын хөдөлмөрийн нөхцөл, эрүүл ахуй, нийгмийн асуудлаар зохих шаардлагыг тавьж ажилласан байна.	холбогдох заалтуудыг тусгаж, 2025 оны 6 дугаар сарын эхний хоёр долоо хоногт туршилтаар ажиллуулж үзэхээр шийдвэрлүүлсэн. ҮЭ-ийн хуульч А.Эрдэнэбаяр, ХАБЭА-н мэргэжилтэн Д.Төгөлдөр, МААХҮЭХ-ны дарга М.Алтанцэцэг нартай ҮЭХ-ны дарга Г.Баяртуяа тэргүүлэгч гишүүн С.Чулуунпүрэвийн хамт уулзаж, байгууллагын одоогийн хөдөлмөрийн нөхцөл байдлын талаар хуулийн зөвлөгөө авав. МҮЭ-ийн холбооноос зохион байгуулсан Олон Улсын Хөдөлмөрчдийн Эв санааны нэгдлийн өдөр буюу 05 дугаар сарын 01-ний өдөр “Шударга хөдөлмөр-Шударга нийгэм” уриатай тайван жагсаалд 15 гишүүнтэй оролцлоо. Ээлжийн номын санчдын ажлын цагийн хуваарьт өөрчлөлт оруулах шинэ хуваарийг 2 сарын хугацаанд турших 9-р сарын 15-ны дотор бүх ээлжийн ажилчдаас дахин санал асуулга явуулж, нийт ээлжийн ажилчдын 63% нь шинэ хуваариар ажиллахаас татгалзсан учир цагийн хуваарьт өөрчлөлт оруулахгүй байхаар шийдвэрлэсэн. Хүрсэн түвшин: ССАЖЗ-ын яам, МААХҮЭХ-ны хэлэлцээрийн дагуу холбогдох мэдээллийг ажилтнуудад өгч, хэрэгжилтийг ханган 1 санал гаргаж, хяналт тавьсан байна. Байгууллагын албан хаагчдын хөдөлмөрийн нөхцөл, эрүүл ахуй, нийгмийн асуудлаар зохих шаардлагыг тавьж ажилласан ба 2025-2027 оны хамтын хамтын гэрээг баталсан. Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ 3, Сургалт 1. Хавсралт: 3 файл	
4.2.5	Ахмад	-	Арга	Байгууллагын	Эхний хагас	Ахмад настны тухай хуульд зааснаар Ахмад	100%

	настны дунд соёлын арга хэмжээг зохион байгуулж, ахмадын сайн дурын үйл ажиллагааг дэмжинэ.		хэмжээний тоо, хамрагдсан ахмад настны тоо	ахмадуудад зориулсан арга хэмжээ 3 удаа. Ахмадын ТББ-тай арга хэмжээ-1	жилд: Ахмад настны дунд соёлын арга хэмжээг зохион байгуулах, ахмадын хорооны үйл ажиллагааг дэмжсэн арга хэмжээ-1-2. Жилийн эцэст: Ахмад настны дунд соёлын арга хэмжээг зохион байгуулах, ахмадын хорооны үйл ажиллагааг дэмжсэн арга хэмжээ-2-3. тэднийг хүндлэх, ёс заншил, уламжлалаа өвлүүлэх, мэдлэг, туршлагыг нь залуу үед хүргэх зэрэг арга хэмжээг ахмадын өдрийн хүрээнд зохион байгуулна.	настны дунд соёлын арга хэмжээг зохион байгуулах, ахмадын хорооны үйл ажиллагааг дэмжсэн арга хэмжээг 3 удаа зохион байгуулсан. Үүнд: Нийслэлийн ахмадын хороотой хамтран 200 гаруй ахмад буюу Улаанбаатар хотын 9 дүүрэг, 200 гаруй хорооны төлөөлөл болсон ахмадууд Монгол Улсын Үндэсний Номын Сангийн төв байртай танилц, Үндэсний номын сангийн захирал Б.Ичинхорлоо ахмадуудад "Монголчуудын эрхэмлэн дээдлэх үнэт зүйлс"-ийн талаар илтгэл тавьж, зочид Үнэт ховор номын музейг үзэж сонирхов. Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын яамны ахмадууд Төв байраар зочилж, номын сангийн барилга байгууламж, сан хөмрөг, Үнэт ховор номын музей, номын сангийн үйл ажиллагаатай танилцаж, ахмадууд мэргэжлийнхээ дагуу номын сангийн байрны түүх соёлын дурсгалт барилга, архитектор хийцлэлийн талаар ярилцаж, Монголын сүүлчийн хаан, VIII Богд Жавзандамба хутагтын ордонд залагдаж, нандигнан шүтэж байсан судар номоос адис хүртэж, монголчуудын бичиг номын гайхамшигт өвгүүд, ном бүтээх уламжлал тэргүүтэнтэй танилцан оюутан ахуй цаг, залуу насныхаа дурсамж шингэсэн уншлагын танхимуудаар зочилсон юм. Номын сангийн салбарын Үндэсний болон Хүүхдийн төв номын сан, аймгийн номын сангийн эрлэгч, захирлаар ажиллаж байсан 10 ахмадад шинэ номын сангийн үйл ажиллагааг танилцуулан, мэдлэг, туршлагыг нь залуу үед хүргэх зэрэг арга хэмжээг зохион байгуулсан. Хүрсэн түвшин: Ахмад настны тухай хуульд зааснаар Ахмад настны дунд соёлын арга хэмжээг зохион байгуулах, ахмадын хорооны үйл ажиллагааг дэмжсэн арга хэмжээг 3 удаа	

						зохион байгуулсан. Барилга, хот байгуулалтын яамны ахмадын хороо, Нийслэлийн ахмадын хороо, номын сангийн салбарын нийт 240 ахмадуудад лекц, үйл ажиллагаагаа танилцуулан, мэдлэг, туршлагыг нь залуу үед хүргэх зэрэг арга хэмжээг зохион байгуулсан. Хавсралт: 4 файл	
4.3.	Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах салбар дундын стратеги төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангах.	-	Биелэлтийн хувь.	Жендер, Хүний эрх, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, Ажлын байрны дарамт, ялгаварлан гадуурхал сэдвийн хүрээнд сурталчилгаа мэдээллийг цахимаар таниулсан, сургалт–3	Арга хэмжээ -2. Нөлөөлөл ажлыг хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр олон нийтэд хүргэнэ. Хөдөлмөрийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын жендерийн агуулга, үр нөлөөг сурталчилсан байна.	“Эрэгтэй, эмэгтэй хүний дундаж наслалтын зөрүүг багасгахад чиглэсэн болон ажилтнуудын эрүүл амьдралын хэв маягт суралцахад чиглэсэн арга хэмжээ-3, Сургалт-4, Эрүүл амьдралын зан үйл, дадал эзэмшсэн манлайлагч, олны танил эрэгтэйчүүдийн ололт амжилтыг цахим хуудсаар мэдээллийг олон нийтэд хүргэсэн. Жендерийн үндэсний хорооноос зарласан “ХАРИЛЦАН ХҮНДЭТГЭЕ” аянд Монгол Улсын Үндэсний номын сангийн хамт олон нэгдэж, “Хайраа хайрлая, Хандлагаа өөрчилье, Хамтдаа үлгэрлэе” хэмээн уриалгыг сурталчилсан. Жендерийн эрх тэгш байдал, жендерийн хүртээмжтэй бүтээгдэхүүн үйлчилгээний талаарх ойлголт мэдлэг олгох сургалтад 65 номын санч хамрагдаж гэрчилгээ авсан. “Жендэрийн мэдрэмжтэй ажлын байрны бодлого”, “Технологи ашиглан үйлдэгдэж буй жендэрт суурилсан хүчирхийлэл” сэдэвт сургалт зохион байгуулав. Эерэг, зөв эр хүн, хариуцлагатай аав байх талаар хамт олны дунд мэдлэг ойлголтыг нэмэгдүүлсэн. Өсвөр үе, олон нийт, эрэгтэйчүүдэд чиглэсэн үзэсгэлэн номын үзэсгэлэн 2 гарган сурталчилсан. Эерэг зөв хандлагатай эрэгтэй 1 ажилтныг онцлон цахим хуудсаар сурталчилсан. Эрэгтэй албан хаагчдад зориулсан видео контент 1. Хүүхэд төрүүлэх,	100%

						асрах чөлөө авсан ажилтны мэргэжил, мэргэшлийн ур чадварыг өрсөлдөж чадахуйц түвшинд байлгах зорилгоор ХАБЭА сургалт болон ажлын байрны давтан сургалтад-2 ажилтан, Бага насны хүүхэдтэй ажилтанд уян хатан ажлын цагаар болон зайнаас ажиллах нөхцөл боломжийн судалгааг 1 удаа авч, хэлтсүүд бага насны хүүхэдтэй ажилтнуудынхаа ажлын цагийг уян хатан зохицуулж ажилладаг, цахимаар суралцах боломжит сургалтад бүгд хамрагдах боломжтой нээлттэй мэдээлж, ажилласан.	
4.3.1	Эрэгтэй, эмэгтэй хүний дундаж наслалтын зөрүүг багасгахад чиглэсэн арга хэмжээ, эрүүл амьдралын зан үйл, дадлыг олон нийтэд хүргэнэ.	-	Арга хэмжээний тоо	-	Эхний хагас жилд: “Эрэгтэй, эмэгтэй хүний дундаж наслалтын зөрүүг багасгахад чиглэсэн болон ажилтнуудын эрүүл амьдралын хэв маягт суралцахад чиглэсэн арга хэмжээ 1, Эрүүл амьдралын зан үйл, дадал эзэмшсэн манлайлагч, олны танил эрэгтэйчүүдийн ололт амжилтыг хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр олон нийтэд хүргэнэ.	“Эрэгтэй, эмэгтэй хүний дундаж наслалтын зөрүүг багасгахад чиглэсэн болон ажилтнуудын эрүүл амьдралын хэв маягт суралцахад чиглэсэн арга хэмжээ: Жендерийн эрх тэгш байдал, жендерийн хүртээмжтэй бүтээгдэхүүн үйлчилгээний талаарх ойлголт мэдлэг олгох, сургалтад хамрагдаж, 12 албан хаагч гэрчилгээ авсан. Хөдөлгөөний дутагдлаас урьдчилан сэргийлэх Шугаман бүжгийн сургалт, эрүүл мэндийн боловсролд зориулсан арга хэмжээг Хулсан Давс ХХК хамтран номын сангийн ажилтан албан хаагчдын дунд "Эрүүл мэнд Эрхэм баялаг" өдөрлөгийг зохион байгуулж, ажилтан албан хаагчдын дунд бүтэн биеийн давсны цэвэрлэгээ, эрүүлжих аппаратад оруулах, давсны цэвэрлэгээний дараах өглөөний цай, тэнцвэртэй хоол хэрхэн хийх тухай сургалт зохион байгуулж 48, "Тархи ба хооллолт, залуучуудын хооллолт, дасгал хөдөлгөөн сургалт-41, “ГАНАБЕЛ КӨҮЧ” хувь хүний хөгжлийн төвийн захирал, сургагч багш Б.Будмаа “Нойр энергийн эх үүсвэр” сэдэвт лекц-52, “Энергийн менежмент-эрч хүч, бүтээмжээ удирдахуй” сургалт-56, ССАЖЗЯ, Удирдлагын Академитай хамтран зохион	100%

					Жилийн эцэст: “Эрэгтэй, эмэгтэй хүний дундаж наслалтын зөрүүг багасгахад чиглэсэн болон ажилтнуудын эрүүл амьдралын хэв маягт суралцахад чиглэсэн арга хэмжээ 1-2, Эрүүл амьдралын зан үйл, дадал эзэмшсэн манлайлагч, олны танил эрэгтэйчүүдийн ололт амжилтыг хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр олон нийтэд хүргэнэ.	байгуулсан сургалтаар “Жендерийн мэдрэмжтэй ажлын байр төлөвлөх, ажлын байрыг хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнд хүртээмжтэй байдлаар тохируулах нь” сэдэвт сургалтад 2 албан хаагч тус тус хамрагдсан. Эрүүл амьдралын зан үйл, дадал эзэмшсэн манлайлагч, олны танил эрэгтэйчүүдийн ололт амжилтыг цахим хуудсаар мэдээллийг олон нийтэд хүргэсэн. Хүрсэн түвшин: “Эрэгтэй, эмэгтэй хүний дундаж наслалтын зөрүүг багасгахад чиглэсэн болон ажилтнуудын эрүүл амьдралын хэв маягт суралцахад чиглэсэн арга хэмжээ-3, Сургалт-4, Эрүүл амьдралын зан үйл, дадал эзэмшсэн манлайлагч, олны танил эрэгтэйчүүдийн ололт амжилтыг цахим хуудсаар мэдээллийг олон нийтэд хүргэсэн. Хавсралт: 4 файл	
4.3.2	Жендерийн агуулга, үр нөлөө, хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх нөлөөллийн ажлыг сурталчлан таниулна.	-	Мэдээлэл, сурталчилгааны тоо	Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах, хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх нөлөөллийн ажлыг сурталчилсан 2.	Эхний хагас жилд: Хөдөлмөрийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын жендерийн агуулга, үр нөлөөг сурталчлан дэмжсэн арга	Жендерийн үндэсний хорооноос Швейцарын хөгжлийн агентлаг, НҮБ-ын Хүн амын сангийн “Жендэрт суурилсан хүчирхийлэлтэй тэмцэх нь” төслийн дэмжлэгтэйгээр Олон улсын эмэгтэйчүүдийн эрхийг хамгаалах өдөр, Монгол цэргийн өдрийг тохиолдуулан үндэсний хэмжээний “ХАРИЛЦАН ХҮНДЭТГЭЕ” аянд Монгол Улсын Үндэсний номын сангийн хамт олон нэгдэж, “Хайраа хайрлая, Хандлагаа өөрчилье, Хамтдаа үлгэрлэе” хэмээн уриалгыг сурталчилсан.	100%

					хэмжээ 1-2. Жилийн эцэст: Хөдөлмөрийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын жендерийн агуулга, үр нөлөөг сурталчлан дэмжсэн арга хэмжээ 3-4.	Жендерийн эрх тэгш байдал, жендерийн хүртээмжтэй бүтээгдэхүүн үйлчилгээний талаарх ойлголт мэдлэг олгох сургалтад 65 номын санч хамрагдаж гэрчилгээ авсан. СБД-ийн жендерийн салбар хороотой хамтран “Жендерийн мэдрэмжтэй ажлын байрны бодлого”, “Технологи ашиглан үйлдэгдэж буй жендерт суурилсан хүчирхийлэл” сэдэвт сургалтыг албан хаагчдын дунд зохион байгуулав. Хүрсэн түвшин: Жендерийн үндэсний хорооноос зарласан “ХАРИЛЦАН ХҮНДЭТГЭЕ” аянд нэгдэж, Жендерийн эрх тэгш байдал, жендерийн хүртээмжтэй бүтээгдэхүүн үйлчилгээний талаарх ойлголт мэдлэг олгох сургалтад 65 номын санч хамрагдаж гэрчилгээ авсан. “Жендерийн мэдрэмжтэй ажлын байрны бодлого”, “Технологи ашиглан үйлдэгдэж буй жендерт суурилсан хүчирхийлэл” сэдэвт сургалт зохион байгуулав. Хавсралт: 6 файл	
4.3.3	Зөв эр хүн, хариуцлагатай аав байх талаар өсвөр үе, олон нийт, эрэгтэйчүүдэд чиглэсэн номын үзэсгэлэнгээр сурталчлан түгээнэ.	-	Арга хэмжээний тоо	-	Эхний хагас жилд: Зөв эр хүн, хариуцлагатай аав байх талаар өсвөр үе, олон нийт, эрэгтэйчүүдэд чиглэсэн үзэсгэлэн, соён гэгээрүүлэх арга хэмжээг 2-оос доошгүй сурталчлан	Зөв эр хүн, хариуцлагатай аав байх талаар Өсвөр үе, олон нийт, эрэгтэйчүүдэд чиглэсэн үзэсгэлэн, соён гэгээрүүлэх зорилгоор "МОНГОЛ ЦЭРГИЙН ӨДӨР БУЮУ ЗЭВСЭГТ ХҮЧНИЙ 104 ЖИЛИЙН ОЙД ЗОРИУЛСАН НОМЫН ҮЗЭСГЭЛЭН"-г 1921 оны Монголын хувьсгалд ардын журамт цэргийн гүйцэтгэсэн үүрэг, цэрэг, дайчдын түүхэн гавьяа, Монголын зэвсэгт хүчний түүхэн хөгжил, уламжлал шинэчлэл болон хүүхэд залуучуудад цэрэг, эх оронч хүмүүжил төлөвшүүлэх, таниулах сурталчлах 51 номоор, "Олон улсын гэр бүлийн өдөр"-т зориулсан номын үзэсгэлэнг 152 номоор	100%

					түгээнэ. Жилийн эцэст: Зөв, зөв эр хүн, хариуцлагатай аав байх талаар өсвөр үе, олон нийт, эрэгтэйчүүдэд чиглэсэн үзэсгэлэн, соён гэгээрүүлэх арга хэмжээг 4-өөс доошгүй сурталчлан түгээнэ.	гарган ба хүүхэд, залуучуудад өв тэгш, хүмүүжил олгох гэр бүлийн болон эр хүний үүрэг, харилцааны номууд багтсан байна. Зөв зөв хандлагатай эрэгтэй 1 ажилтныг онцлон цахим хуудсаар таниулан сурталчилсан. Жендерийн эрх тэгш байдал, жендерийн хүртээмжтэй бүтээгдэхүүн үйлчилгээний талаарх ойлголт мэдлэг олгох сургалтад 65 номын санч хамрагдаж гэрчилгээ авсан. "МОНГОЛ ЦЭРГИЙН ӨДӨР", Орчин цагийн зэвсэгт хүчин үүсэн байгуулагдсаны түүхт 104 жилийн ойн баярыг тохиолдуулан эрэгтэй албан хаагчдад зориулсан видео, Жендерийн Үндэсний Хорооноос харилцан хүндэтгэлтэй байя, гэр бүл, хүний эрхийн асуудал эрэгтэй, эмэгтэй хүн бүрийн асуудал юм гэдэг агуулгаар хамтад нь зохион байгуулсан "ХАРИЛЦАН ХҮНДЭТГЭЕ" аянд хамт олноороо нэгдсэн. Хүрсэн түвшин: Зөв, зөв эр хүн, хариуцлагатай аав байх талаар хамт олны дунд мэдлэг ойлголтыг нэмэгдүүлсэн. Өсвөр үе, олон нийт, эрэгтэйчүүдэд чиглэсэн үзэсгэлэн номын үзэсгэлэн 2 гарган сурталчилсан. Зөв зөв хандлагатай эрэгтэй 1 ажилтныг онцлон цахим хуудсаар сурталчилсан. Жендерийн эрх тэгш байдал, жендерийн хүртээмжтэй бүтээгдэхүүн үйлчилгээ сургалтад 65 албан хаагч хамрагдсан. Эрэгтэй албан хаагчдад зориулсан видео, Жендерийн Үндэсний Хорооноос зохион байгуулсан "ХАРИЛЦАН ХҮНДЭТГЭЕ" аянд нэгдэв. Хавсралт: 7 файл	
4.3.4	Хүүхэд төрүүлэх,	-	Сургалтад хамрагдсан	-	Эхний хагас жилд: Хүүхэд	Хүүхэд төрүүлэх, асрах чөлөө авсан ажилтны мэргэжил, мэргэшлийн ур чадварыг өрсөлдөж	100%

	асрах чөлөө авсан ажилтны мэргэжил, мэргэшлийн ур чадварыг өрсөлдөж чадахуйц түвшинд байлгах зорилгоор давтан сургах, бага насны хүүхэдтэй ажилтанд уян хатан ажлын цагаар болон зайнаас ажиллах нөхцөл боломж бүрдүүлж ажиллана.		ажилтны тоо		төрүүлэх, асрах чөлөө авсан ажилтны мэргэжил, мэргэшлийн ур чадварыг өрсөлдөж чадахуйц түвшинд байлгах зорилгоор давтан сургах -1 сургалт. Бага насны хүүхэдтэй ажилтанд уян хатан ажлын цагаар болон зайнаас ажиллах нөхцөл боломжийн судалгаа-1. Жилийн эцэст: Хүүхэд төрүүлэх, асрах чөлөө авсан ажилтны мэргэжил, мэргэшлийн ур чадварыг өрсөлдөж чадахуйц түвшинд байлгах зорилгоор давтан сургах -2 сургалт. Бага насны хүүхэдтэй ажилтанд уян хатан ажлын цагаар болон зайнаас ажиллах нөхцөл боломж	чадахуйц түвшинд байлгах зорилгоор ХАБЭ сургалт болон ажлын байрны давтан сургалтад-2 ажилтан, Бага насны хүүхэдтэй ажилтанд уян хатан ажлын цагаар болон зайнаас ажиллах нөхцөл боломжийн судалгааг 1 удаа авч, хэлтсүүд бага насны хүүхэдтэй ажилтнуудынхаа ажлын цагийг уян хатан зохицуулж ажилладаг, цахимаар суралцах боломжит сургалтад бүгд хамрагдах боломжтой нээлттэй мэдээлдэг. Хүрсэн түвшин: Хүүхэд төрүүлэх, асрах чөлөө авсан ажилтны мэргэжил, мэргэшлийн ур чадварыг өрсөлдөж чадахуйц түвшинд байлгах зорилгоор ХАБЭА сургалт болон ажлын байрны давтан сургалтад-2 ажилтан, Бага насны хүүхэдтэй ажилтанд уян хатан ажлын цагаар болон зайнаас ажиллах нөхцөл боломжийн судалгааг 1 удаа авч, хэлтсүүд бага насны хүүхэдтэй ажилтнуудынхаа ажлын цагийг уян хатан зохицуулж ажилладаг, цахимаар суралцах боломжит сургалтад бүгд хамрагдах боломжтой нээлттэй мэдээлж, ажилласан.	

					бүрдүүлж ажилласан байна.		
4.4.	Үндэсний номын сангийн төсвийг зүй зохистой захиран зарцуулж, ил тод байдлыг хангах.	3,304,400.0 мян.төг (Улсын төсөв)	Батлагдсан төсвийн дагуу төлбөр тооцоог хянан гүйцэтгэж, мэдээ, тайланг гаргасан байх. Гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилт тайлан үр дүн.	Тайлангийн хугацаанд улсын төсвөөс 3,471.4 сая төгрөгийн урсгал санхүүжилт, 166.6 сая төгрөгийн үр дүнд суурилсан нэмэлт санхүүжилт авч 3,470.4 сая төгрөгийн зардал гарсан байна. Төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ 12, Нийгмийн даатгалын тайлан - 12, Татварын тайлан -4, Санхүүгийн тайлан-1 Судалгаа-5, Хамт олны хурал 3. Гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн сургалтад- 2 хүн оролцсон. СБХЗГ-тай хамтран, аймгийн номын сангуудад цахимаар сургалт мэдээлэл өгөхөд хамтран ажилласан. Гүйцэтгэлийг дүгнэх зорилгоор авсан судалгаа 1	Батлагдсан төсвийг хуваарийн дагуу төлбөр тооцоог хянан үнэн зөв гүйцэтгэн, мэдээ, тайлан гарсан байна. Гүйцэтгэл, үр дүнд санхүүжүүлсэн зорилт, арга хэмжээг үр дүнтэй зохион байгуулж, тайлан 2, статистик мэдээ тайлан 4 гарсан байна.	Батлагдсан төсвийг 2025 онд хуваарийн дагуу төлбөр тооцоог хянан үнэн зөв гүйцэтгэн, эхний 11 сарын мэдээ, тайлан, жил, улирлын статистик мэдээ судалгааг гаргасан. Судалгаа-3, гаргаж, шилэн дансны мэдээлэл, улирлын статистик мэдээнд тайлагнасан. Байгууллагын өөрийн үйл ажиллагаа, нөөц боломжийг судлан 46 арга арга хэмжээг зохион байгуулж 260.3 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлсэн байна. Хэрэгжилт 100% биелсэн.	100%

				удаа өгсөн. Санхүүжилт 166.6 сая төгрөгийн үр дүнд суурилсан нэмэлт санхүүжилт авч 166.4 сая төгрөгийн зардал гарсан байна.			
4.4.1	Байгууллагын төсвийг зүй зохистой захиран зарцуулж, ил тод байдлыг хангаж ажиллана.	3,304, 400 мян.төг (Улсын төсөв)	Батлагдсан төсвийн дагуу төлбөр тооцоог хянан гүйцэтгэж, мэдээ, тайланг гаргасан эсэх.	Тайлангийн хугацаанд улсын төсвөөс 3,471.4 сая төгрөгийн урсгал санхүүжилт, 166.6 сая төгрөгийн үр дүнд суурилсан нэмэлт санхүүжилт авч 3,470.4 сая төгрөгийн зардал гарсан байна. Төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ 12, Нийгмийн даатгалын тайлан -12, Татварын тайлан -4, Санхүүгийн тайлан-1	Эхний хагас жилд: Батлагдсан төсвийг 2025 оны эхний хагас жилийн хугацаанд хуваарийн дагуу төлбөр тооцоог хянан үнэн зөв гүйцэтгэн, мэдээ, тайлан гарсан байна. Жилийн эцэст: Батлагдсан төсвийг 2025 онд хуваарийн дагуу төлбөр тооцоог хянан үнэн зөв гүйцэтгэн, мэдээ, тайлан гарсан байна.	Тайлангийн хугацаанд улсын төсвөөс 3,568.4 сая төгрөгийн урсгал санхүүжилт авч, 3,445.8 сая төгрөгийн зардал гарсан байна. Төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ 12, Нийгмийн даатгалын тайлан -12, Татварын тайлан -4, Санхүүгийн тайлан-1 Хүрсэн түвшин: Батлагдсан төсвийг 2025 онд хуваарийн дагуу төлбөр тооцоог хянан үнэн зөв гүйцэтгэн, эхний 11 сарын мэдээ, тайлан гаргаж, шилэн дансны мэдээлэл, улирлын статистик мэдээнд тайлагнасан.	100%
4.4.2	Гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийг журмын дагуу зарцуулж, байгууллагы	-	Гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн хэрэгжилт, арга хэмжээний	Судалгаа-5, Хамт олны хурал 3. Гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн сургалтад- 2 хүн оролцсон. СБХЗГ-	Эхний хагас жилд: - Жилийн эцэст: Үндэсний номын сангийн судалгааны бүтээл, ном зүйн	Үндэсний номын сангийн судалгааны бүтээл, ном зүйн бүртгэл, соёлын бүтээгдэхүүнийг хөгжүүлэн, шинээр бий болгох, нэр төрлийг олшруулах судалгаа хийж, нийт 3 арга хэмжээ, ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг сайжруулах судалгаа, төлөвлөгөө гарсан. Гүйцэтгэлийг дүгнэх зорилгоор 1 удаа	100%

	н үйлчилгээ, орчин нөхцөлийг сайжруулж, ажилтнуудын нийгмийн баталгааг нэмэгдүүлнэ.		тоо.	тай хамтран, аймгийн номын сангуудад цахимаар сургалт мэдээлэл өгөхөд хамтран ажилласан. Гүйцэтгэлийг дүгнэх зорилгоор авсан судалгаа 1 удаа өгсөн. Санхүүжилт 166.6 сая төгрөгийн үр дүнд суурилсан нэмэлт санхүүжилт авч 166.4 сая төгрөгийн зардал гарсан байна.	бүртгэл, соёлын бүтээгдэхүүнийг хөгжүүлэн, шинээр бий болгох, нэр төрлийг олшруулах судалгаа хийж, нийт 3 арга хэмжээ, ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг сайжруулсан байна.	судалгаа авч, зарцуулалтын хуваарилалт хийхэд хамт олны хурал 1 удаа хийсэн. Соёл, Спорт, Аялал Жуулчлал, Залуучуудын Сайдын тушаалаар 160.0 сая төгрөгийн гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилт авч, 46.1 сая төгрөгийн зардал гарсан байна. Хүрсэн түвшин: Судалгаа-3, арга хэмжээний төлөвлөгөөний төслийг гаргасан.	
4.4.3	Байгууллагын үйл ажиллагааны өөрийн орлогыг нэмэгдүүлнэ.	-	Байгууллагын үйл ажиллагааны орлого олох, нэмэгдүүлэх эд авч хэрэгжүүлсэн ажил, арга хэмжээний тоо.	Байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлого 173.9 сая төгрөг орсон.	Эхний хагас жилд: Байгууллагын өөрийн үйл ажиллагаа, нөөц боломжийг судлан 1-2 арга хэмжээг зохион байгуулж, орлогыг 50,000,000 төгрөгт хүргэсэн байна. Жилийн эцэст: Байгууллагын өөрийн үйл ажиллагаа, нөөц боломжийг судлан 2-3 арга хэмжээг зохион	Байгууллагын өөрийн үйл ажиллагаа, нөөц боломжийг судлан, сайжруулж салбар номын сангийн авто машины зогсоол болон хурал, үзэсгэлэнгийн зориулалттай танхимуудыг түрээслэх арга хэмжээнүүдийг авсан. ССАЖЗЯ-ны болон соёл, урлаг, спорт, залуучууд, аялал жуулчлалын агентлаг, холбоодын арга хэмжээ, зохиолчдын номын нээлтийн арга хэмжээнүүд, хүүхэд, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнд чиглэсэн арга хэмжээнүүдийг үнэ төлбөргүй зохион байгуулж байна. Байгууллагын өөрийн үйл ажиллагаа, нөөц боломжийг судлан 46 арга арга хэмжээг зохион байгуулж 260.3 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлсэн байна. Хүрсэн түвшин: Байгууллагын өөрийн үйл ажиллагаа, нөөц боломжийг судлан 46 арга арга хэмжээг зохион байгуулж 260.3 сая төгрөгийн	100%

					байгуулж, орлогыг 100,000 сая төгрөгт хүрсэн байна.	орлого бүрдүүлсэн байна. Хэрэгжилт 100%.	
4.5.	Гадаадын номын сан, ном хэвлэлийн байгууллагатай хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн, үзэсгэлэн, арга хэмжээ зохион байгуулах.	-	Арга хэмжээний тоо.	Гадаадын 5 удаагийн айлчлал, уулзалт, арга хэмжээ зохион байгуулсан. ОХУ-ын Москва хот дахь Орос Улсын номын сан, Санкт-Петербүрг хотын Үндэсний номын сантай хамтын ажиллагааны гэрээг ССАЖЗЯ-ны зөвшөөрлөөр байгуулж гарын үсэг зурж баталгаажуулах болсон.	Гадаад хамтын ажиллагаа өргөжиж, гадаад харилцааны чиглэлээр зохион байгуулсан болон оролцоог хангасан ажил, арга хэмжээ 4-5	Гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааны гэрээ, төсөл хөтөлбөр 3, Сургалт, хурал, семинарт хамрагдсан 4 удаа, 19 мэргэжилтэн. Гадаад хамтын ажиллагаа, гадаад харилцааны чиглэлээр ажил, арга хэмжээ 9. Орос Улсын номын сангаас ажиллуулдаг “НЭБ Свет” цахим номын санг төв болон салбар номын сангийн эрдэм шинжилгээний уншлагын танхимаар уншуулах боломжийг сурталчлан таниулсан. Хамтын ажиллагааны гэрээг 1 байгуулсан.	100%
4.5.1	Номын санчдыг гадаадын болон хамтын ажиллагааны хүрээнд олон улсын мэргэшүүлэх сургалт, хэлэлцүүлэг, хурал, семинарт танхим болон	-	Гадаад, дотоодын номын сангийн сургалт, семинарт хамрагдсан сургалт, мэргэжилтний тоо.	Хамтын ажиллагааны гэрээ 1, Арга хэмжээ 4, Сургалт, хурал, семинарт хамрагдсан - 17	Эхний хагас жилд: Хамтын ажиллагааны гэрээ, төсөл хөтөлбөр 1, Сургалт, хурал, семинарт хамрагдсан -2-3 удаа 4-5 хүн Жилийн эцэст: Хамтын ажиллагааны гэрээ, төсөл хөтөлбөр 1, Сургалт, хурал,	Парис дахь ISSN-ийн Олон улсын төвийн захирал, доктор, хатагтай Гэль Биквэт, тус төвийн мэргэжилтнүүдтэй 5 сарын 7-нд анхны онлайн уулзалтад Мэдээлэл, арга зүй, эрдэм шинжилгээний хэлтсийн Т. Хайдав, Б. Сарандэлгэр, Т. Наранчимэг нарын хамт оролцсон бөгөөд нийт 6 удаа болох ISSN-н онлайн хичээлд 4 мэргэжилтэн мэргэшүүлэх сургалтад хамруулж байна. БНХАУ-ын Нанжин хотод 5 дугаар сарын 25-30-ны өдөр Хятадын Үндэсний номын сангаас зохион байгуулсан “Торгоны замын Олон улсын Номын сангийн холбооны хурал”-д Хэлтсийн дарга Г.Гүнжинлхам, Гадаад харилцааны мэргэжилтэн Б.Нямдорж нар оролцож нэгдсэн	100%

	цахимаар хамруулна.				семинарт хамрагдсан -4-5 удаа 8-10 хүн	хуралдаанд ЮНЕСКО-ийн "Дэлхий дурсамж" хөтөлбөрт бүртгэгдсэн МУҮНС дахь бичиг дурсгал сэдвээр илтгэл тавьсан. “Grow with Google Mongolia” хөтөлбөрийг Соёл, спорт, аялал жуулчлал, залуучуудын яамтай хамтран 2025 оны 06 сарын 14-өөс 2025 оны 08 сарын 25 хүртэл зохион байгуулах хүрээнд Монгол Улсын Үндэсний номын сан сургалтын үйл ажиллагааг дэмжин, бямба гараг бүр танхимын сургалт орох боломжийг бүрдүүлэн албан ёсоор хамтран ажиллах бөгөөд цахим ур чадвар, мэдээлэл технолгийн сургалтад 3 инженерийг хамруулах гэрээ байгуулсан. Монгол Улсын Үндэсний номын сангийн 10 төлөөлөгч 9 дүгээр сарын 22-26-нд БНСУ-ын Андон хот дахь Солонгос Судлалын Хүрээлэнд “Баримтат өвийн хадгалалт, хамгаалалтын сургалтын хөтөлбөр”-т хамрагдаж, солонгосын мэргэжилтнүүдийн туршлага, шинэлэг технологи, соёлын өвийн хадгалалт, хамгаалалт, цахимжуулалт болон судалгааны чиглэлээр хэрэгжүүлж болох чухал шинэлэг арга барилуудтай танилцлаа. Хүрсэн түвшин: Хамтын ажиллагааны гэрээ, төсөл хөтөлбөр 3, Сургалт, хурал, семинарт хамрагдсан 4 удаа 19 мэргэжилтэн хамрагдсан. Хавсралт: 15 файл	
4.5.2	Гадаадын номын сан, ном хэвлэлийн байгууллагатай хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.	-	Арга хэмжээний тоо.	Гадаадын 5 удаагийн айлчлал, уулзалт, арга хэмжээ зохион байгуулсан. ОХУ-ын Москва хот дахь Орос Улсын номын сан, Санкт-Петербүрг хотын	Эхний хагас жилд: ГГадаад хамтын ажиллагаа, гадаад харилцааны чиглэлээр ажил, арга хэмжээ 1-2. Орос Улсын	Айлчлал, уулзалт-5: БНЭУ-аас Монгол Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт элчин сайд, ноён Атул Малхари Готсурвег Төв болон Салбар номын санд айлчлан ирж, танилцсан. Захирал Б.Ичинхорлоо ОХУ-н Москва, Санкт-Петербүргт болсон “Монголчуудын соёлын өв: Гар бичмэл ба архивын баримтын цуглуулга-VII" олон улсын эрдэм шинжилгээний хуралд оролцож, илтгэл тавьсан бөгөөд ОХУ-ын	100%

				Үндэсний номын сантай хамтын ажиллагааны гэрээг ССАЖЗЯ-ны зөвшөөрлөөр байгуулж гарын үсэг зурж баталгаажуулж байна.	номын сангаас ажиллуулдаг “НЭБ Свет” цахим номын санг салбар дээр нэвтрүүлсэн байна. Хамтын ажиллагааны гэрээг 1-2 байгуулж ажилласан байна. Жилийн эцэст: Гадаад хамтын ажиллагаа өргөжиж, гадаад харилцааны чиглэлээр зохион байгуулсан болон оролцоог хангасан ажил, арга хэмжээ 4-5 ажилласан байна.	музей, номын сантай танилцаж, туршлага солилцсон. Солонгос Судлалын Хүрээлэнгийн ерөнхийлөгч, эрдэмтэн судлаач 8 хүний бүрэлдэхүүнтэй багийг хүлээн авч, хамтын ажиллагааны санамж бичиг байгуулж, БНСУ-ын Андон хотод байх тус хүрээлэнд Үндэсний номын сангийн 10 албан хаагч “Баримтат өвийн хадгалалт, хамгаалалтын сургалтын хөтөлбөр"-т хамрагдав. БНСУ-ын САЖЯ, Азийн соёлын төвийн төслийн саналын хүрээнд МУҮНС, СӨҮТ, МҮМ-тэй хамтран хэрэгжүүлэх төслийн ажлын хэсгийн хурал 3 удаа, Азийн соёлын төвтэй хамтран ажиллах төсөл, 2025-2028 оны төлөвлөгөөг танилцуулах хамтарсан хурлыг Үндэсний номын сангийн байранд зохион байгуулав. Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн урилгаар төрийн айлчлал хийсэн Австралийн Холбооны Улсын Амбан захирагч /төрийн тэргүүн/ эрхэмсэг хатагтай Саманта Мостин Үндэсний номын санд зочилж, үйл ажиллагаатай танилцав. Арга хэмжээ-5: Франц-Монголын соёлын төвөөс салбар номын сан дээр 1 сарын 26-нд зохион байгуулсан “Тунгалаг Тамир” романыг франц хэлээр орчуулсан Тифэн Каннтай уншигчдын уулзалт зохион байгуулж, "Үдшийн уншлага" зохион байгуулсан. Орос Улсын номын (РГБ)-тай хамтын ажиллагааны гэрээ байгуулсны дараа оросын тал манайд хүлээлгэн өгсөн 5 ширхэг планшет бүхий “НЭБ Свет” цахим номын сангийн нээлтийн ёслолыг зохион байгуулсан.Улаанбаатар дахь Хятадын соёлын төв байгуулагдсаны 15 жилийн ойд зориулсан баярын хуралд төлөөлөл оролцуулав. БНУУ-ын хамтын ажиллагааны тайлан 2025 онд хамтарч ажиллах төлөвлөгөө боловсруулав. Эрхүү хотод зохион байгуулсан монгол бичгийн уралдааны талархлын орос	

						бичиг, ОХУ-ын ШУА-ын хүсэлтийн дагуу Оросын гаальд зориулсан бичиг зэргийг боловсруулан хамтран ажилласан. Хүрсэн түвшин: Гадаад хамтын ажиллагаа, гадаад харилцааны чиглэлээр ажил, арга хэмжээ 9. Орос Улсын номын сангаас ажиллуулдаг “НЭБ Свет” цахим номын санг төв болон салбар номын сангийн эрдэм шинжилгээний уншлагын танхимаар уншуулах боломжтой, сурталчлан таниулж ажилласан. Хамтын ажиллагааны гэрээг 1 байгуулсан. Хавсралт: 10 файл	

Үнэлсэн: *Соёл, Спорт, Аялал жуулчлал, Залуучуудын яам*

ССАЖЗ-ын сайд .... */Ч.УНДРАМ/*

(албан тушаал) *(гарын үсэг)*

....

(огноо)

Тайлагнасан: *Монгол Улсын Үндэсний номын сан*

Захирал .... */Б.ИЧИНХОРЛОО/*

(албан тушаал) *(гарын үсэг)*

....

(огноо)